

MPIRMDIENA, 2008. GADA 17. NOVEMBRIS

SĒDI VADA: HANS-GERT PÖTTERING

Priekšsēdētājs

(Sēdi atklāja plkst. 17.00)

1. Sesijas atsākšana

Priekšsēdētājs. – Es paziņoju par atklātu Eiropas Parlamenta sesiju, kas tika pārtraukta 2008. gada 23. oktobrī.

2. Apsveikšana

Priekšsēdētājs. – Dāmas un kungi, šodien un vakar *EuroMedScola* šeit, Strasbūrā, noslēdza savu programmu. Mums bija patīams prieks sveikt vairāk nekā 250 jauniešu vecumā no 16 līdz 18 gadiem no visas Eiropas un Vidusjūras reģiona, citiem vārdiem sakot, no Vidusjūras reģiona valstu savienības, tostarp arī 27 ES dalībvalstīm un mūsu partnervalstīm reģionā, kopumā – 37 valstīm.

Dalībnieki patlaban ir apsēdušies apmeklētāju balkonā. Pēdējo divu dienu laikā viņi ir pārrunājuši dažādus jautājumus, to skaitā arī par vidi, imigrāciju, līdztiesību, iedzīvotāju lomu, izglītību un daudzus citus jautājumus. Šādi izpaužas sadarbība starp ES un valstīm Vidusjūras dienvidu piekrastē.

Šeit ir bijuši arī skolēni no Izraēlas, Palestīnas, arābu un visām Eiropas Savienības valstīm, un es vēlos patiesi sveikt mūsu jaunos biedrus apmeklētāju balkonā. Tas bija lielisks pasākums, un es priecājos par iespēju tikties ar jums. Vēlreiz, esiet laipni sveicināti Eiropas Parlamentā!

3. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana (sk. protokolu)

4. Parlamenta sastāvs (sk. protokolu)

5. Pilnvaru pārbaude (sk. protokolu)

6. Komiteju un delegāciju sastāvs (sk. protokolu)

7. Koplēmuma procedūrā pieņemto tiesību aktu parakstīšana (sk. protokolu)

8. Kļūdu labojumi (Reglamenta 204.a pants) (sk. protokolu)

9. Neatliekamas procedūras pieprasījums (sk. protokolu)

10. Dokumentu iesniegšana (sk. protokolu)

11. Jautājumi, uz kuriem jāatbild mutiski, un rakstiskas deklarācijas (iesniegšana) (sk. protokolu)

12. Spēku zaudējušas rakstiskas deklarācijas (sk. protokolu)

13. Lūgumraksti (sk. protokolu)

14. Saistībā ar Parlamenta nostājām un rezolūcijām veiktie pasākumi (sk. protokolu)

15. Padomes nosūtītie nolīgumu teksti (sk. protokolu)

16. Apropriāciju pārvietojumi (sk. protokolu)

17. Darba kārtība

Priekšsēdētājs. – Ir izsniegta šīs sesijas darba kārtības projekta galīgā versija, kas saskaņā ar Reglamenta 130. un 131. pantu izstrādāta Priekšsēdētāju konferences 2008. gada 13. novembra sanāksmē. Projektā pieprasīts ieviest šādus grozījumus:

Trešdiena:

Eiropas Parlamenta Sociāldemokrātu grupa ir pieprasījusi rītdienas darba kārtībā iekļaut Padomes un Komisijas paziņojumus par situāciju transportlīdzekļu nozarē. Vajadzētu uzsvērt, ka, iekļaujot šo punktu, uz ceturtdienas darba kārtību būs jāpārceļ jautājums, uz kuru ir jāatbild mutiski, par ieteikuma, ar ko nosaka obligātos kritērijus vides pārbaudēm dalībvalstīs, pārskatīšanu.

Hannes Swoboda, PSE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es esmu pārliecināts – Parlamentā ikviens apzinās, ka daļēji arī ASV transportlīdzekļu nozares krīzes ietekmes dēļ transportlīdzekļu nozare ES patlaban atrodas ļoti sarežģītā situācijā. Tādēļ es uzskatu, ka būtu lietderīgi, ja Komisija sniegtu paziņojumu par savu viedokli attiecībā uz šo krīzi; kādus risinājumus tā redz, tostarp arī, piemēram, valsts atbalsta sniegšanu; kādi konkurences noteikumi būtu jāievēro un tā tālāk. Tas, manuprāt, ir ļoti būtisks jautājums.

Tomēr es vēlētos piebilst, ka mēs nevēlamies apgrūtināt vai kavēt transportlīdzekļu nozares mērķu sasniegšanu vides jomā. Mēs tik un tā pieprasīsim, lai šie mērķi vides jomā tiek īstenoti un ieviesti, bet vienlaicīgi mums ir nepieciešams ar Komisijas pārstāvi pārrunāt transportlīdzekļu nozares ekonomiskās grūtības. Tas ir mūsu lūgums, un es ceru, ka mēs gūsim plašu atbalstu.

(Parlaments priekšlikumu pieņēma)

(Grozītā darba kārtība tika pieņemta)⁽¹⁾

*
* *

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, pamatojoties uz Reglamenta 7. punkta neievērošanu, es vēlos paust nožēlu par faktu, ka šovakar no darba kārtības tika izņemts jautājums par *Klaus-Heiner Lehne* ziņojumu, kam vajadzēja būt šovakara debašu tematam un kas skar mana kolēģa *Frank Vanhecke* imunitāti. Tādējādi nenotiek arī debates, lai gan tās bija paredzētas sākotnējā darba kārtībā.

Otrkārt, es vēlos protestēt pret faktu, ka *Klaus-Heiner Lehne* atteicās nosūtīt ziņojumu attiecīgajai personai pēc diskusijas komitejā par šo ziņojumu, apgalvojot, ka tādā veidā viņai būs iespējams sekot līdzi diskusijām plenārsēdēm. Taču šis pats temats tajā pašā vakarā tika plaši apspriests Beļģijas televīzijas kanālā VRT, kas liek domāt par informācijas noplūdi. Tādēļ es vēlētos, lai jūs noskaidrotu, kā šis konfidencialais ziņojums, kuru iesaistītajai personai nebija ļauts rūpīgi izskatīt, varēja tikt apspriests Beļģijas televīzijā tajā pašā vakarā un galu galā vairs nešķita tik konfidencialš.

Priekšsēdētājs. – Mēs to ņemsim vērā. Es nevēlos un nemēģināšu jūs nomierināt, bet vēlos jums sacīt, ka reizēm atklātībā nonāk pat manis rakstītās vēstules, pret kurām mani darbinieki izturas pilnīgi konfidenciali. Šādā situācijā nonākat ne tikai jūs, taču tas jebkurā gadījumā ir nožēlojami. Mēs to esam ņēmuši vērā un izskatīsim.

18. Vienas minūtes runas par politiski svarīgiem jautājumiem

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir vienas minūtes runas par politiski svarīgiem jautājumiem.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, 2008. gada 4. un 5. decembrī Eiropas Parlaments apspriedis priekšlikumu kopumu par izmaiņām Direktīvā 2003/87/EK par sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā laika posmā no 2013. līdz 2020. gadam.

⁽¹⁾ Darba kārtības papildu grozījumus sk. protokolā

Priekšlikumā paredzēts, ka jau no 2013. gada ievērojami palielināsies vairāksolīšanu daudzums. Ja šobrīd 90 % no rūpniecisko iekārtu kvotām piesārņojuma novēršanai ir izsniegtas par brīvu, jaunajā direktīvā noteikts, ka pilnīga vairāksolīšana būs obligāta sākot ar 2013. gadu.

Rumānijas gadījumā no tā ārkārtīgi smagi cietīs visa ekonomika, un nozare saskarsies ar nopietnām sekām. Rūpniecības uzņēmumiem nāksies pārcelt darbību uz trešām valstīm, kurās klimata aizsardzība ir vajāka, tādējādi izraisot cenu paaugstināšanos un palēninot Rumānijas infrastruktūras attīstības projektu. Tādēļ es lūdzu, lai CO₂ sertifikātu kvotas Rumānijai tiek piešķirtas bez maksas visa perioda garumā.

Miguel Angel Martínez Martínez (PSE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, pagājušajā naktī Francijas teritorijā ļoti veiksmīgi noritēja kopīga operācija. Francijas un Spānijas drošības spēki arestēja vienu no galvenajiem un, iespējams, asinskārākajiem ETA vadītājiem Txeroki, kuru par vairākām slepkavībām un uzbrukumiem viņi vajāja ilgāk nekā sešus gadus.

Ievērojot piesardzību, kas šādos gadījumos vienmēr ir nepieciešama, es uzskatu, ka tās ir ļoti labas ziņas, un esmu pārliecināts – arī Parlaments jūt apmierinājumu, kurš kompensē mūsu izjusto riebumu, kad agrāk bijām spiesti runāt par šīs organizācijas noziegumiem.

Tas ir smags trieciens teroristiskajai organizācijai, un mums vajadzētu sveikt Francijas un Spānijas drošības spēkus, valdības un iedzīvotājus ar veiksmīgo operāciju. Mums vajadzētu apsveikt arī sevi ar sniegto starptautiskās sadarbības piemēru kā svarīgu pretterorisma instrumentu.

Visbeidzot, priekšsēdētāj, man ir jāsaka, ka teroristiem ir jāapzinās savs liktenis – viņi tiks arestēti, nodoti tiesām un sodīti par noziegumiem vai vismaz tiem, kas viņiem tiks pierādīti, pavadot cietumā daudzus gadus.

Viktória Mohácsi (ALDE). – (HU) Paldies, priekšsēdētāja kungs! Dāmas un kungi, ir pagājuši gandrīz desmit mēneši kopš Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju, kurā Eiropas Komisijai tika pieprasīts noteikt stratēģiju romu jautājumā. Izņemot dienestu darba dokumentu, Komisija neko nav izstrādājusi pat ES un romu augstākā līmeņa sanāksmes ietvaros, kuru dēvēja par vēsturisku.

Kosovā romi pagaidām joprojām mīt dzīvībai bīstamās apmetnēs, kuras apgāna vairākumtautību pārstāvji, bet Ungārijā romu ģimenēm deviņās apmetnēs notikuši uzbrukumi, kuros izmantoti „Molotova kokteiļi” un šaujamieroči. Nesenākie un nepatīkamākie uzbrukumi risinājās Nagycséc, kur divi romi tika nošauti ar bisi, kad viņi centās bēgt no degošas ēkas.

Tajā pašā laikā saskaņā ar pilsonisko organizāciju ziņojumiem policijas brutalitātes un pret romu tautu vērsta naida dēļ pēdējos mēnešos no Itālijas aizbēguši gandrīz 30 000 romu. Papildus šai situācijai vēl ir arī pašreizējā finanšu krīze, kas, bez šaubām, vissmagāk skar atstumto, trūcīgo sociālo šķiru pārstāvjus un romus. Visiem atbildīgajiem politiķiem es vēlētos atgādināt, ka tas ir vēl viens iemesls, lai radītu Eiropas stratēģiju romu jautājumā. Paldies!

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu izvirzīt jautājumu par apvedceļu pie Augustovas pilsētas Polijā. Eiropas Kopienu Tiesas pagarinātais lēmuma termiņš patiesībā nozīmē turpmākus satiksmes negadījumus, kuros dzīvību zaudējuši kājāmgājēji. Katru gadu caur pilsētas centru brauc apmēram divi miljoni kravas transportlīdzekļu. Ņemot vērā daudzus Podļesjes reģiona rezerves projektus, apturot visus ieguldījumus reģiona ceļu satiksmē, Eiropas Komisija liedz tam turpmākas attīstības iespēju.

Eiropas Komisijas lēmums nozīmē apgabala pārvēršanos brīvdabas parkā, kas pēc dažu Rietumu valstu parauga to pārveidos par gleznainu tūrisma objektu. Taču bez Augustovas apvedceļa, jebkuriem līdzekļiem cenšoties pasargāt vidi un ignorējot cilvēku vajadzības, Polijas dienvidrietumu daļas iedzīvotājiem tiks atņemta iespēja uz attīstību un cilvēka cienīgu dzīvi. Eiropas Komisijai tas ir jāņem vērā. Daba ir jāaizsargā, taču ne uz cilvēku dzīves rēķina.

László Tóké (Verts/ALE). – (HU) Priekšsēdētāja kungs, kad mēs saskaramies ar nemitīgo vardarbību un nežēlību pasaulē, mūsu dvēselēs atbalsojas Jēzus vārds: „Es lūdzu žēlastību, ne upuri”. Terorisms un vardarbība ir vēl mokošāki, ja tiek pastrādāti fundamentāla reliģiskuma vai īpašu reliģisko tiesību vārdā.

Tādēļ mums ir jāprotestē pret brutālā nāvessoda izpildi 13 gadu vecajai Dienvidsomālijas meitenei, kuru pēc islāma tiesas sprieduma līdz nāvei nomētāja ar akmeņiem pēc tam, kad viņu bija izvarojuši trīs vīrieši. Mums ir jāprotestē arī pret to, ka tūkstošiem Irākas kristiešu minoritātes pārstāvji tiek vajāti un šītu aktivisti piespiež viņus bēgt no mājām Mozulā un tās apkārtnē reģionā.

Eiropas Savienībai vajadzētu paust savu nostāju atbilstoši Eiropas kristiešu tradīcijai, reliģiskajai tolerancei un ekumeniskai brālībai un veikt pasākumus reliģiskās vardarbības un vajāšanas upuru aizsardzībai.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Portugālē darbaņēmēji cīnās par savām tiesībām dažādās nozarēs. Mēs vēlamies apliecināt solidaritāti visiem, kuri cīnās. Mēs it īpaši atbalstām skolotāju drosmīgo cīņu un iespaidīgo demonstrāciju 8. novembrī Lisabonā, kurā piedalījās 120 000 skolotāju no visām valsts malām. Šajā otrā lielākajā demonstrācijā sešu mēnešu laikā iesaistījās apmēram 80 % šīs profesijas pārstāvju. Tai sekoja citi pasākumi ar mērķi parādīt skolotāju apņemšanos turpināt atbalstu valsts skolām, cīnīties par savu godu, cieņu pret darbu, kas ir jauno paaudžu apmācīšanas pamatā, un par progresu un attīstības nodrošināšanu Portugālē, kur skolu sasniegumu līmenis ir viens no zemākajiem Eiropas Savienībā.

Tāpat mēs atbalstām *Pirites Alentejanas* organizācijas darbaņēmēju cīņu Alžustrelā pret kalnrūpniecības darbu apstādīnāšanu, kurus ar starptautisku lēmumu apturēja sešus mēnešus pēc atsākšanas, tādējādi padarot par bezdarbniekiem 600 cilvēkus. Steidzami nepieciešams veikt pasākumus, lai novērstu bezdarba vairošanos tik trūcīgā apgabalā un valsts nabadzības pieaugumu.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu informēt Parlamentu, ka valstī, kas kandidē uz pievienošanos Eiropas Savienībai, pēdējo trīs dienu laikā no 14.–16. novembrim atradās jūras spēki, kuri ieņēma Grieķijas kontinentālo šelfu. Es necenšos aizstāvēt Grieķiju. Grieķijas kontinentālais šelfs ir arī daļa no Eiropas kontinentālā šelfa, un es neredzu bažas no Eiropas puses par tās suverēno tiesību aizsardzību šajā teritorijā.

Es brīnos par to, ka ES var pievienoties valsts, kas šādi rīkojas, kā arī tik uzkrītoši demonstrē savu klātbūtni un nolūkus un kā mēs domājam uzņemt šo Āzijas valsti Eiropā, ja tai ir šāda attieksme.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Pagājušā gada oktobrī es iesniedzu rakstisku deklarāciju ar brīdinājumu par ekstrēmi labējas organizācijas „Ungārijas sardze” rašanos. Diemžēl Ungārijas iestāžu bezdarbībai apvienojumā ar mūsu vienaldzību Eiropas līmenī ir sekas. Tagad šis fašisms ir eksportēts uz Slovākiju.

Nepaliksim vienaldzīgi pret pēdējās divās nedēļās notikušajām provokācijām! Slovākijas pilsētā *Kráľovský Chlmec* 8. novembrī 28 ungāru organizācijas dalībnieki, tērpušies fašistu uniformu atdarinājumos, devās gājienā un pie kara upuru pieminekļa nolika vainagus ar izaicinošu uzrakstu „Es ticu Ungārijas atdzimšanai”. Esmu uztraukusies par to, ka Slovākijas iestāžu iejaukšanās Eiropā palika nepamanīta.

Kā dalībvalsts savā teritorijā var pieļaut tādu organizāciju pastāvēšanu kā *Nyilas*, „Ungārijas sardze”, *Jobbik* vai *Hnutie* 64 brīdī, kad Eiropa piemin *Kristallnacht* 70. gadadienu? Vai mēs patiešām varam būt vienaldzīgi pret faktu, ka tas noved pie necieņas izrādīšanas pret miljoniem Otrā Pasaules kara upuru vai faktu, ka fašisti drīkst soļot caur kādas mūsu dalībvalsts pilsētām?

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Dienā, kad Čehijas un Slovākijas Republikā mēs pieminam Samta revolūcijas 19. gadadienu, es gribētu izteikt satraukumu par pašreizējās Slovākijas valdības politiku, it īpaši ekonomikas jomā, kurai ir līdzīgi pamatprincipi tiem, kas bija laika posmā pirms 1989. gada novembra.

Stiprā tirgus sistēmā ir nepieņemami, ka šī valdība tik lielā mērā realizē privātā sektora politiskās pārvaldības centienus un valsts regulatīvo iejaukšanos. Ar grozījumiem tiesību aktos par cenām un krimināltiesību normās ir radusies iespēja noteikt jaunus cenu regulēšanas mehānismus saistībā ar pāriešanu uz eiro, iekļaujot cietumsodu līdz trim gadiem maziem tirgotājiem un pakalpojumu sniedzējiem.

Papildus pasākumiem, kas saistīti ar enerģijas cenu kāpumu, valdība ir nākusi klajā ar neskaitāmiem populistiskiem paziņojumiem un draudiem, cenšoties atsavināt lielu daudzumu privātuzņēmumu enerģētikas nozarē, un priekšlikumu par bargiem, nenoteikta ilguma un virspusējiem uzraudzības pasākumiem, kuri it kā vispārējās ekonomiskās interesēs vērsti pret privātuzņēmumiem.

Aizbildinoties ar finanšu krīzes problēmas risināšanu un ekonomikas lejupslīdi, iepriekšminētie pasākumi kavēs tālāku būtisku liberalizāciju, sakropļos tirgus vidi un aizbiedēs iespējamus ieguldītājus.

Marek Siwiec (PSE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs, kā jau katru gadu Poznaņā 14. novembrī notika gājiens par līdztiesību. Gājienā piedalījās arī manu jauno kolēģu grupa, Jauno sociāldemokrātu federācijas locekļi. Viņu lozungs bija „Par dažādību, pret neiecietību”. Tā ir daļa no vairāku mēnešu garumā visā Eiropā rīkotās Sociāldemokrātu grupas un Eiropas Parlamenta plašākas kampaņas par tolerances jautājumu. Kad demonstrācija bija beigusies, grupai uzbruka apmēram ducis likumpārkāpēju, kuri viņus piekāva un atņēma lozungu plāksnes ar Eiropas Parlamenta Sociāldemokrātu grupas logotipu. Vienu no upuriem ievietoja

slimnīcā. Es ceru, ka Polijas iestādes šī notikuma vaininiekus noķers un sodīs. Es ceru, ka politikā iesaistītās personas vispārēji nosodīs politiska rakstura likumpārkāpumus, ar kuriem cenšas aizstāt dialogu.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Priekšsēdētāja kungs, piektdien Nicā tika noslēgta ES un Krievijas augstākā līmeņa sanāksme, kas tika steidzīgi sasaukta, lai sekmētu piedalīšanos G 20 sanāksmē. Faktiski Eiropas Savienība nolēma atjaunot sarunas ar Krieviju par partnerības sistēmu, tādējādi rīkojoties pret savu šī gada 1. septembrī pieņemto lēmumu, ka pārrunas ar Krieviju nenotiks tik ilgi, kamēr Krievija nebūs izvedusi karaspēku no okupētajām Gruzijas teritorijām. Šajā ziņā ES rīkojas kā vecs vīrs, kurš atceras, ko ir darījis pirms 50 gadiem, kad spēkā stājās Romas līgumi, bet aizmirst, ko viņš ir darījis pirms mēneša, kad ES sev un Eiropai deva garantiju par šo būtisko jautājumu. Tagad tā atkāpjas no savām saistībām, un 1. septembrī panāktā kopīgā vienošanās tiek nomesta pie malas.

Kad Eiropas Savienība šajā jautājumā rīkojas kā Poncijs Pilāts, rodas jautājums, vai cilvēktiesības, par kuru ieviešanu visā pasaulē mēs cīnāmies Eiropas Parlamentā, attiecas arī uz tādām Eiropas valstīm kā Krievija un Gruzija.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, varbūt arī jūs esat dzirdējuši, ka atkritumu krīze Kampānijā ir beigusies. Jāteic, ka tā nav taisnība. Pirms pāris dienām *Chiaiano*, kas bija bijusi viena no *Silvio Berlusconi* apkaunojošajām atkritumu izgāztuvēm, tika atklāti 12 000 tonnu azbesta un toksisko atkritumu. Neviens īsti nezina, no kurienes tie radušies.

Patlaban Itālijā ir spēkā dekrēts, kas viennozīmīgi ir pretrunā ar jebkuriem Eiropas tiesību aktiem galvenokārt saistībā ar veselības aizsardzību un ietekmes novērtējumiem. Vēl jo vairāk, ar situāciju apietas kā ar valsts noslēpumu, jo šīs teritorijas ir atzītas par nesaistītām un nav iespējams iegūt informāciju par to, kas tajās notiek.

Mēs esam aicinājuši Komisiju iejaukties. Mēs uzskatām, ka tas ir viņas pienākums, jo 10 000 tonnu azbesta un toksisko atkritumu, kas atrodas brīvā dabā, ir bīstami ikvienam. Mēs ceram, ka komisārs *Stavros Dimas* rīkosies un darīs to publiski.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Priekšsēdētāja kungs, ir nepieņemami, ka ekstrēmo spēku nodomi ietekmē Slovākijas un Ungārijas attiecības. Zinot vainīgos, mēs stingri nosodām tos, kas bojā attiecības starp šīm abām tautām. Slovākijā valdības partija, Slovākijas Tautas partija, izraisa saspīlējumus ar savu naida izrādīšanu pret minoritātēm, nievājšajiem izteikumiem pret tautu un Ungārijas nomelnošanu. Savukārt Ungārijā pret šiem uzbrukumiem pārāk asi reaģē nevis valdības amatpersonas, bet parlamentāri noskaņotās ekstrēmistu grupas. Tā ir būtiska atšķirība.

Abas parādības ir jānosoda. Eiropas Parlamenta Sociāldemokrātu grupas izlikšanās neredzam Slovākijas SMER partijas koalīcijas politiku ir viens no iemesliem, kas slikti ietekmē attiecības starp abām tautām, tādējādi veicinot ekstrēmu un skaidri izteiktu pret minoritātēm vērstu politiku. Tādā veidā Sociāldemokrātu grupas lēmums atkārtoti atzīt SMER ir nepareizs un ļauj brīvi paust ekstrēmus pret Ungāriju vērstus izteikumus. Diemžēl Bratislavas valdības koalīcija nedod iespēju uzlabot Slovākijas un Ungārijas attiecības. Paldies!

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es patlaban nevēlos iedziļināties sīkumos, bet uzskatu, ka *Árpád Duka-Zólyomi*, ar kuru man ir labas attiecības, ļoti labi zina – Eiropas Parlamenta Sociāldemokrātu grupa ļoti kritiski izturas pret koalīciju un it īpaši pret *Ján Slota* pārstāvēto partiju.

Taču tagad, sevišķi pēc veiksmīgās premjerministru *Robert Fico* un *Ferenc Gyurcsány* tikšanās, jautājumi ir jānokārto tā, lai divas valstis varētu kopīgi risināt problēmas mierīgā ceļā nevis dotu iespēju radikāļiem. Mēs piekrītam, ka ir jāaptur radikāļu izraisītais ļaunums. Tas viennozīmīgi attiecas uz *Ján Slota* mutisko radikālisma paušanu, bet īpaši arī uz „Ungārijas sardzi”. Es aicinu abas valstis, abus premjerministrus un visas Parlamenta partijas darīt visu iespējamo, lai apklusinātu radikāļus, neļautu viņiem bloķēt robežas, un nodrošināt, ka tiek uzklauti miermīļīgi noskaņotie iedzīvotāji, kas vēlas aizsargāt minoritātes un tām palīdzēt.

19. Oficiāla sveikšana

Priekšsēdētājs. – Dāmas un kungi, es ar patiesu prieku sveicu pirmajās brīvās vēlēšanās ievēlētā VDR parlamenta bijušo locekļu grupu, kas sēž apmeklētāju balkonā.

Šis parlaments iegāja vēsturē ar to, ka pieņēma lēmumu apvienot Vāciju un īsi pēc tam beidza savu darbību. Delegāciju toreiz vadīja Tautas palātas priekšsēdētāja Dr. *Sabine Bergmann-Pohl*. Esiet laipni sveicināti Eiropas Parlamentā!

(Aplausi)

20. Vienas minūtes runas par politiski svarīgiem jautājumiem (turpinājums)

Jim Higgins (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, *eCall* sistēma motorizētajos transportlīdzekļos ir nozīmīgs uzlabojums, lai sekmētu avārijas dienestu nokļūšanu negadījuma vietā pēc iespējas ātrāk. Ierīce palīdz noteikt precīzu negadījuma vietu, tādējādi nodrošinot, ka medicīnas, policijas un ugunsdzēsības dienesti notikuma vietā var ierasties pēc iespējas ātrāk. Tas ir sevišķi būtiski lauku apvidos un izolētos apvidos un īpaši ceļu satiksmes negadījumos, kuros iesaistīts viens transportlīdzeklis.

Šobrīd daudzās ES valstīs *eCall* ir iekļauts visu jauno transportlīdzekļu standarta aprīkojumā. Diemžēl tā nav pieejama manā valstī, Īrijā, kur joprojām ir pārāk augsts nāves gadījumu līmenis. Es uzskatu, ka sistēmai vajadzētu būt obligātai visās dalībvalstīs.

Runa ir par dzīvību glābšanu, un šī ierīce noteikti glāb dzīvības. Šī iemesla dēļ es aicinu Komisiju uzstāt, ka visas dalībvalstis pieprasa visu jauno mehānisko transportlīdzekļu aprīkošanu ar šo ierīci.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) Saskaņā ar Slovākijas Zinātņu akadēmijas Socioloģijas institūta pētījumu ungāru izcelsmes Slovākijas iedzīvotāji ir lepni par to, ka ir Slovākijas Republikas pilsoņi. Šādu uzskatu pauž vairāk nekā 70 % iedzīvotāju, kas ir lielākais īpatsvars Slovākijas Republikas vēsturē.

Šis rezultāts ir nepārprotams un atspēko to politiku sūdzības, kuri cenšas pārliecināt Eiropu, ka Slovākijā tiek diskriminēta ungāru minoritāte. Tā vietā, lai sēstos pie sarunu galda, daži no maniem kolēģiem Eiropas Parlamenta sēžu zālē divus gadus ir devuši priekšroku saziņas metodei, kas iekšpolitikas situāciju padara vēl radikālāku.

Es gribētu aicināt tos cilvēkus, kam rūp mierīga Ungārijas un Slovākijas līdzāspastāvēšana, sniegt atbalstu to abu premjerministru centieniem, kuri tikās sestdien, lai saskaņotu rīcību cīņā pret ekstrēmismu un vadītu abas valstis virzienā uz labām kaimiņattiecībām.

Es novērtēju faktu, ka divas dienas pēc sarunām Ungārijas premjerministrs noteica pasākumus, kas radīs izmaiņas tiesību normās par ekstrēmismu. Tas būs visefektīvākais līdzeklis pret tiem, kuri apdraud šī reģiona demokrātiju un joprojām paliek nesodīti.

Eoin Ryan (UEN). – Priekšsēdētāja kungs, viens no ES Baltās grāmatas par sportu pamatelementiem ir rasisma novēršana, jo sevišķi futbola sacensību laikā. Diemžēl rasisms ir vērojams Skotijas Futbola līgā, un mēs par to paužam dziļu nožēlu. Daži spēlētāji, kuri pieteicās spēlēt Īrijas labā, tika pakļauti rasistiska rakstura vardarbībai un bija spiesti dziedāt „Bada dziesmu”, kas ir liels apvainojums ne tikai spēlētājiem, bet arī Īrijas iedzīvotājiem.

Es atbalstu faktu, ka Skotijas Futbola līga un arī bijušais Apvienotās Karalistes iekšlietu ministrs *John Reid* šajā jautājumā nekavējoties rīkojās. Taču rasisms nav pieļaujams, lai kur tas arī būtu vērojams, un es uzskatu – mums visiem ir jāpieceļas un jāpasaka, ka tas ir pilnīgi nepieņemami un nekādā gadījumā nav pieļaujams.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, ES un Krievijas pagājušās piektdienas augstākā līmeņa sanāksmē Nicā tika nolemts 2. decembrī turpināt sarunas par jaunu partnerattiecību nolīgumu ar Krieviju par spīti faktam, ka dažas dalībvalstis izteica bažas un joprojām nav atrisināti tādi atsevišķi jautājumi kā turpmāki pasākumi Gruzijā un Kaukāzā.

Es ar lielām raizēm esmu vērojis notikumus Krievijā. Valsts dome diezgan neizprotami ir nobalsojusi par prezidenta pilnvaru termiņa pagarināšanu uz sešiem gadiem. Cilvēktiesības joprojām tiek noniecinātas kā to demonstrēja gadījums ar uz pieciem gadiem ieslodzītā uzņēmēja *Mikhail Khodorkovsky* bijušo darbinieci *Svetlana Bakhmina*. Iestādes joprojām atsakās izsniegt atļauju viņas atbrīvošanai no Sibīrijas cietuma, kaut arī viņa ir pēdējā grūtniecības stadijā. Sarunu laikā Eiropas Savienība nedrīkst piekāpties Krievijas šantāžas mēģinājumiem attiecībā uz enerģētiku, un tai ir jārisina cilvēktiesību jautājums.

József Szájer (PPE-DE). – (HU) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, vienas no Eiropas iedzīvotāju svarīgākajām tiesībām ir tiesības brīvi pārvietoties. Kad mēs pirms gada atvērām Šengenas robežas, uz

konkrētu jauno dalībvalstu, piemēram, Austrijas un Čehijas, Ungārijas un Slovākijas, kā arī Ungārijas un Austrijas robežām radās dīvaini šķēršļi. Austrijas iestādes netālu no manas dzimtās pilsētas novietoja izkārtņi „Aizliegts iebraukt ar automašīnu” uz ceļa, kas parasti automašīnām ir brīvi pieejams.

Tā kā, mūsdiā, šis nepatīkamais traucēklis ierobežo vienu no svarīgākajām Eiropas iedzīvotāju tiesībām, tiesības brīvi pārvietoties, mani kolēģi *Othmar Karas*, *Livia Járóka* un es simboliski pārkļājam izkārtņi ar ES karogu, protestējot pret šo traucēkli, kas vietējos iedzīvotājos izraisa lielu aizkaitinājumu.

Šodien mums, godājamie deputāti, vairs nav jācīnās pret „dzelzs priekškaru” – es vairākkārt esmu no savas dzimtās pilsētas atvedis īstā „dzelzs priekškara” daļu – bet tikai pret dažām „Iebraukt aizliegts” izkārtņēm, tomēr es uzskatu, ka Eiropas vārdā vajadzētu novākt arī tās.

Kas attiecas uz Ungārijas un Slovākijas konfliktu, es vēlos teikt tikai to, ka tie, kas protestē pret ekstrēmistiem, gūtu uzticību tikai, ja būtu rīkojušies tāpat arī tad, kad koalīcijas loceklis *Ján Slota* izteica paziņojumus pret ungāriem un aicināja izraidīt ungārus no Slovākijas.

Kristian Vigenin (PSE). – Priekšsēdētāja kungs, šogad mēs pieminam *Kristallnacht* grautiņu 70. gadadienu. Šķiet, ka kopīgās atmiņas kļūst aizvien vājākas kopš mēs visā pasaulē un tostarp arī Eiropas demokrātijā saskaramies ar pieaugošu ekstrēmismu saistībā ar rasismu, ksenofobiju, antisemitismu un agresīvu nacionālismu.

Gatavojoties 2009. gada Eiropas vēlēšanām, PSE grupa ir pārliecināta, ka politiskie pārstāvji var pozitīvi ietekmēt vispārēju savstarpējās cieņas un izpratnes veicināšanu.

PSE grupa ir apņēmusies veidot izpratni par kultūru un reliģiju daudzveidību kā sabiedrību savstarpējas bagātināšanās avotu. Mēs vienmēr uzsveram – valsts pārstāvjiem vajadzētu atturēties no paziņojumiem, kas veicina cilvēku grupu nozākāšanu. Es vēlētos paust apmulsumu par to, ka PPE grupa ir izraudzījusies par savu galveno partneri un joprojām dod priekšroku Bulgārijas partijai, kuras vadītājs augstu vērtē Staļina, Hitlera un Mao nostāju; kurš uzskata, ka tālākais ceļš uz integrāciju ir uztipt katram jaundzimušajam, kurš nepieder pie bulgāru etniskās izcelsmes, sarakstu ar bulgāru vārdiem. Cilvēks, kas saka – Bulgārijā dzīvo bulgāri, bet turki dzīvo Turcijā un, ja kāds ir turks, tad viņam vajadzētu doties uz Turciju.

Es gribētu zināt, vai jūs, priekšsēdētāja kungs, vai PPE grupa atbalsta tādu pašu pieeju attiecībā uz Vācijā dzīvojošajiem etniskajiem turkiem. Es uzsveru, cik būtiska ir rūpīga Eiropas partiju partneru izvēle, jo, kvalitātes vietā dodot priekšroku kvantitātei, pirmām kārtām cietīs PPE ticamība, dalībvalstu politiskās sistēmas un, protams, parasto labējo vēlētāju uzticība.

Priekšsēdētājs. – *Kristian Vigenin*, tā kā jūs uzrunājat mani personīgi, es atļaušos norādīt, ka Eiropas Parlaments pagājušajā pirmdienā Briselē noturēja ļoti aizkustinošu *Kristallnacht* pieminēšanu.

Kas attiecas uz manu piederību partijai, es šeit darbojos kā priekšsēdētājs, nevis partijas loceklis, lai gan es, zināms, jūtos piederīgs savai partijai. Jums vajadzēs vērsties pie atbildīgajām personām, jo šāds jautājums nav uzdodams priekšsēdētājam.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). - (RO) Mēs pirmām kārtām atzinīgi vērtējam nesenajā G 20 sanāksmē pieņemto rīcības plānu, kā arī *José Manuel Barroso* un prezidenta *Nicolas Sarkozy* īpašo ieguldījumu. Galīgie lēmumi lika pārdomāt Eiropas Savienības dalībvalstu apspriesto un pieņemto stratēģiju.

Mums vajadzētu atzinīgi novērtēt arī visu dalībnieku apņemšanos kopīgiem spēkiem censties novērst pašreizējo finanšu sektora krīzi. Šobrīd cilvēki nav ieinteresēti strīdos, bet gan reālos risinājumos. Savstarpēja atkarība rada divpusējas saziņas kanālus, kas ļauj izvērsties krīzei, bet tie var palīdzēt izvērst arī ekonomisko atveseļošanu.

Rumānijas gadījumā līdz ar bezdarbu ikvienā ES valstī divkārtšā ātrumā paaugstinās arī bezdarba līmenis mūsu jaunās ekonomikas valstī. Vispirms tas notiek tādēļ, ka ārzemēs strādājošie tiek sūtīti atpakaļ uz dzimteni un attiecīgi krītas ārzemju uzņēmumu piedāvāto darbavietu skaits, kas samazina viņu darbību.

Pašlaik bezdarbs ir jāanalizē visas Eiropas Savienības līmenī, bet risinājumi ir jāīsteno un jāfinansē šī kanāla abām pusēm.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Liels paldies, priekšsēdētāja kungs! Dāmas un kungi, es gribētu pievērst jūsu uzmanību spiedienam uz kukurūzas tirgu, kas ir īpaši jūtams Centrāleiropā. Centrāleiropas augstā ražas, nelabvēlīgo starptautiskā tirgus noteikumu un svārstīgās peļņas iespaidā konkrētos Ungārijas reģionos cenas ir pazeminājušās krietni zem intervences līmeņa.

Ražotāju vārdā un tirgus stabilitātes interesēs mums ir jāveic pasākumi. Pašreizējos apstākļos Ungārija pati nav spējīga uzpirkt pārpalikumu, tomēr ir arī citi veidi, kā iespējams stabilizēt tirgu. Vispirms ir jāpalielina intervences daudzums valstīm, kurās nav jūras ostu. Šajā ziņā sistēmai ir jādarbojas kā drošības tīklam, kā bija sākotnēji paredzēts.

Otrkārt, to valstu labā, kurās nav jūras ostu, ir jāizsludina konkurss par eksportu uz trešām valstīm. Visbeidzot, ir jāizveido īpašas privātās glabātavas. Šie pasākumi ievērojami mazinās situācijas pasliktināšanos un palīdzēs mūsu audzētājiem piemēroties ārkārtas apstākļiem. Paldies par jūsu uzmanību!

Priekšsēdētājs. – Šī punkta izskatīšana ir pabeigta.

21. Ekonomikas un monetārās savienības pirmie 10 pastāvēšanas gadi un nākotnes uzdevumi (debates)

Priekšsēdētājs. – Tagad mēs turpināsim ar debatēm par Ekonomikas un monetārās savienības pirmajiem 10 pastāvēšanas gadiem un nākotnes uzdevumiem. Šajā saistībā es gribētu sirsnīgi sveikt Eiropas Parlamentā Luksemburgas premjerministru un finanšu ministru, Eiropas priekšsēdētāju *Jean-Claude Juncker*.

(Aplausi)

Man, protams, ir arī prieks sveikt kompetento komisāru *Joaquín Almunia*.

Pervenche Berès, referente. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas priekšsēdētāj, komisār, es uzskatu, ka šis ir nozīmīgs brīdis un šodien pārrunājamā tēma lielā mērā ietekmē Eiropas iedzīvotājus kopumā.

Es uzskatu, un šodien ikviens par to ir pārliecināts, ka eiro ir mūsu lielākais kapitāls, labākā investīcija. Tagad ir pienācis laiks izvērtēt jautājumus, bet, izdarot novērtējumu krīzes periodā, mums noteikti ir jāatrod līdzekļi, lai notikumu gaita atkal turpinātu attīstīties. Kādā situācijā mēs atrastos bez eiro? Īslande bez eiro šobrīd vairāk vai mazāk līdzinātos Īrijai vai precīzāk – Īrija atgādinātu Īslandi.

Mēs šajā krīzē esam atkārtoti atsākuši debates, jo ikviens ir sapratis, ka eiro bija nozīmīgs ne vien normālās situācijās, bet arī krīzes periodā.

Komisār, es gribētu pateikties par jūsu nojautu. Kad jūs 2008. gada maijā Parlamentā iesniedzāt šo dokumentu, neviens nenojauta, cik tas būs noderīgs un nepieciešams un veicinās vitālo darbu, kura mērķis ir gatavoties nākotnei un novērst mūs skārušo krīzi, pamatojoties uz šo stabilo pamatu, eiro.

Tomēr es pilnībā apzinos, ka jūsu diskusijas laikā ar ekonomikas lietu un finanšu ministriem, viņi pēkšņi pievērsa uzmanību citiem jautājumiem. Viņu uzmanība pēkšņi bija veltīta jautājumiem, kuriem citkārt tā nebija pievērsta – tādiem kā finanšu tirgi. Jums viņiem vajadzētu atgādināt, ka nākotnē viņi neiztiks bez divām lietām, lai varētu izvairīties no krīzes situācijas, kurā esam nonākuši.

Viņiem vajadzēs līdzsvarot Ekonomikas un monetāro savienību. Mēs to esam pieredzējuši, cenšoties atrisināt finanšu tirgu krīzi. Šodien mēs to piedzīvojam, mēģinot atrisināt reālās ekonomikas krīzi, ar kuru saskaramies. Monetārā politika var paveikt ļoti daudz, uzsākot likviditāti, lai palīdzētu tirgus darbībai, un samazinot tarifus, lai atdzīvīnātu ieguldījumus. Bet tas arī ir viss! Pēc tam ar banku glābšanu un toksisko produktu izvešanu, un turpmākās saimnieciskās darbības atdzīvīnāšanu Eiropas Savienībā ir jānodarbojas valdībām.

Tādēļ ekonomikas lietu un finanšu ministriem ir pienācis laiks izmantot Līgumu, kurā noteikts, ka viņu ekonomikas politika ir kopējo interešu politika. Pamatojoties uz to, komisār, Ekonomikas un finanšu padomes debašu atsākšanai ir nepieciešams jūsu ierosinātais rīcības plāns un jūsu atkārtota pievienošanās mums, balstoties uz priekšlikumiem, mūsu priekšlikumiem, kurus jūs apstiprināsi, lai nākotnē eiro veicinātu izaugsmi un nodarbinātību.

Attiecībā uz monetāro politiku, mēs, zināms, respektējam Eiropas Centrālās bankas neatkarību, bet respektējam arī Līgumu kopumā, un 105. pantā papildus cenu stabilitātei ir noteikts, ka Centrālajai bankai ir jāīsteno citi ES mērķi. Vai man tie ir jānosauk? Vai man jāpaziņo, ka rīt arī mēs varbūt uzsāksim jaunas debates? Tas nav nepieciešams, tas nav iekļauts mūsu ziņojumā, bet es jums uzdodu jautājumu – vai nebūs nepieciešams uzsākt debates par finanšu tirgus stabilitātes mērķa iekļaušanu monetārās politikas mērķos?

Protams, mēs nesasniesim panākumus Ekonomikas un monetāro savienības darbībā, ja lielākā mērā nerēķināsimies ar reālās ekonomikas un finanšu tirgu savstarpējo saistību. Šodien mums ir jānorēķinās par savu aizmāršību.

Attiecībā uz paplašināšanos, krīzes dēļ ir jāpārskata debašu nosacījumi, bet es uzskatu, ka mums ir jā saglabā stingrība. Pirms iestāšanās eirozonā reformas var veikt vienkāršāk nekā pēc iestāšanās, lai gan tās ir noteikti nepieciešamas. Komisār, par sava ziņojuma galveno punktu jūs noteicāt domu, ka nopietnas bažas izraisa eirozonas darbības radušās atšķirības. Tās ir lielākas nekā mēs iesākumā domājām.

Tālab mēs, Eiropas Parlaments, aicinām jūs nodrošināt Eiropas Savienībai instrumentus, kas tai ļautu novērot valsts izdevumus, lai saprastu dalībvalstu reakciju un nodrošinātu, ka tās nav tikai debates par robežlielumiem. Tādus, kas pieļauj tikai vispārējas debates nevis diskusijas par valsts izdevumu kvalitāti, par kuru ir atbildīgi ekonomikas lietu un finanšu ministri.

Mēs arī uzskatām, ka jūsu ierosinātajā rīcības plānā šobrīd ir jā uzrunā arī dalībvalstis un jāaicina tās pārskatīt savus plānus. Dalībvalstu reformu plānos patlaban netiek ņemtas vērā jūsu iesniegtās jaunākās prognozes.

Ja mēs grasāmies nopietni izturēties pret kopīgu ekonomikas politikas koordinēšanu, šie plāni ir jāpārskata, pamatojoties uz jūsu iesniegtajām, un SVF un ESAO atbalstītajām un apstiprinātajām izaugsmes prognozēm.

Visbeidzot, pēc formulētajiem priekšlikumiem es gribētu pievērst jūsu uzmanību galvenajiem jautājumiem par eirozonas ārējo pārstāvību. Pārāk ilgi mēs esam piecietuši pasīvu attieksmi. Euro ir pasargājis mūs. Taču papildus šim atbalstam tagad tam ir jānodrošina, ka mēs esam nozīmīgs starptautiskā līmeņa dalībnieks, nevis tikai starpnieks debatēs starp citām lielākajām monetārajām varām. Mēs esam ietekmīga monetārā vara, mums ir pilnībā jāpieņem šī fakta sekas, un tas ir arī pamats konsekvētām un saskaņotām ministru padomes debatēm.

Kā jūs zināt, Eiropas Parlaments ir vairāk nekā gatavs piedalīties šajā norisē.

Werner Langen, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu sveikt eirozonas pārstāvjus, premjerministru un ekonomikas un monetāro lietu komisāru. Veicot pilnu novērtējumu, es domāju, ka varam teikt – šajos pirmajos desmit gados euro nav guvis absolūtus panākumus. Ne viss noritēja pilnīgi gludi, bet īpaši pašreizējā finanšu tirgu krīzē iestādes ir pierādījušas savu vērtību. Pamatojoties uz eirozonas iestāžu sadarbību, ir iespējams ātri izstrādāt un nekavējoties īstenot lēmumus, kas kļūst par paraugu visām 27 dalībvalstīm.

Mēs esam iesnieguši ziņojumu, kurā ietverti 62 detalizēti punkti, tostarp arī iepriekšējā posma novērtējums un nākotnes perspektīvas. *Pervenche Berès* jau minēja konkrētus punktus saistībā ar nākotnes prognozēm, un es tos gribētu papildināt. Aiz visām pozitīvajām reakcijām uz euro joprojām slēpjas jautājums par to, kas notiks tālāk. Vai eirozona un Eiropas Centrālā banka ir gatavas turpmākajiem uzdevumiem? Noteikti būs jāanalizē viena vai otra problēma. Es gribētu atgādināt par atšķirībām konkurences attīstībā eirozonā, jo problēma ir tā, ka, neraugoties uz mūsu centrālo monetāro politiku, mūsu budžets un finanšu politikas ir vietēja mēroga. Ja dalībvalstis gatavojas turēties pie Stabilitātes un izaugsmes pakta, pieņemot noteikumus un demonstrēt nepieciešamo disciplīnu, paktu var izmantot tikai kā pēdējo glābiņu starp šiem diviem līmeņiem. Tādēļ Stabilitātes un izaugsmes pakts stājas pretī savam pirmajam lielajam pārbaudījumam – finanšu krīzes risināšanai. Manuprāt, tam ir nepieciešama elastība, un jebkurā ziņā ārkārtas gadījumos ir iespējami pagaidu izņēmumi, bet Stabilitātes un izaugsmes pakta nedrīkst vērst uz vienu pusi.

Cits jautājums ir par to, kas turpmāk notiks saistībā ar parādiem. Finanšu tirgu paketi ātri izbeidza, valdības veica pasākumus un tostarp arī Komisija nodemonstrēja spēju rīkoties krīzes situācijā, bet jautājums ir – vai mēs noraidīsim principus, kas sekmējuši euro stabilitāti, vai arī gūsim panākumus šo principu attīstīšanā un saglabāšanā?

Turklāt mēs esam izstrādājuši neskaitāmus priekšlikumus, kurus es nevaru uzskaitīt un neuzskaitīšu pārsteidzoši īsā laika dēļ, kas atvēlēts manai runai. Tomēr mēs šajā ziņā pilnībā atbalstām Luksemburgas premjerministra un finanšu ministra, Eiropas priekšsēdētāja viedokli, ka mums ir nepieciešama ietekmīgāka un vienota euro ārējā pārstāvība. Es biju pārsteigts, ka *Jean-Claude Juncker* kā Eiropas priekšsēdētājs netika uzaicināts uz neseno augstākā līmeņa sanākumi Vašingtonā. Es to varu teikt pavisam atklāti, jo tas ir pilnīgs pretstats visiem pozitīvajiem notikumiem. Mēs, zināms, vēlamies, lai Eiropas Parlaments tiek atbilstoši iesaistīts, un darba kārtībā ir viens punkts, kuru esam apsprieduši jau ilgāku laiku, proti, jautājums par to, vai pietiek ar sadarbības palielināšanu budžeta un finanšu politikā vai arī, kā uzskata Francija, ar to nepietiek un mums tā vietā ir jānodrošina institucionāls „saimnieciskās pārvaldes” veids, pret kuru tik ļoti ir Vācija. Kāda rīcība būtu vispareizākā? Manis pārstāvētajai grupai atbilde ir skaidra – mums nav vajadzīga saimnieciskā pārvalde, bet gan plašāka sadarbība, tostarp arī apstiprinātajā politikā apvienošanā. Taču ir arī būtiski, lai dalībvalstis demonstrētu nepieciešamo disciplīnu, citādi ilgtermiņā euro varētu nonākt grūtībās, bet to nevienam nevēlas.

Liels paldies atbildīgajām personām! Parlaments ir gatavs ciešai sadarbībai, un mēs esam pārliecināti, ka ar šī ziņojuma palīdzību varēsim noteikt toni.

Joaquín Almunia, Komisijas loceklis. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas priekšsēdētāj, dāmas un kungi! Vispirms es Komisijas vārdā vēlos pateikties abiem referentiem *Pervenche Berès* un *Werner Langen*, kā arī visiem, kas darbojas pie šī lieliskā ziņojuma.

Ekonomikas un monetārās savienības 10. gadadienā ir apsveicama šī ziņojuma kvalitāte. Ir jāapsveic arī sadarbība starp dažādām politiskajām grupām, kas Parlamentā demonstrēja augstu kohēzijas līmeni. Tas ir vēl viens šīs Ekonomikas un monetārās savienības pozitīvs elements tagad un arī nākotnē.

Ekonomikas un monetārā savienība ir pastāvējusi desmit gadus. Tas bija Komisijas izstrādātā ziņojuma analīzes sākumpunkts. Tas bija arī sākumpunkts Komisijas paziņojumam, ar kuru es jūs iepazīstināju 7. maijā. Bet eiro un Ekonomikas un monetārās savienības 10. gadadienā ir saistīta ar īpaši smagu un sarežģītu ekonomisko situāciju. Tas mums ļauj analizēt Ekonomikas un monetārās savienību pēc tā, cik veiksmīgi eiro, mūsu vienotā valūta, mūsu integrācijas zīme, spēj risināt situāciju, ar kādu iepriekš vēl neesam saskārušies.

Secinājums – pirmie desmit eiro pastāvēšanas gadi ir bijuši ļoti veiksmīgi. Atzinums ir pozitīvs arī attiecībā uz Ekonomikas un monetārās savienības lietderīgumu cīņā pret pašreizējo situāciju. Mūs ir piemēklējis grūts laiks, bet mūsu rokās ir ārkārtīgi noderīgs instruments, lai risinātu šīs grūtības.

Acīmredzot šīs analīzes secinājumi mūsu paziņojumā, ar kuru es šeit iepazīstināju 7. maijā, un secinājumi jūsu ziņojumā ir jāisteno praksē, lai šajā brīdī instrumentu varētu atbilstīgi izmantot. Es piekrītu abiem referentiem, ka galvenais elements ir saskaņošana.

Saskaņošana tika pieminēta arī šīs nedēļas nogales sanāksmē Vašingtonā. Bez saskaņošanas mēs nevaram efektīvi risināt šo situāciju. Bez ekonomisko politiku saskaņošanas tamlīdzīgā situācijā nav iespējams atrisināt ekonomiskās problēmas. Tas bija skaidri redzams pirms dažām nedēļām, kad mēs saskārāmies ar maksātnespējas risku finanšu sistēmā. Ir arī skaidri redzams, ka vairumā ekonomiku mums ir jāstājas pretī iespējamai lejupslīdei un pirmo reizi dzīvē jāsaskaras ar deflācijas risku.

Ir jāsaņem budžeta politikas. Ziņojumā par Ekonomikas un monetāro savienību ir runa par budžeta uzraudzības palielināšanu, kā sacīja *Werner Langen* – izvērst veidu, kādā tiek saskaņotas nodokļu un budžeta politikas. Tomēr, kā minēja *Pervenche Berès*, mums ir jāpatur prātā arī ilgtspējība, valsts finanšu kvalitāte un fakts, ka 2005. gadā pārskatītajā Stabilitātes un izaugsmes paktā ir ietverta noteikumu sistēma. Šī pārskatīšana tagad ir izrādījusies ļoti noderīga, jo ekonomiskās atlabšanas laikā tā mums deva iespēju turpināt nodokļu konsolidāciju. Eiropa pirmo reizi tās pastāvēšanas laikā 2007. gadu noslēdza tikpat kā bez zaudējumiem, ar deficītu 0,6–0,7 % apmērā. Bet tas nozīmē, ka mums ir piešķirta pietiekama elastība, lai mūsu nodokļu politika spētu atbalstīt pieprasījumu, kas būtu jādara arī mūsu monetārajai politikai.

Mūsu ziņojuma secinājumi ir īpaši noderīgi saistībā ar nepieciešamību apvienot budžeta politiku ar strukturālajām reformām, un šajā ziņā es piekrītu *Pervenche Berès* – mums ir jāpārskata un jāpieņem valstu Lisabonas programmas, valstu reformu programmas, un mums ir arī jāpārskata dalībvalstu stabilitātes un konverģences programmas un jāpiemēro tās pašreizējai situācijai. Mēs to pārrunāsim nākamajos mēnešos un, kā jūs zināt, šī iemesla dēļ Komisija 26. novembrī iesniegs rīcības plānu, kurā iekļauti mērķi, instrumenti, politikas un saistības. Šajā plānā būs norādīta nepieciešamība piemērot valstu programmas, lai apvienotu valstu politikas un padarītu tās konverģentākas un atbilstošākas Eiropas stratēģijai, politikām un instrumentiem. Es piekrītu jums un ziņojumam, ka mums ir jāstiprina eiro un Ekonomikas un monetārās savienības ārējā dimensija.

Jean-Claude Juncker labi apzinās, ka mums ir nepieciešama stratēģija saistībā ar daudzpusējām organizācijām un citām vadošajām grupām, lai varētu aizstāvēt mūsu intereses attiecībā uz valūtu un Ekonomikas un monetāro savienību un tādējādi aizstāvētu Eiropas Savienības ekonomiskās intereses.

Šai stratēģijai ir jābūt balstītai uz principiem un prioritātēm, kā arī instrumentiem pasākumu veikšanai, kas ļaus mums paust vienotu nostāju, tādā veidā vairojot ikviena Eiropas iedzīvotāja un it īpaši eirozonas ietekmi. Tas ir arī jautājums par pārvaldību. Es pilnībā piekrītu daudziem pārvaldības aspektiem, kurus jūs esat iekļāvuši savā ziņojumā, un ceru, ka tiem piekritīs arī Ekonomikas un finanšu padomes un Eiropas finanšu ministri.

Pervenche Berès – es grasos beigt uzstāšanos – savā runā sacīja, ka komisāram un Komisijai vēlreiz vajadzētu pievērst finanšu ministru uzmanību šajā ziņojumā iekļautajiem secinājumiem. Kāds *Molière* lugas varonis teica, ka esot domājies runājam dzejā, nemanīdams to, ka izsakās prozā. Es uzskatu, ka *Jean-Claude Juncker*

prezidentūras laikā notiekošās Eirogrupas ministru, Ekonomikas un finanšu padomes ministru un Vašingtonas sanāsmē notikušās ministru diskusijas pilnībā atbilst Komisijas un arī jūsu ziņojumā minētajām prioritātēm un koordinācijas nepieciešamībai, lai gan daži no ministriem to varbūt neapzinās.

(Aplausi)

Jean-Claude Juncker, *Eirogrupas priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār, *Pervenche Berès*, *Werner Langen*, dāmas un kungi! Es gribētu sākt ar pateicību abiem jūsu referentiem par jums un mums iesniegto ziņojumu, tā kā mēs to lasām un pārrunājam. Šis ziņojums ir skaidrs un pietiekami dziļš, nodrošinot mums darbu nākamajiem mēnešiem.

Es piekritu *Pervenche Berès* un *Werner Langen* ziņojuma analīzei par vienotās valūtas novērtējumu tās pirmajos desmit pastāvēšanas gados. Viņu teiktajam ziņojumā nav nekā piebilstama vai noliedzama. Turklāt šo ziņojumu atbalsta lielākā daļa deputātu, vismaz tad, kad Komisija izteica savu viedokli par to. Es pamanīju, ka šodien Parlamenta entuziasms attiecībā uz vienoto valūtu ir daudz lielāks nekā tas bija pirms 13 gadiem, pat pirms 10 gadiem, un mēs ar to esam apmierināti.

Attiecībā uz ekonomiskajām atšķirībām, strukturālo reformu sazarojumiem un atšķirībām publisko finanšu pārvaldības ziņā, es vispirms gribētu uzsvērt – es neizpratu izteikumu ziņojumā, ka rezultāti neatbilda tiem, kas tika gaidīti vienotās valūtas ieviešanas brīdī. Man nav zināms neviens kvantitatīvs ziņojums par atšķirībām dažādās eirozonas dalībvalstīs. Tā kā šāds ziņojums nepastāv, tas ir netiešs komentārs, kas man nav saprotams. Es piekritu viedoklim, ka šīm atšķirībām reizēm ir tendence palielināties, kas līdz šim nav apdraudējis eirozonas kohēziju, bet, ja šīs atšķirības turpinātos, ilgtermiņā tai varētu rasties kaitējums.

Attiecībā uz visu pārējo, mums šajā sakarā vajadzētu paust prieku, ka Eiropa – Eiropas Savienība kopumā un jo sevišķi Eirogrupa, – kas šodien saskaras ar vienu no smagākajām krīzēm, kuras tā risinājusi dažos pēdējos gadu desmitos, ir lietpratīgi tikusi galā ar krīzi, kurā pašreiz atrodamies, tostarp arī izvairoties pieļaut 1970. gadu laikā Eiropā pieļautās kļūdas. Sacīt, ka mēs neesam pieļāvuši tās pašas kļūdas, nav nieka lieta, jo ekonomiski un politiski tas mums ir devis iespēju kavēt krīzes izraisītu atšķirību palielināšanos monetārajā Savienībā un palīdzējis nostiprināt tās kohēziju.

Saskaroties ar tik liela apjoma krīzi, kas turpina izplesties līdz reālajai ekonomikai, ir skaidrs, ka ir nepieciešama spēcīga un saskaņota ekonomiskās politikas reakcija Eiropas līmenī. Un mums ir jāapsver labākais veids, kā to atrisināt, no vienas puses, ņemot vērā mūsu konceptuālo un regulējošo struktūru – šeit es atsaucos uz Stabilitātes un izaugsmes paktu un Lisabonas stratēģiju – un, no otras puses, nopietno krīzi, kuras sekas ir daudz nopietnākas nekā mums likās pirms pāris mēnešiem.

Pasaulē otras lielākās valūtas izveide noteikti sniedz priekšrocības, bet tā arī uzliek saistības. Par mūsu un citu saistībām mums atgādināja G 20 sanāsmē Vašingtonā pagājušajā piektdienā un sestdienā. Mums ir jāizmanto un jāgūst viss iespējamais labums no trim nedēļām, kas ir palikušas līdz decembra Eiropadomei, lai prasmīgi noslīpētu mūsu Eiropas stratēģiju un izvairītos no būtiski atšķirīgām reakcijām valsts līmenī. Protams, šīs būtiski atšķirīgās reakcijas mūs biedē. Mani aizkustina aizvien atkārtotie aicinājumi koordinēt ekonomikas politiku, kuri visbiežāk tiek izteikti *Voltaire* valodā.

Es vēlētos, lai tie, kas aicina koordinēt ekonomiskās politikas, pirmkārt un galvenokārt paši sniedz piemēru un apliecina savu vārdu patiesumu. Es pamanu, ka dažādu eirozonas dalībvalstu dažādās valdības kāri un pamatoti uzklūp problēmām, ar kurām saskaras transportlīdzekļu nozare viņu valstīs. Es vēlētos, lai tie, kas runā par transportlīdzekļu nozari un turpina runāt par ekonomiskās politikas saskaņošanu, saskaņo savu valsts rīcību attiecībā uz pasākumu īstenošanu transportlīdzekļu nozarē. Viss pārējais ir tikai laika šķiešana. Patiesi saskaņojiet un ar piemēru apstipriniet šo vārdu patiesumu!

(Aplausi)

Jūs zināt, cik bikls es esmu attiecībā uz monetāro politiku, es nekad par to nebilstu ne vārda, ja nu vienīgi, lai pateiktu – es turpinu uzskatīt, ka Eiropas Centrālā banka dažu pēdējo mēnešu laikā ir bijis labs paraugs.

Finanšu tirgu integrācija un uztraudzība ir vēl viena vērā ņemama joma, kuru jūsu referenti ir aplūkojuši savā ziņojumā. G 20 ir noteikušas tālejošu rīcības plānu, kas tagad G 20 valstīm un līdz ar to arī Eiropas Savienībai un Eirogrupas locekļiem ir jāpārverš konkrētā rīcībā. Jūs bez šaubām atceraties, ka Eirogrupas un Eiropas Savienības dalībvalstis bija pirmās, kas pieprasīja, lai tiktu izdarīti attiecīgi secinājumi par šo krīzi, un es nevēlos vēlāk atgriezties pie šī gadījuma. Četrus gadus garumā mēs – es runāju par Eirogrupas atbildīgajām personām – nemitējamies atkārtot Japānas un ASV finanšu ministriem un turpinājām pievērst mūsu ASV

kolēģu uzmanību riskiem, kurus izraisa viņu divkāršais deficīts un sistemātiski nepietiekams risku novērtējums, jo sevišķi attiecībā uz nekustamo īpašumu.

Divus gadus daži no mums G 7 līmenī un it īpaši G 7 Vācijas prezidentūras laikā diezgan atklātā veidā pieprasīja finanšu tirgu plašāku regulēšanu. Esmu sautis par faktu, ka tie, kas toreiz izteica noraidījumu, šodien rada iespaidu, ka ir izveidojuši Eiropas pieeju. ASV un Apvienotās Karalistes valdībām tika dots pietiekami daudz laika, lai pieņemtu Eiropas priekšlikumus par finanšu tirgu labāku regulējumu, bet viņas to nevēlējās. Šodien tām nevajadzētu radīt iespaidu, ka viņas vada pārējos.

Attiecībā uz eirozonas paplašināšanu, es nevaru pateikt neko, kas atšķiras no jūsu referentu sacītā. Es tikai gribētu norādīt, ka atrašanās eirozonā, protams, ir priekšrocība un iespēja, bet tā arī uzliek pienākumus, no kuriem daži varbūt būs jāizpilda vēl pirms iestāšanās eirozonā.

Taču šis pilnībā saprotamais entuziasms par G 7 struktūru rada problēmas saistībā ar eirozonas ārējo pārstāvību. Mēs Eiropā vienmēr esam aicinājuši Eiropas Savienību un Eiropu uz lielāku līdzdalību G 20, Starptautiskā Valūtas fonda un Finanšu stabilitātes fonda ietvaros. Mēs Eiropā bijām pirmie, kuri pieprasīja nodrošināt Komisijai ilgstošu un pastāvīgu vietu G 20, kas Komisijas priekšsēdētāju neatturēja no pretenzijām pret Eiropas prezidentūru, kā sekas mēs vēl pieredzēsim nākotnē. Tomēr mēs uzskatām, ka Eiropas Centrālo banku un Komisiju G 20 vajadzētu pārstāvēt ilgtermiņā, un vajadzētu pārstāvēt arī Eiropu, vai nu to darītu Eiropas priekšsēdētājs, kurš vienkārši cenšas vadīt finanšu ministru darbu, kuru prezidents *Nicolas Sarkozy* nosauca par neatbilstošu, vai arī kāds cits. Es netiecos pēc Eiropas prezidentūras finanšu ministru līmenī savas personīgās baudas un slavas dēļ, kas ir gandrīz neizsīkstošas. Es to daru pienākuma dēļ. Ja citi uzskata, ka šos uzdevumus var paveikt labāk, lai viņi to dara, bet nākamajos gados viņu pieliktajām pūlēm vajadzētu būt tikpat lielām kā iespaidam, kādu šobrīd rada viņu vēlme.

Attiecībā uz EMS ekonomiskajiem instrumentiem un mūsu grupas pārvaldi, es uzskatu, ka dažu pēdējo gadu laikā mēs esam sasnieguši ievērojamu progresu, bet, apspriežot valūtas maiņas politiku un monetāro politiku starptautiskā līmenī, ir neiedomājami, ka atbildīgie par šo abu aspektu un abu jomu pārvaldību nepārstāv pasaulē otro lielāko valūtu finansiālā un politiskā ziņā.

Ja mēs vēlamies, lai Eiropas finanšu ministri pienācīgi pārvaldītu Ekonomikas un monetārās savienības ekonomisko virzienu, tad dažādo valstu vai valdību vadītājiem ir jādod saviem finanšu ministriem nepieciešamie rīkojumi. Kā jūs zināt, Luksemburgā tas nerada nekādas problēmas.

(Aplausi)

Priekšsēdētājs. – Liels paldies, *Jean-Claude Juncker*, ne tikai par šo ziņojumu, bet arī par jūsu kā Eiropas priekšsēdētāja apņēmīgo darbu šajā jautājumā.

Jean-Pierre Audy, *Starptautiskās Tirdzniecības komitejas atzinuma sagatavotājs.* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas priekšsēdētāj *Jean-Claude Juncker*, komisār, dāmas un kungi! Es gribētu sākt ar atzīni saviem kolēģiem *Pervenche Berès* un *Werner Langen* par kvalitatīvo ziņojumu un pateikties viņiem par Starptautiskās Tirdzniecības komitejas iesniegto grozījumu iekļaušanu.

Desmit gadus pēc EMS izveides tā ir uzskatāma par panākumu, ar kuru mums būtu jālepojas. Nevienam nevar noliegt faktu, ko apstiprina arī vairāki pētījumi, ka patiešām pastāv sakarība starp monetāro politiku un tirdzniecības politiku un valūtas stabilitātes pozitīvā loma šajā saistībā ir nepieciešama starptautiskā tirgus ilgtspējīgai attīstībai.

Eirozonas dalībvalstis gūst labumu no eiro, ko aizvien intensīvāk izmanto kā starptautisku valūtu, jo tas Eiropas uzņēmumiem dod iespēju samazināt valūtas maiņas risku un palielināt konkurētspēju.

Taču, lai gan Eiropas Centrālā banka līdz ar prioritātes piešķiršanu cenu stabilitātei ir palielinājusi uzticēšanos eiro, nevienam nevar noliegt faktu, ka inflācija ir pasaules līmeņa problēma un šo parādību atvērtā tirgus ekonomikā nevar atrisināt tikai ar Eiropas Savienības monetārās politikas līdzekļiem.

Skaidrs, ka eiro maiņas kurss ļoti ilgi ir bijis pārāk augsts un saskāries ar nelabvēlīgu ietekmi, tostarp ar eksporta samazināšanos un importa veicināšanu iekšējā tirgū. Daudzi ražotāji šajā ziņā ir izteikuši savas bažas. Saskaņā ar pētījumu, ko mēs esam veikuši Starptautiskās Tirdzniecības komitejā, ECB augsto rādītāju politika dažos pēdējos gados ir radījusi izaugsmes tempa palēnināšanos par 0,5 punktiem gadā.

Tāpēc es šajā ziņā izsaku nožēlu, ka Komisija nav veikusi precīzāku analīzi par eiro starptautisko lomu un tā ietekmi uz iekšējo tirgu saistībā ar starptautisko tirgu.

Dažu ES partneru īstenotās monetārās politikas ar mērķi par zemu novērtēt savu valūtu negodīgā veidā iedragā tirgu. Tie ir uzskatāmi par beztarifu šķērslī starptautiskajai tirdzniecībai. Šajā kontekstā mēs ierosinām veikt priekšizpēti struktūrai, kas pēc ASV radītā parauga tirgus jomā ar Pasaules Tirdzniecības organizāciju regulētu monetārās atšķirības.

Šī struktūra, kas būtu pakļaut SVF, varētu sekmēt starptautiskās monetārās sistēmas stabilizāciju, samazināt ļaunprātīgas izmantošanas iespēju un pasaules tirgos atjaunotu tiem nepieciešamo uzticēšanos.

Es atbalstu Komisijas priekšlikumu attīstīt kopēju ES nostāju monetārās politikas jomā, starptautiskajās finanšu institūcijās un forumos ilgtermiņā nosakot kopīgu eirozonas pārstāvību.

Visbeidzot, es paužu nožēlu, ka ziņojumā nav ietverta doma par saimniecisku pārvaldi. *Jean-Claude Juncker*, šis nav jautājums par patiesumu, tas ir politisks priekšlikums mūsu Kopienas instrumentu organizēšanu.

Agrāk valdības lielus starptautiskus nemierus būtu risinājušas ar militāru karadarbību. Šodien mēs cīnāmies ekonomiskā un sociālā karā, bet mirušo vietā mums ir bezdarbnieki, un mēs vairs īsti nezinām, kas ir mūsu ienaidnieks.

Šajā kontekstā nebūsim naivi un strādāsim nenogurstoši, lai ieviestu Eiropas saimniecisko un sociālo pārvaldi! Ar pēdējo vien noteikti nebūs gana, bet tas ir būtisks priekšnosacījums veiksmīgai Eiropas sociālā tirgus ekonomikai.

SĒDI VADA: MARIO MAURO

Priekšsēdētāja vietnieks

Karsten Friedrich Hoppenstedt, *PPE-DE grupas vārdā*. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es gribētu pateikties referentam par komentāriem saistībā ar eiro un visu ar to saistīto politikas jomu nākotni un sacīt, ka viņš komitejā ir izpelnījies plašu atbalstu.

Es esmu pateicīgs arī citiem dalībniekiem, jo sevišķi *Jean-Claude Juncker*, kurš pārstāvēja Eiropu SVF sanāksmē Vašingtonā un lieliski ar to tika galā. Mēs lepojāties ar viņu, un es vēlētos bilst – nezaudējiet drosmi turpināt šo veiksmīgo darbu negatīvu runu dēļ!

Pirms desmit gadiem man bija tas gods Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas Demokrātu grupas vārdā uzstāties par eiro, un toreiz es sacīju, citēju, „eiro būs spēcīgs par spīti negatīviem izteikumiem”, tādiem kā vēlāk kanclera *Gerhard Schröder* izteikumiem, kurš eiro toreiz nosauca par slimīgu priekšlaicīgi dzimušu zīdaiņi. Mēs to apstrīdējām, un, manuprāt, veiksmīgi.

Beidzot pēc dažiem stingras un konsekventas politikas gadiem eiro ļoti veiksmīgi tika laists apgrozībā. Es negribu jau atkal iedziļināties šajā jautājumā. Tajā laikā ES Padomes priekšsēdētājs bija *Gordon Brown*, un viņš toreiz skaidri paziņoja, ka Eiropas Parlamentam bija nozīmīga loma monetārās savienības vēsturiskajā attīstības gaitā. Uztājās arī citi pārstāvji, tostarp *Jacques Santer* un *Wilfried Maartens*, kuri eirozonas valstis – vispirms 11, tad 15 un vēlāk 16 valstis – nosauca par drošsirdīgās Eiropas pionieriem.

Es uzskatu, ka mums Eiropā nākotnei ir nepieciešama drosmē, lai varam turpināt darboties tikpat sekmīgi un veiksmīgi noturēt eiro citās pasaules lielākajās valstīs – ASV, Āzijā un citās pasaules lielvarās. Valūtas rezerves eiro izteiksmē ir labākais pierādījums eiro un eirozonas panākumiem.

Elisa Ferreira, *PSE grupas vārdā*. – (PT) Es gribētu sveikt ne vien referentus, bet arī Komisiju ar tās iniciatīvu, sagatavojot šo tekstu par Ekonomikas un monetārās savienības pirmo 10 pastāvēšanas gadu pārskatu. Tas ir stratēģisks teksts, un šī analīze bija ļoti svarīga.

Kā šodien jau tika teikts, eiro ir guvis neapstrīdamus panākumus. No Lisabonas līdz Helsinkiem un no Dublinas līdz Bratislavai pat pašreizējo satricinājumu brīdī eiro ir izrādījies stiprs un noturīgs. Ir ļoti svarīgi paplašināt šīs savienības robežas.

Taču daudzos citos aspektos Eiropas projekta uzticamība tiek pārbaudīta katru dienu. Kā jau tika minēts, eiro ir finanšu sistēmas funkcionēšanas pamatā. Tomēr pat Komisijas izstrādātajā tekstā ir skaidri norādīts galvenais secinājums, ka ne reālās ekonomikas izaugsme, ne sociālā vai telpiskā konverģence nav spējusi turēties līdz šiem panākumiem. Gluži otrādi, Komisija skaidri secina, ka pirmajā vienotās valūtas desmitgadē atšķirības ir krasi pieaugušas.

Šīs atšķirības skar reģionus manā valstī, it īpaši Ziemeļportugālē, un arī reģionos citās dalībvalstīs. Vienotajai monetārajai politikai un sevišķi augstajam valūtas maiņas kursam ir bijusi lielāka ietekme uz tiem reģioniem, kuri ir vairāk pakļauti starptautiskajai konkurencei un vairāk nodarbojas ar eksportu.

Šodien finanšu tirgus regulējumu atcelšanas rezultātā izveidojusies krīze nopietni ietekmē reālo ekonomiku un turpina pasliktināt neskaitāmu iedzīvotāju situāciju daudzos reģionos. Par šī procesa upuriem kļūst tie reģioni, kas pakļauti starptautiskajai konkurencei, ir atkarīgi no mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un kuriem ir ļoti nepieciešama kredītu pieejamība, un depresija kļūst vēl draudīgāka.

Eiropa panākumi ir atkarīgi no Eiropas iedzīvotāju uzticēšanās tam. Eiropas varenākās valstis jau ir ķērušās pie darba, lai uzlabotu savas valsts ekonomiku. It īpaši mēs varam minēt pasākumus saistībā ar motorizēto transportlīdzekļu nozari. Taču Eiropa ir pelnījusi ko vairāk. Tā ir pelnījusi vairāk kā tikai puslīdz saskaņotu valstu politiku apkopojumu. Ir pienācis laiks padarīt eiro par vienu no Eiropas galvenajiem instrumentiem, lai nodrošinātu spēcīgu valūtu un arī spēcīgu reālo ekonomiku. Eiropa ir jāpapildina ar mehānismiem, kas garantē galvenā mērķa sasniegšanu – sociālo un reģionālo konvergenci, jo būtībā tā ir Eiropas projekta pamatā.

Debates par ekonomisko politiku saskaņošanu eirozonā šobrīd neapšaubāmi ir daudz svarīgākas un aktuālākas. Tomēr ar ekonomisko politiku saskaņošanu vien nepietiek. Ir jāpaveic vairāk. Ierobežojumus rada Lisabonas stratēģija, kas ir valstu iniciatīvu kopums, un Stabilitātes un izaugsmes pakts, kas izdara atšķirīgu spiedienu uz dažādām valstīm, kuras to pielieto un ir tam pakļautas, kuriem mēs varam pieskaitīt arī pieejamo ierobežoto budžetu.

Krīzes rada iespējas. Monetārā savienība var saglabāties tikai tad, ja pastāv konverģence dalībvalstīs un to iedzīvotāju labklājībā, neatkarīgi no viņu dzimšanas vietas. Kā citādi mēs varam mobilizēt cilvēkus atbalstīt vienoto valūtu? Komisijai ir jāizturas atbilstoši pret pašas noteikto diagnozi, un tādēļ mēs 26. novembrī no Komisijas nepacietīgi gaidām konkrētus priekšlikumus Parlamentam un Eiropas iedzīvotājiem.

Ir būtiski, ka krīze Eiropas Savienībā izraisa jaunu periodu, kurā finanšu sistēmas konsolidācijai un stiprināšanai pievienojas uz kohēziju un pilsoniskuma jēdzienu balstīta patiesa labklājība.

Wolf Klinz, ALDE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, mēs patlaban piedzīvojam lielāko finanšu krīzi vairākās desmitgadēs, un Eiropas Centrālā banka un eiro ir izturējuši finanšu krīzes uzlikto pārbaudi ar labiem rezultātiem. Attiecībā uz krīzi ECB ir rīkojusies ātri un apņēmīgi, un ir paveikusi šo darbu labāk nekā citas centrālās bankas, tādējādi sarežģītā situācijā uzskatāmi parādot savas krīzes pārvaldības spējas. Eiropa ir sevi pierādījusi kā spēcīgu valūtu, kas palīdzējis noturēt eirozonas stabilitāti un pat sniedzis palīdzību mērķa pasākumu veidā dažām valstīm ārpus eirozonas.

Prasība pēc Eiropas saimnieciskās pārvaldes liecina, ka netiek atzītas paveiktās un pašreizējās darbības, lai noregulētu atsevišķu dalībvalstu politikas un tās saskaņotu. Sasniegumi šajā jomā lielā mērā ir arī jūsu nopelni, *Jean-Claude Juncker*, un tādēļ es gribētu izmantot iespēju un izteikt jums īpašu pateicību.

Tādas valstis kā Dānija un Ungārija, kas atrodas ārpus eirozonas, patlaban smagā veidā piedzīvo to, cik dārgi var maksāt atrašanās ārpus Eiropas grupas, kad eiro nepasargā no problēmām. Valstis, piemēram, Dānija un Zviedrija, kuras agrāk negribēja pievienoties eirozonai, tagad maina savus uzskatus un apsver iespēju pievienoties tai pēc dažiem gadiem.

Finanšu krīze arī parāda, ka finanšu sistēmas ir savstarpēji cieši saistītas un cik tās ir ievainojamas. Tādēļ mūsu interesēs ir pēc iespējas ātrāka eiro ieviešana valstīs, kas šo posmu vēl nav sasniegušas, bet valstīs, kuras no tās ir atteikušās, panākt viedokļa maiņu, taču bez piekāpšanās, kas neietilpst pievienošanās kritērijos. Eiropas Ekonomiskā un monetārā savienība ir stabila joma ar skaidriem pievienošanās kritērijiem, un to nevajadzētu noklusēt. Vienīgais, ko būtu vērts apsvērt attiecībā uz inflācijas līmeni, ir atteikšanās no trīs veiksmīgāko ES valstu izmantošanas par atskaites punktu, bet tā vietā aplūkot eirozonu kopumā, ņemot vērā, ka mēs tagad esam lielāka savienība ar 16 dalībniekiem.

Stabilitātes un izaugsmes pakts kopš tā pārskatīšanas pirms dažiem gadiem ir pietiekami elastīgs, lai ekonomiskās nelīdzsvarotības brīdī varētu atbilstīgi reaģēt uz tādiem izaicinājumiem kā pašreizējā krīze. Tādēļ būtu nepareizi censties vājināt paktā noteiktās prasības.

Krīze ir arī skaidri parādījusi, ka tik pārmērīgi budžeta deficīti kā ASV piedzīvotie ilgākā laika posmā nav ilgtspējīgi, ka kredītu jomā nav iespējama plaša apjoma ekonomiskā attīstība, un tādēļ budžeta konsolidācijas pasākumiem nav citu risinājumu. Mēs esam pārliecināti, ka – pretēji tikko teiktajam par finanšu tirgiem un

plašsaziņas līdzekļos izplatītajām tenkām – finanšu krīze galā stiprinās un nevis vājinās monetāro savienību.

Eoin Ryan, *UEN grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kungs, es vispirms vēlētos pateikties *Pervenche Berès* un *Werner Langen* par paveikto darbu, kas ieguldīts šajā nozīmīgajā ziņojumā. Tas ir lielisks ziņojums, kas būtu jāņem vērā.

Kad šis jautājums pirmoreiz tika izskatīts komitejas līmenī, mēs paredzējām pavisam savādāku ekonomisko klimatu. Amerikas Savienotajās Valstīs izveidojās augsta riska kredītu tirgus krīze, bet es nedomāju, ka kāds paredzēja tās plašo rezonansi un ietekmes apmēru uz finanšu tirgiem visā pasaulē.

Pasliktinoties finanšu stāvoklim, mainījās arī mūsu debašu atmosfēra šeit, Ekonomikas un monetārajā komitejā. Pašreizējā krīze ir globāla, un tās pārvarēšanai ir nepieciešama saskaņota vispārēja reakcija, tālab es atzinīgi vērtēju iniciatīvu, kas tika uzsākta nedēļas nogalē un tās iznākumu. Ir vēl daudz darāmā, bet tas, manuprāt, ir labs iesākums.

Īrijai eiro valūta, kas devusi ievērojamu stabilitāti attiecībā uz procentu likmēm un ārvalstu valūtas likmēm, ir galvenais faktors, lai mēs varētu atkopties no satricinājuma – ar zaudējumiem, bet joprojām esot pozīcijā.

Ja Īrijā vai citur eirozonā, vai arī Eiropā kāds vēl šaubās par eiro ieviešanas izdevīgumu, viņiem ir jāparaugās uz Eiropas ziemeļrietumiem un jāņem vērā situācija Īslandē.

Ja Īrijas iedzīvotāji būtu uzklaušījuši tos, kuri pretojās ne tikai Lisabonas stratēģijai, bet arī Māstrihtas un Nicas līgumiem, kādā situācijā Īrija atrastos patlaban? Mēs būtu ārpusē. Mēs neatrastos eirozonā un būtu ļoti smagi ietekmēti ekonomiskajā ziņā, jo mums nebūtu stabilitātes, kuru valstī ieviesa eiro.

Es negaidu atbildi no tādām partijām kā *Sinn Féin*, kas vienmēr pretojušās ES un mūsu veiktajiem pasākumiem, bet es patiešām uzskatu, ka ir pienācis brīdis, lai tās pieceltos un atklāti paziņotu savu patieso viedokli un nostāju saistībā ar ES jautājumu un mūsu ekonomisko nākotni.

Pierre Jonckheer, *Verts/ALE grupas vārdā*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas priekšsēdētāj, komisār, savas grupas vārdā arī es gribētu pateikties *Pervenche Berès* un *Werner Langen* par nozīmīgo ziņojumu, kuru viņi mums ir iesnieguši. Tā apjoms 62 punktu un 14 lapu apmērā dod daudz vielas pārdomām. Es vēlētos izmantot izdevību, kamēr šeit atrodas Eiropas priekšsēdētājs un komisārs, lai savas grupas vārdā dalītos ar viņiem dažās piebildēs, kas, mūsuprāt, ir jāizskata dziļāk nekā tas veikts šajā ziņojumā.

Pirmā piebilde ir par eiro valūtas maiņas kursa politiku. Es atzīstu, ka joprojām neizprotu – mums ir vai nav valūtas maiņas kursa politika attiecībā pret eiro saistībā ar citām starptautiskajām valūtām un vai G 20 jeb citur notiek diskusijas par veidu, kādā tiks turpināta ASV ievērojamā deficīta finansēšana?

Mana otrā piebilde ir saistīta ar jautājumu par saskaņošanu. Es uzskatu, ka eiro ir devis panākumus it īpaši no politiskā viedokļa, jo tas Eiropas Savienībai ir devis politiskas varas statusu. Tomēr es arī uzskatu, ka vismaz trijos punktos tā saskaņošana nav īpaši piemērota.

Pirmais punkts ir jautājums par nodokļu sistēmu. Jums ir zināms Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupas viedoklis šajā jautājumā – mēs atbalstām nodokļu konkurenci ES robežās, bet tai ir jābūt godīgai. Mēs uzskatām, ka notiek pārāk liela vilcināšanās cīņā pret beznodokļu zonu, tostarp arī Eiropas Savienības iekšienē. Un mēs uzskatām, ka notiek pārāk liela vilcināšanās Direktīvas par ienākumu aplikšanu ar nodokļiem paplašināšanā.

Attiecībā uz jautājumu par budžeta politikas saskaņošanu, kas ir otrais punkts, es ievēroju, ka dalībvalstis uzsāk „atdzīvināšanas” plānus. Es, piemēram, uzklaušīju *Dominique Strauss-Kahn* sacīto Eiropas līmenī, ka ir jāiekļā 1 % no Kopienas NKP. Skaitlis, kas īstenībā ir visas ES viena gada budžets. Kādu kursu mēs ieturam ar šādu uzskatu? Es uzskatu, ka saskaņošanas centieni nenorit pārāk veismīgi, un vēl es uzskatu, ka jūsu sniegtās atbildes attiecībā uz pārskatīto Stabilitātes uz izaugsmes faktu nav pietiekamas un piemērotas mūsu turpmākajām problēmām.

Visbeidzot, trešais punkts, kur saskaņošana šķiet vāja un nepietiekama, ir dažādās ES dalībvalstīs noteiktā algu politika. Patiesībā Vācijas pēdējos desmit gados ir attīstījusi spēcīgu sistēmu, īstenojot algu politiku, kas, ņemot vērā Vācijas ekonomikas izmērus, ir atbildīga par eirozonas vispārējo virzītājspēku. Es uzskatu, ka tas neskaitāmās darba kategorijās rada problēmu iekšējā pieprasījuma līmeņa un algu līmeņa ziņā, nemaz nerunājot par problēmu saistībā ar darba nedrošību.

Tā kā mēs runājam arī par problēmām nākotnē, es turpmāk no jums, Eirogrupas priekšsēdētāj, un jūsu pārstāvētās Finanšu ministru padomes sagaidu lielākus centienus attiecībā uz šiem trīs punktiem.

Sahra Wagenknecht, GUE/NGL grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, 10 gadus pēc monetārās savienības izveides Eiropas ir nonākusi smagā krīzē. Bankas cieš pilnīgu neveiksmi vai saņem pabalstu no valstu budžeta miljardu apmēros, tirgus piedzīvo sabrukumu, un miljoniem iedzīvotāju ir norūpējušies par savām darba vietām un nākotni.

Neveiksmi ir cietis ne tikai tirgus. Dominējošā politika šķiet nespējīga mācīties no savām kļūdām. Mēs uzskatām, ka Ekonomikas un monetārās savienības izveidē ir pieļautas nopietnas kļūdas. Viena no šīm kļūdām bija monetārās un nodokļu politikas strukturālā atdalīšana. Pirmā nevar radīt vienotu valūtu, ja vienlaicīgi kaut vai vispārēji netiek saskaņotas nodokļu un izdevumu politikas. Man šķiet, ka ekonomikas nelīdzsvarotība eirozonā ir ievērojami palielinājusies. Tagad mums patiešām ir nepieciešama veiksmīgāka ekonomikas un it īpaši nodokļu politikas saskaņošana. Mums ir nepieciešami efektīvi pasākumi, lai cīnītos pret nodokļu dempingu. Ir jāslēdz arī beznodokļu zonas un atkal jāatjauno kapitāla eksporta kontrole.

Mūsaprāt, otra būtiskā kļūda ir Stabilitātes un izaugsmes pakta struktūrā. Tie, kas šādā brīdī uzskata, ka ir nepieciešama budžeta konsolidācija, acīmredzot dzīvo citā pasaulē – šobrīd nekas nenestu lielāku postu kā reakcija uz šo ekonomisko krīzi ar nepārprotamām glābšanas programmā. Stabilitātes pakts ir skaidri pierādījis savu neveiksmi. To vajadzētu aizvietot ar integrētu Eiropas stratēģiju solidaritātei un ilgtspējīgai attīstībai. Mūsaprāt, ir nepieciešams trieciens ieguldījumu ziņā, lai atjaunotu valstu infrastruktūru un uzlabotu Eiropas sociāli neaizsargātāko grupu dzīves līmeni.

Trešā kļūda, mūsaprāt, ir pašā Eiropas Centrālās bankas struktūrā, kas nav pakļauta jebkādi demokrātiskai kontrolei un kuras vienīgais mērķis ir cenu stabilitāte. Mēs atbalstītu demokrātiskas kontroles ieviešanu Eiropas Centrālajā bankā un aicinām noteikt ECB monetārās politikas pilnvaras tā, lai turpmāk izaugsmei un nodarbinātībai tiek piešķirta tikpat liela nozīme kā cenu stabilitātei.

Pašreizējā krīze sniedz iespēju uzsākt tālejošas reformas Eiropas monetārajā un finanšu struktūrā. Šo iespēju nedrīkst vienkārši izšķiest!

Nils Lundgren, IND/DEM grupas vārdā. – (SV) Priekšsēdētāja kungs, ja mums Eiropā būtu izstrādāti vienoti literārie pamatnoteikumi, es savu runu sāktu, citējot slavenu zviedru dzejnieku: „Glaimi ieaijā tevi miegā, bet vēl taisnībā ieklausies reiz!” Tas ir rakstīts aleksandrieša pantmērā ar cezūru. Abi referenti ir izteikuši novērtējumu, ka monetārā savienība ir bijusi veiksmīga. Tādējādi viņi palīdz radīt mītu par eiro, kas rietumu kritiskajā uztverē nav pēdējais glābiņš.

Patiesība par eiro ir pavisam atšķirīga. Pirmkārt, tā pirmajos desmit pastāvēšanas gados ir radušās milzīgas izmaksas izaugsmes samazināšanās un pieaugoša bezdarba veidā. Otrkārt, monetārā savienība līdz šim nav tikusi pārbaudīta sarežģītā situācijā. Pētījumi liecina, ka ietekme uz ārējās tirdzniecības apjomu ir diezgan liela, iespējams, pat 3–4 % no NKP. Savukārt nav apšaubāms, ka sociāli ekonomiskais ieguvums no šī tirdzniecības apjoma pieauguma ir diezgan peticīgs, varbūt 3 līdz 5 procenta desmitās daļas no NKP, kas ir unikāls ienākums. Šī niecīgā labklājības vairošanās ir nodrošināta uz to eirozonas valstu rēķina, kuras nespēja īstenot neatkarīgu monetāru un finanšu politiku. Vācija iesaistījās šajā monetārajā savienībā ar pārlietu augstu novērtētu valūtu un ir uzturējusi augstas procentu likmes un pārāk ierobežojošu finanšu politiku.

Radušās izmaksas bija ievērojamas, bet kā tas turpināsies? Kopsavilkumā – eirozonas valstis ir veiksmīgi apvienojušās un uzņēmušās vadošu lomu cīņā pret finanšu krīzi. Ikviens zina, ka tas ir mīts. Tā bija Apvienotā Karaliste, kas atrodas ārpus monetārās savienības, un *Gordon Brown*, kuri uzņēmās iniciatīvu. Eirozona iesaistījās tikai pēc tam.

Roger Helmer (NI). – Priekšsēdētāja kungs, atļaujiet izteikt atzinību *Nils Lundgren* par viņa piezīmēm un izaicināt *Eoin Ryan* no UEN grupas, kurš apgalvoja, ka eiro nodrošinātā stabilitāte Īrijai ir bijis milzīgs pakalpojums. Ja viņš būtu iepazinies ar neseno Īrijas ekonomikas vēsturi, tad zinātu, ka eiro monetārās politikas elastības trūkums ir radījis nopietnas inflācijas problēmas īpaši mājokļu tirgū un Īrijas mājokļu krīze bija daudz smagāka nekā tā būtu bijusi, ja Īrija pati būtu varējusi kontrolēt savu monetāro politiku.

Ar eiro ieviešanu mums tika solīts liels ieguvums, mums piedāvāja atvieglojumus saistībā ar ceļošanu, izaugsmi un efektivitāti, un mēs pēkšņi varētu ērtāk veikt naudas pārskaitījumus starp dalībvalstīm. Bet tas nepiepildījās. Jā, mums ir ērtāk ceļot, bet mēs neesam piedzīvojuši izaugsmi un efektivitāti, un es uzskatu, ka veikt naudas pārskaitījumus starp eirozonas valstīm ir gandrīz tikpat sarežģīti un dārgi kā agrāk.

Taisnība ir izrādījusies tiem, kuri mūsu vidū šaubījās par eiro projektu. Vairumā valstu lielākoties ir kļūdīgas procentu likmes. Itālija ir piedzīvojusi smagāko konkurences krīzi, tās darbaspēka vienības izmaksām pieaugot par 40 % salīdzinājumā ar Vāciju. Mums paziņoja, ka eiro ir ļoti veiksmīgs tā valūtas stabilitātes dēļ. Mēs varētu pavaicāt dažiem eksportētājiem eirozonā, ko viņi domā par eiro stabilitāti. Tā viņiem rada lielus zaudējumus.

Patiesais valūtas panākumu pārbaudījums ir tam piešķirtās uzticības līmenis tirgū, un šajā gadījumā to nosaka parādzīmju izplatīšanās starp eirozonas valstīm. Kad es pēdējo reizi skatījos, parādzīmju izplatīšanās starp Grieķiju un Vāciju bija virs 150 %. Tas nav ilgtspējīgi. Tas parāda tirgu pilnīgu neuzticēšanos eiro. Jautājums mums ir nevis par to, cik ilgi eiro var saglabāties, bet kura dalībvalsts izstāsies pirmā?

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Priekšsēdētāja kungs, komisār, atļaujiet man sākt ar pateicību abiem referentiem par līdzsvaroto ziņojumu.

Saistībā ar šo ziņojumu es vispirms atsaukos uz pašreizējām problēmām eirozonā. Par spīti tās desmit gadu darbības laikā panāktajiem pozitīvajiem rezultātiem, eirozona stājas pretī jauniem izaicinājumiem, saskaroties ar krīzi un no tās izrietošo ekonomikas lejupslīdi.

Es gribētu norādīt uz nesistemātisku regulatīvo iejaukšanos, kuru tirgū veic vairāku dalībvalstu valdības, aizbildinoties ar šīs jaunās situācijas risināšanu.

Ar izbrīnu jāsaka, ka zināmu Eiropas Savienības pārstāvju paziņojumi bieži iedrošina dalībvalstu valdības nevajadzīgi iejaukties finanšu nozarē, un bieži vien tas atrisina tikai situācijas blakusparādības.

Tas, piemēram, attiecas uz gadījumu ar Stabilitātes uz izaugsmes pakta noteikumu ievērošanu, par ko dažu dalībvalstu valdības jau tagad norāda, ka acīmredzot neturēsies pie sava plānotā valsts finanšu deficīta un šajā kontekstā atsaucas uz Eiropas Savienības iedrošinājumu.

Dažu dalībvalstu valdību centieni pārņemt grūtībās nonākušās finanšu iestādes radīs bīstamu priekšrocību to privātu uzņēmumu atsavināšanai ikvienā sektorā, kas nevēlēsies piemēroties nesistemātiskai pārvaldei un diskriminējošiem iejaukšanās pasākumiem, piemēram, inflācijas samazināšanas interesēs.

Liela mēroga finanšu intervence tādās ekonomikas nozarēs kā autorūpniecībā rada jautājumus par to, vai šādas iejaukšanās nerada pārmērīgu tirgus deformāciju un arī nediskriminē citas nozares.

Būs grūti ietekmēt šos sarežģītos procesus bez skaidras un apdomātas saskaņošanas un konkrētiem noteikumiem Eiropas Savienības un eirozonas līmenī.

Šajā ziņā es gribētu mudināt Eiropas Komisijas un Eiropas Centrālās bankas, kā arī citu attiecīgo ES institūciju pārstāvjus ieņemt pārdomātu un saskaņotu nostāju saistībā ar optimālu risinājumu šajā grūtajā laikā, kad visa Eiropa saskaras ar ekonomikas lejupslīdi.

Īstermiņā pārmērīga regulēšana un valdības iejaukšanās brīvajā tirgū varbūt uz laiku apstādinās turpmāku ES ekonomisko sabrukumu, bet vidējā termiņā tās noteikti neradīs tik ļoti gaidīto izaugsmes palielināšanos.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, komisār *Joaquín Almunia*, dāmas un kungi! Ekonomikas un monetārā savienība ir radījušas jaunu Eiropas integrācijas procesa dimensiju. Tās pārvalde ir balstīta uz diviem asimetriskiem aspektiem: federāla rakstura monetāro savienību un ekonomikas saskaņošanu starpvaldību līmenī. Ar abām ir jānodrošina stabilitāte, izaugsme, godīga attieksme un ilgtspējība, ko pieprasa mūsu iedzīvotāji.

Eirozonas desmit gadu pastāvēšanas pārskats ir pozitīvs. To pierāda fakts, ka eiro arvien vairāk tiek novērtēts kā dalībvalstu patvērums un drošības vieta. Taču mums ir jādarbojas tālāk un jāpaplašina tā iespējas. Mums tas ir jādara, lai stātos pretī globalizācijas, klimata pārmaiņu un sabiedrības novecošanās problēmām, kā arī pašreizējai finanšu krīzei, kur mūsu darbībās nepieciešami uzlabojumi. Mums tas ir jādara arī tālab, lai risinātu lejupslīdes faktoru, kas parādījies pirmoreiz.

Eiro nevar būt tikai drošs patvērums, tam ir jābūt arī dzinējam, kas spēj veicināt izaugsmi. Eurozonai un Ekonomiskajai un monetārajai savienībai ir jātiek galā ar šiem izaicinājumiem.

Es izsaku atzinību referentiem par viņu lielisko darbu un vēlos it īpaši pateikties par divu manis iesniegto priekšlikumu iekļaušanu. Pirmais bija, definējot mūsu monetāro politiku un arī ekonomisko un monetāro aspektu, noteikt nepieciešamību veikt finanšu analīzi, lai pareizi definētu šo politiku. Tās definīcijā ir jāņem

vērā monetārās politikas maiņa, kredītu un finanšu aktīvu pilnveidošana, jauno ražojumu raksturīgās pazīmes un risku un likviditātes koncentrācija.

Otrkārt, mums ir jāņem vērā dalībvalstu atšķirības, kas palielināsies līdz ar paplašināšanās procesu. Vienveidīgu risinājumu monetārā politika ne vienmēr būs piemērota atšķirīgām dalībvalstīm. Tādēļ to vajadzētu pielāgot, ieviešot pasākumus finanšu jomā valstīm, kas varētu piedzīvot smagu ietekmi vienveidīgu risinājumu politikas dēļ, ņemot vērā, ka plašos efektus var viegli izlīdzināt ar nodokļu politikas palīdzību.

Margarita Starkevičiūtē (ALDE). – (LT) Saka, ka katrā krīze izceļ visas ekonomisko un institucionālo struktūru stiprās un vājās vietas. Man jāatzīst – agrāk es nešaubījos par to, ka lielāka uzmanība eirozonas valstīm radīs priekšnoteikumus tam, lai Eiropā rastos divi attīstības tempi un tādas attīstības ekonomikas kā Lietuvas ekonomika saskarsies ar šķēršļiem valstu pievienošanās procesā eirozonā. Bet pašreizējie notikumi finanšu tirgū ir mainījuši manu attieksmi pret Eiropas Savienību.

Eirozona nepārprotami ir izturējusi pirmo nopietno finanšu krīzes vilni. Ir skaidrs, ka ekonomikas lejupslīdi var apturēt, īstenojot saskaņotāku ekonomisko politiku dalībvalstīs, kas paātrina integrāciju un iekšējā tirgus paplašināšanu. Vairāk ir cietušas valstis, kas palikušas ārpus eirozonas robežām. Lielākoties mēs cietām un kļūvām par finanšu krīzes upuriem atpakaļ paņemtā kapitāla dēļ. Tālab mēs reizēm stingri iebilstam pret lēmumiem, kas atvieglotu kapitāla apriti Eiropas Savienības valstīs, bet mēs neesam pret integrāciju. Es kā profesionāla ekonomiste zinu, ka integrācijas process sekmē ekonomisko izaugsmi. Bet mēs patiešām vēlētos, lai eirozona kļūst par klinti, kas spēj atvairīt finanšu krīzes viļņus. Par klinti, uz kuras mēs varētu uzrāpties un gūt patvērumu no ledainajiem vējiem.

Kas būtu jādara, lai stiprinātu eirozonu un visu Eiropas Savienību? Mums noteikti vajadzētu izvairīties no jaunu pasākumu ierosināšanas. Komisār, šodien es izskatīju rezolūcijas, kuras Eiropas Parlaments pieņēma saistībā ar ekonomikas politiku. Tagad mums būtu jānācis par labu, ja būtu jau īstenota vismaz daļa no šiem priekšlikumiem. Tajās ir neskaitāmi priekšlikumi, un man šķiet, ka mēs nevarēsim izdomāt jaunus. Tagad mums šos priekšlikumus vajadzētu apvienot.

Šobrīd notiek diskusijas par to, vai ekonomikas lejupslīdes pārvarēšanai būtu nepieciešama lielāka valsts iejaukšanās vai liberālāka politika. Es teiktu, ka vajadzētu izmantot abas stratēģijas. Pirmkārt, ir skaidrs, ka mums nepieciešams sociālās drošības tīkls ar valsts atbalstu un aprūpi, lai jaunu vietu dzīvē var atrast cilvēki, kuri krīzes un pārstrukturēšanas dēļ ir zaudējuši darbu. Otrkārt, mums ir nepieciešamas liberālas reformas, lai integrācijas process palielinātos un radītu iespēju paplašināt uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā. Šeit lielā mērā ir jāiesaistās eirozonai.

Nobeigumā es gribētu pievienoties saviem kolēģiem un sacīt jums, Eiropas Savienības priekšsēdētāji, ka mēs novērtējam jūsu darbu un apzināties situācijas sarežģītību. Vismaz Eiropas Parlamentā jums ir atbalsts.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Priekšsēdētāja kungs, pārskatam par Ekonomikas un monetārās savienības desmit gadu pastāvēšanu vajadzētu būt novērtētam no starptautiskā viedokļa. Mums vajadzētu uzdot jautājumu, kā Eiropas Savienība ir parādījusi savu pārākumu pār tās galvenajiem konkurentiem ASV un Āziju. Šis gadījums skaidri parāda, ka eirozonas bilance ir negatīva. Eiropas Savienība ir attīstījies lēnāk nekā tās konkurenti. Darbavietu skaita pieaugums un it īpaši darba ražīgums ir bijis zemāks nekā ASV, nemaz nerunājot par Āziju. Tas nozīmē, ka vienotā valūta nepilda tās galveno uzdevumu.

Vēl viens aspekts ir eirozonas nākotne. Eiropas Centrālās bankas un ES iestāžu dokumentos arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta nepieciešamībai izmantot eiro kā instrumentu, lai dalībvalstīm piemērotu vienotu ekonomisko politiku, sevišķi attiecībā uz budžeta un nodokļu politikām. Šis apliecinājums rada bažas mazāk attīstītajās valstīs, it īpaši jaunajās dalībvalstīs. Kā lai tās attīstās un novērs atšķirības pret vecajām dalībvalstīm, ja tām tiek uzspiesta politika, kas palēnina ekonomisko izaugsmi visās dalībvalstīs?

Galvenā kritika Eiropas Centrālajai bankai ir tās centieni padarīt eiro par pasaules valūtu, ignorējot reģionu un mazāk attīstīto dalībvalstu ekonomiskās problēmas. Tā ņem vērā arī tādus sociālos aspektus kā demogrāfiskā struktūra un iedzīvotāju mobilitāte.

Vēl nepieņemamāka ir ES iestāžu nostāja, ja ņem vērā, ka ilgus gadus Vācija un Francija nav ievērojušas Māstrihtas līguma stingros nosacījumus, jo apzinājās – tas ir viņu valsts interesēs. Turklāt tās nekad netika sauktas pie atbildības vai sodītas. Tālab, manuprāt, nav vajadzīgs turpināt eirozonas doktrīnu, bet veikt radikālas izmaiņas, kas veicinās ne tikai pašreizējās finanšu krīzes neitralizēšanu, bet pirmām kārtām ļaus ikvienai ES dalībvalstij rast enerģiju ekonomiskajai attīstībai.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas Komisijas priekšlikumā par Ekonomiskās un monetārās savienības pirmajiem desmit gadiem ir virkne pretrunu. Tajā tiecas noslēgt tirgus nelīdzsvarotības ciklu, lai gan reālajā ekonomikas situācijā preču un pakalpojumu cenas ir tik augstas kā vēl nekad, bet tiek prognozēts, ka bezdarbs eirozonā 2009. gadā sasniegs 8,6 % un 2010. gadā – 9 %.

Notikumi apstiprina, ka starp pārticīgajiem un nabadzīgajiem nav notikusi jebkādu atšķirību samazināšanās. Pasaules ekonomiskā un finanšu krīze ir tieši saistīta ar valstīm uzliktajiem ierobežojumiem un noteikumu atcelšanas politiku. Turklāt tajā laikā, kad mēs esam saņēmuši apstiprinājumu par nevienmērīgu ienākumu sadalījumu, Komisija aizstāv Stabilitātes un izaugsmes pakta turpmāku izmantošanu un tā izlīdzinošo ietekmi, kā arī Starptautiskā Valūtas fonda nozīmīgāku lomu.

Šī nostāja izrāda nevērību pret atsevišķu dalībvalstu ekonomiku īpatnībām un nesaskan ar uzskatiem par atšķirīgajiem izaugsmes tempiem katrā dalībvalstī.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Priekšsēdētāja kungs, šogad pāriet desmit gadi kopš eiro ieviešanas vairākās ES valstīs. Dānijā mēs pēc ilgām un visaptverošām debatēm divreiz noraidījām eiro ieviešanu, un nu ir pienācis laiks pārskatīt situāciju. Mums ir ļoti kritiski jāpārbauda mūsu vienoto valūtu. Kopš jūlija, sākoties finanšu krīzei, eiro vērtība attiecībā pret dolāru ir kritusies par 30 %. Ieguldītāji neuzticas eiro. Jautājums ir – kāpēc? Atbilde ir daļēji skaidra. Daudzi iemesli liek domāt, ka nepareiza ir ES monetārā politika ar centieniem novērst inflāciju. Obligātā finanšu politika, kuru dalībvalstīm nosaka Stabilitātes un izaugsmes pakts, šobrīd vienkārši nav piemērojama. Eiro zemā likme attiecībā pret dolāru ir radusies dēļ uzticības trūkuma ekonomiskajai politikai valstīs, kas izmanto eiro. Mēs varam teikt arī to, ka finanšu krīze ir parādījusi vēl ko citu – eiro vienveidīgā risinājums standarts ir nederīgs. Arvien vairāk ekonomistu uzskata, ka ir jāsteno atklāta finanšu politika. Ja mēs to vēlamies izmantot kā instrumentu, ir nepieciešams lielāks skaits atsevišķu ekonomisko politiku nekā to pieļaus eiro. Vienveidīgs risinājums nebūs īsti piemērots nevienam. Tas visiem vienmēr būs tikai vājš mierinājums.

Nobeigumā es vēlos sacīt *Wolf Klinz*, kurš teica, ka mēs Dānijā vēlētos ieviest eiroun mūsu valūta ir vāja – Dānijas ekonomika ir stabila kā klints, un mēs esam pārvarējuši krīzi veiksmīgāk nekā vidusmēra eirozonas valstis.

Andreas Mølzer (NI). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, saistībā ar Ekonomikas un monetārās savienības 10. gadadienu nav daudz iemeslu svinībām. Mēs izmisīgi cenšamies pielietot dažādas glābšanas pasākumu paketes, lai novērstu mūsu finanšu sistēmas dambja sagrūšanu, bet viss, ko mēs varam panākt, ir uzlikt caurumiem neatbilstošus ielāpus. Bankas ir piesavinājušās valsts līdzekļus miljardu apmērā, vienlaicīgi sadalot prēmijas un peļņu, bet vidusmēra iedzīvotājs kārtējo reizi ir atstāts muļķa lomā – nodokļu maksātāja nauda tika iztērēta banku azartspēlēs, un tās vietā viņam piedraud ar bezdarbu un varbūt pat ietaupījumu un pensiju fonda zaudēšanu.

Šīs dilemmas vidū tagad tiek pausts uzskats, ka beidzot kaut kas ir jādara, lai nodrošinātu, ka Eiropas uzņēmumi nenonāk Eiropai nepiederošu valstu, piemēram, Ķīnas īpašumā. Šī Eiropas izpārdošana sākas pirms vairākiem gadiem ar pārrobežu iznomāšanu un tamlīdzīgām mahinācijām. Turklāt EMS ir nonākusi zināmās grūtībās, ņemot vērā Grieķijas pakāpeniski pieaugošo parāda apjomu un Itālijas bezrūpību pēc pievienošanās Eiropas apvienībai.

Tādēļ mums ir jānodrošina, ka jaunie dalībnieki neatkārtot pielautās kļūdas saistībā ar eiro un ar valsts jeb iedzīvotāju naudu vairs netiek iesaistīta riskantās finanšu darbībās. Mums ir vajadzīga ne vien ES mēroga sistēma apšaubāmu finanšu darbību pārraudzībai, bet ir jāpieprasa arī solidaritātes iemaksa no tiem, kas spekulācijās guvuši peļņu. ES vispirms ir jāatsakās no pilnībā neierobežota kapitālisma un tā vietā ir jāaizsargā tās iedzīvotāji no neapvaldītas mantkārības un nekontrolētas globalizācijas negatīvās ietekmes.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, *Jean-Claude Juncker*, dāmas un kungi! *Andreas Mølzer* laikam nav sapratis lietas būtību, jo viņa teiktajam nebija nekāda sakara ar eiro.

Eiro un paplašināšanās ir Eiropas Savienības lielākie panākumi pēdējo desmit gadu laikā. Tomēr mums ir jāpatur prātā, ka šie panākumi nekad nebūtu bijuši iespējami bez Māstrihtas līguma kritērijiem, Stabilitātes un izaugsmes pakta un Eiropas Centrālās bankas, kā arī bez politiskās gribas un vēlēšanās uzņemties atbildību Eiropas līmenī. Tagad mēs runājam par sadarbību un saskaņošanu. Taisnība, mums ir nepieciešama ciešāka sadarbība, bet, lai to nodrošinātu, mums ir vajadzīga lielāka savstarpējā uzticēšanās. Mums ir nepieciešama ciešāka sadarbība un saskaņošana, tostarp arī Eiropas ietekmes pastiprināšanai saistībā ar ekonomiskajām praksēm.

Dažādās krīzēs Eiropas Centrālā banka, ASV Federālo rezervju sistēma un Japānas banka ir palīdzējušas pasargāt Eiropu no monetārās krīzes. Tālab es vēlreiz gribētu uzsvērt, ka augstākā līmeņa sanāksme nav iespējama bez eirozonas un Eiropas Centrālās bankas pārstāvjiem. Finanšu krīze ir parādījusi, ka eiro ir palīdzējis izvairīties no spekulācijām ar valūtu un novērst to parādīšanos eirozonā. Dānijas, Apvienotās Karalistes, Zviedrijas un Ungārijas reakcija skaidri parāda, ko eiro mūsu labā ir paveicis.

Priekšsēdētāja kungs, nobeigumā es vēlos pateikt, ka mēs vēlamies, lai Eiropas Savienība atbilstoši savai ietekmei ir pārstāvēta SVF, Pasaules Bankā un pasaules finanšu ekonomikā. Mēs aicinām tos, kuri pieprasa vispārējus noteikumus, Eiropā un savās dalībvalstīs paveikt to, ko viņi pieprasa no citiem.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, komisār, *Jean-Claude Juncker*, es gribētu sākt ar sirsnīgu apsveikumu nobriedušajam jubilāram desmitajā dzimšanas dienā un pateicību abiem referentiem par lielisko ziņojumu.

Protams, pēdējie pāris mēneši ir parādījuši eiro izturību. Pirms desmit gadiem tikai daži cilvēki ticēja, ka eiro gūs tik nozīmīgus panākumus. Ārpusē nemierīgi gaidīja dažas valstis, tajā skaitā arī manis pārstāvētā. Kā izteicās arī *Nils Lundgren*, daļa kritiķu varbūt uzskatīja, ka eiro neizturēs pārbaudījumu. Bet viņš un citi pastardienas pravietotāji kļūdījās. Pēc mēnešiem ilgā finanšu svārstīguma ir skaidrs, ka tikai uz eiro balstīta sadarbība ekonomikas jautājumos var nodrošināt pārlicību, kas nepieciešama pašreizējām pasaules ekonomikas sistēmām. Eiro sadarbības spēku pierāda tieši fakts, ka vienota rīcība ietekmēja atvieglinājumus tirgū.

Eiro vajadzētu būt Eiropas kopējai valūtai. Ja šai vīzijai ir lemts piepildīties, tad nevajadzētu padarīt stingrākus jau tā stingros konverģences kritērijus. Tādēļ, manuprāt, būtu nepareizi noteikt pievienošanās eirozonai par ekskluzīvām tiesībām ar augstiem iestāšanās kritērijiem kā tiek pieprasīts vienā no iesniegtajiem grozījumiem.

Ļaujiet man bilst pāris vārdus attiecībā uz Zviedrijas atrašanos ārpus eirozonas. Šobrīd Zviedrija, kas tikai daļēji iesaistījusies Eiropas Savienībā, bet joprojām atrodas ārpus eirozonas, un, cerams, pat *Nils Lundgren*, priekšrocības un trūkumus redz daudz skaidrāk nekā jebkad agrāk. Kad 1992. gadā Zviedriju skāra iepriekšējā finanšu krīze, mēs galu galā nevarējām rīkoties savādāk kā vien ļaut kronas vērtībai samazināties. Toreiz gūtā mācība ietekmēja mūsu lēmumu kļūt par Eiropas saimes locekli. Pēdējā gada laikā Zviedrijas krona attiecībā pret eiro ir zaudējusi vērtību. Šobrīd, kad tiek risināta finanšu krīze, Zviedrija atrodas gan ārpus eiro sniegtās aizsardzības, gan Eirogrupas krīžu pārvaldības pieņemtajām un pieprasītajām rezolūcijām. Tagad tik mazām valstīm kā Zviedrijai vajadzētu aptvert vienotās valūtas vērtību. Eiro sniegtā stabilitāte nodrošina plašu redzesloku, kas ir būtisks valstij, kura ir tik ļoti atkarīga no eksporta kā Zviedrija. Taisnība, Zviedrijā ir augsta ekonomiskā attīstība, bet līdzdalība eirozonā mums būtu devusi lielāku monetārās politikas stabilitāti un radījusi vairāk darbavietu, stabilāku ekonomiku un spēcīgāku eksporta tirgu.

Tālab Zviedrijas partijām vajadzētu būt gatavām pārskatīt savu pasīvo attieksmi pret eiro kā Zviedrijas valūtu. Zviedrijai vajadzētu būt pilntiesīgai Eiropas Savienības loceklei. Tāpēc manai valstij ir pienācis laiks sākt nopietnas debates par jaunu referendumu. Es no savas puses ceru uz Zviedrijas iesaistīšanos nākamajos piecos gados.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu pievērst jūsu uzmanību diviem jautājumiem šajās debatēs – jautājumiem, kas, manuprāt, met ēnu uz Ekonomikas un monetārās savienības darbību. Pirmkārt, valstīs ārpus eirozonas attīstība ir straujāka nekā eirozonas valstīs. Vecās dalībvalstis, kuras atrodas ārpus eirozonas – Anglija, Zviedrija un Dānija, 2002. – 2007. gadā attīstījās daudz straujāk nekā eirozonas valstis. Šo valstu IKP bija gandrīz divreiz augstāks nekā vidējais rādītājs eirozonā, un bezdarba līmenis bija ievērojami zemāks nekā eirozonā. Vēl iespaidīgākas ir atšķirības starp eirozonas valstīm un jaunajām dalībvalstīm.

Otrkārt, pastāv nevienlīdzīga attieksme pret valstīm, kas tiecas iestāties Ekonomikas un monetārajā savienībā, un tām, kas tai jau pievienojušās. Monetārās savienības kandidātvalstīm divu gadu garumā ir jāatbilst stingriem nodokļu un monetārajiem kritērijiem pirms tās drīkst ieviest valūtu, turpretim divas lielākās ES valstis, Vācija un Francija, kas atrodas eirozonā, četrus gadus no 2002. gada līdz 2005. gadam pārsniedza budžeta deficīta robežu. Lai šīs abas valstis varētu izvairīties no soda maksām vairāku miljardu apmērā par noteikumu neievērošanu, bija nepieciešamas izmaiņas Stabilitātes un izaugsmes paktā.

Jens Holm (GUE/NGL). – (SV) Šajā ziņojumā tiek slavēta EMS. Es nevaru saprast, kas te patiesībā būtu svinams. Eirozonā vērojama lejupslīde, un strauji pieaug bezdarbs. Dažas no lielajām EMS valstīm vairs neatbilst tās locekļiem noteiktajām ekonomikas pamatprasībām. Jau tas vien norāda uz projekta nepilnībām.

Zviedrijas iedzīvotāji pirms pieciem gadiem nobalsoja pret EMS. Tomēr es vairākkārt esmu dzirdējis Komisijas izteikumus, ka Zviedrijai agrāk vai vēlāk ir jāpievienojas EMS. Šī iemesla dēļ es gribētu izmantot iespēju un lūgt Komisiju reizi par visām reizēm noskaidrot situāciju. Vai Zviedrijai ir jāpievienojas EMS?

EMS ir nepieciešamas būtiskas reformas. Tajās būtu jāiekļauj arī uzdevums Eiropas Centrālajai bankai novērst bezdarbu. Būtu jānosaka arī lielāks ekonomiskais elastīgums. Tās būtu dažas darbības pareizajā virzienā.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Paldies, priekšsēdētāja kungs! Es uzskatu, ka eiro ieviešana bija veiksmīga, jo, pateicoties eiro stabilitātei, esam piedzīvojuši bezdarba līmeņa samazināšanos un nodarbinātības līmeņa palielināšanos. No pašreizējās krīzes mēs esam guvuši vēl vienu pierādījumu – neviena valsts, kas izmanto šo stabilo rezerves valūtu, nevar nonākt maksājumu bilances grūtībās, kamēr citas valstis kā, piemēram, Ungārija, ar šādām problēmām saskaras.

Taču, par spīti kohēzijas fondu atbalstam, eirozonai nav izdevies panākt konvergenci, un šobrīd mums vajadzētu rast šīs problēmas iemeslus. Tā ļoti spēcīgi piesaista kapitālu. Tālab, pārbaudot notikušo, es iesaku ņemt vērā ne tikai IKP, bet arī NKI.

Es esmu gandarīts par to, ka ziņojumā ir iekļauts punkts par pasākumiem, kas būtu jāveic pret dalībvalstīm, kuras ilgstoši sniedza nepareizas un pārāk pozitīvas prognozes kā tas 2006. gadā bija gadījumos ar Ungāriju, un, manuprāt, pasākumi ir patiešām nepieciešami.

Man šķiet, ka ir būtiski pasargāt reputāciju, kāda ir dalībai ES. No vienas puses, valstis, kas nav iestājušās Eiropas Savienībā, nevajadzētu uzņemt eirozonā, jo tas nozīmētu, ka mēs nevaram pamatot to konkrēto valstu milzīgās pūles, kuras cenšas kļūt par ES dalībvalstīm.

Īpaši pašreizējās krīzes laikā ECB instrumentus vajadzētu izmantot ikvienā dalībvalstī galvenokārt attiecībā uz likviditāti. Šajā ziņā mums nevajadzētu rīkoties savtīgi. Tas piešķir jēgu ES aizsardzībai un dalībai iekšējā tirgū, kas ir nozīmīgs izaicinājums īpaši mazāk attīstītajām dalībvalstīm. Bet tāpat tas ir jāņem vērā, nosakot ECB valdes sastāvu.

Tomēr svarīgākais apsvēruma ir eirozonas ārējā pārstāvība. Tā ir nepieciešama, taču eirozonas ārējā pārstāvība vajadzētu piešķirt pilnvaras ikvienai dalībvalstij. Tā kā ES ir vienots veselums, ārējai pārstāvībai nevajadzētu būt noslēgtai savienībai.

Nobeigumā es vēlos sacīt, ka dalībvalstīm pēc iespējas ātrāk vajadzētu iestāties eirozonā, ievērojot stingrus, bet loģiskus nosacījumus. Tādēļ es esmu gandarīts par *Wolf Klinz* saprātīgo ierosinājumu, ka atskaites valstis būtu jāierobežo līdz ES zonas valstīm. Paldies par jūsu uzmanību!

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) Pēdējo nedēļu laikā Eiropas iedzīvotāji saistībā ar finanšu krīzi ir novērojuši, ka eirozonas dalībvalstis ir labāk nodrošinātas pret plaša mēroga kaitējumu. To ir novērojuši arī cilvēki manā valstī, Slovēnijā, kas eirozonai pievienosies 1. janvārī.

Finanšu ieguldītāji un valūtas tirgus spekulanti mūs jau tagad uzskata par eirozonas dalībniekiem. Tā kā mēs esam noteikuši fiksētu maiņas kursu, spekulācijas ar mūsu valūtu vairs nav ienesīgas. Tajā pašā laikā mūsu kaimiņvalstu valūtas vērtība krītas. Spekulanti tajās saskata zināmu riska līmeni, kura rezultātā finanšu tirgus krīzes dēļ viņi nevēlas ciest zaudējumus. Dažu valstu valūtas ir sasniegušas zemākos rādītājus vairāku gadu garumā.

Eiro ieviešana nelielā un atvērta tirgus ekonomikā pasargā uzņēmējus un iedzīvotājus no valūtas kursa svārstībām. Pat iedzīvotāji no valsts ar augstāko nodarbinātības līmeni pasaulē, Dānijas, kurai ir augstākais konkurētspējas un dzīves līmenis pasaulē, ir sapratuši, ka tad, ja viņu valsts atrastos eirozonā, viņiem būtu labvēlīgāki valūtas maiņas kursi un lielākas iespējas cīnīties pret pašreizējām globālajām problēmām. Tas pats, zināms, attiecas arī uz Zviedriju, kuru mēs šodien apspriedām. Varbūt tagad ir īstais brīdis, lai tās no jauna izvērtētu jautājumu par iestāšanos eirozonā.

Šodien kolēģis no manis pārstāvētās valsts kritizēja Slovēnijas valdību par tās izstrādātajiem pasākumiem pārvaldības un uzraudzības struktūras stiprināšanai. Es gribētu pievērst viņa uzmanību Eiropas Parlamenta rezolūcijai, kurā Komisija nesen tika aicināta ierosināt ES mēroga pasākumus pārvaldības un uzraudzības struktūras stiprināšanai. Mums nav citas iespējas. Tādēļ vairākums Eiropas Parlamenta deputātu no dažādām politiskajām grupām balsoja par šo iespēju.

Nobeigumā es vēlētos izteikt atzinību abiem referentiem par lielisko ziņojumu.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Ekonomikas un monetārā savienība ir pastāvējusi 10 gadus. Tā ir apaļa jubileja, bet arī izdevība pārdomāt, kā ir izmainījusies ES un pasaules ekonomiskā, finansiālā un politiskā situācija un vai Māstrihtas kritēriji ir piemēroti pašreizējām globālajām izmaiņām.

Stabilitātes un izaugsmes pakts 2005. gadā tika pārskatīts – varbūt tādēļ, ka lielākās eirozonas valstis nebija īstenojušas tajā noteiktās prasības.

Īstenībā 10 gadu laikā neviena no eirozonas valstīm nebija īstenojusi visus Māstrihtas kritērijus.

Mēs zinām, ka Eiropas Centrālās bankas inflācijas mērķis ir 2 %. Ja mēs šo mērķi aplūkotu šodien, tad redzētu, ka to nav īstenojusi neviena ES valsts, septembrī to inflācijas līmenis svārstījās no 2,8 % Nīderlandē līdz 14,7 % Latvijā, un Māstrihtas cenu stabilitātes kritērijs būtu 4,5 %.

Ja eirozonas dalībvalstīm neizdodas īstenot cenu stabilitātes kritēriju, kā mēs varam runāt par inflācijas stabilitāti? Sarunas par inflācijas stabilitāti sākās 2006. gadā, kad notika eirozonas paplašināšanās. Vai mēs runājam par jaunu prasību noteikšanu tikai jaunajām eirozonas kandidātvalstīm? Kādas izredzes ir eirozonas paplašināšanai?

Es aicinu Eiropas Komisiju un Eiropas Centrālo banku vēlreiz pārskatīt Ekonomikas un monetārās savienības principus, pārvaldību un Māstrihtas kritērijus, uzdodot jautājumu, vai tie tiek īstenoti pašreizējā pasaules ekonomiskajā un finanšu situācijā un kāda būs Ekonomikas un monetārās savienības un eirozonas kandidātvalstu nākotne.

Ryszard Czarnecki (UEN). - (PL) Priekšsēdētāja kungs, *Jean-Claude Juncker*, jums par nelaimi šodienas debates par eirozonas panākumiem notiek brīdī, kad Eiropas Kopienų Statistikas birojs ir paziņojis par izteiktu lejupslīdi valstīs, kas izmanto vienotu valūtu. Tam vajadzētu jūs mudināt uz paškritiku, nevis neierobežotu panākumu propagandu. Autori savā ziņojumā slavē bezdarba samazināšanos, kas deviņos gados pēc vispārēja atzinumā ir nedaudz pārsniedzis 1,5 %, bet prognozes liecina par ievērojamu bezdarba pieaugumu eirozonā nākamā gada laikā. Monētas otra puse nav tik patīkama, un ziņojumā tā ir uzsvērta – neapmierinošā ekonomiskā izaugsme un ievērojama ražošanas samazināšanās (no 1,5 % 1990. gados līdz 0,75 % pēdējos desmit gados).

Ir skaidrs, ka eiro nav ne universāls līdzeklis ekonomisku nepatikšanu gadījumā, ne arī līdzeklis, kas ar savu būtību paātrina ekonomisko izaugsmi un lielāku labklājību nekā ES valstīs ārpus eirozonas – Zviedrijā, Dānijā un Apvienotajā Karalistē.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Priekšsēdētāja kungs, nevar būt šaubu, ka EMS un eiro rašanās ir vieni no būtiskākajiem momentiem Eiropas integrācijas sešdesmit gadu vēsturē.

Tā ir pirmā reize, kad Eiropā un pasaulē ir bijusi tik strukturēta pāreja uz vienotu valūtu, bez karadarbības, asinsizliešanas, vienprātīgi un ar tādu neatkarīgu valstu politisko gribu, kas kopīgi un demokrātiskā veidā nolēmušas virzīties uz monetāro stabilitāti. Šis ceļš ir bijis grūts, bet piemērots abiem Eiropas komponentiem – gan valstīm, kuras bija pieradušas pie finansiālas stabilitātes un turpināja īstenot tās pašas pretinflācijas politikas, gan tām, kuras bez gadu desmitiem ilgas disciplīnas finanšu jomā beidzot atrada glābiņu eiro veidā, ar kura palīdzību tās varēja racionalizēt un pārstrukturēt savas ekonomikas pamatus.

Tiktāl par pagātni. Toties tagad mēs atrodamies ļoti sarežģītā stadijā, izšķirošā posmā, kad mums saīsinājumā EMS ir jāaplūko burts „E”. Līdz šim burts „M” saīsinājumā EMS, tā monetārie komponenti, mums ir palīdzējuši sasniegt pašreizējo pozīciju, bet es baidos, ka turpmāk bez saskaņotas, konsekventas, vienotas Eiropas pieejas diskusijai par ekonomiskajiem aspektiem daudzi no mūsu sasniegumiem sagrūs mūsu priekšā.

Tādēļ turpmāk mums ir jāatrisina divi jautājumi: saskaņošanas noteikumi Eiropas saimnieciskajai pārvaldei, ar kuru tiks apvaldītas arī globālās sistēmas pārmērības un anarhija, kas izraisīja pašreizējo krīzi, un, otrkārt, mums ir jānosoda tie ekonomikas atbalstītāji, kuri vēlas izmantot krīzi, lai cilvēkos radītu šaubas par tik nozīmīgiem sasniegumiem.

Manuel António dos Santos (PSE). - (PT) Es gribētu sākt ar atzinību referentiem par šo lielisko ziņojumu. Tikai daži nevērīgi vai vairākums to, kuriem pilnībā trūkst izpratnes, varētu uzskatīt, ka eiro un ar to saistītā monetārā politika nav devuši milzīgus panākumus cilvēcei un nav bijuši pārāk veiksmīgi Eiropas ekonomikai. Lai saprastu eiro nozīmīgumu, jums ir tikai jāparaugās uz lielo darbavietu skaitu, kas Eiropā radies eiro laikā. Par nozīmīgu var uzskatīt arī to, ka krīzes situācijā, kurā Eiropas ekonomikas reakcija, pateicoties tās instrumentiem, ir labvēlīgāka nekā citu reģionu ekonomikas, kas pirms neilga laika izturējās skeptiski pret kopēju monetāro politiku un eiro, tagad pēkšņi lūdz sadarbību ar eirozonu un pat iesaistīšanos tajā.

Tomēr tas vēl nav viss un nenožīmē, ka es personīgi esmu apmierināts ar to, kā Eiropas Savienība risina jautājumus par finanšu konsolidāciju un finanšu stabilitāti. Es šajā Parlamentā jau vairākkārt esmu izteicis atbalstu finanšu stabilitātei un Stabilitātes un izaugsmes paktam, bet arī savu uzskatu, ka šis pakts ne vienmēr ir bijis labvēlīgs reālajai ekonomikai. Reālā ekonomika bieži vien ir cietusi no ievērojamām grūtībām Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumu vispārpieņemtas piemērošanas dēļ.

Es nekad neesmu dzirdējis kādu ekonomu vai arī lasījis ekonomikas grāmatu apliecinām, ka Stabilitātes un izaugsmes pakta maģiskajiem skaitļiem divi, trīs un sešdesmit (inflācijai, budžeta deficītam un parāda attiecībai) būtu zinātnisks pierādījums. Es nekad neesmu satīcis kādu, it īpaši ekonomu vai ekonomikas teorētiķi, kas jēlkad būtu izteicies, ka ir ļoti būtiski neatlaidīgi uzturēt šādu konfigurāciju. Komisija un Eiropas konservatīvākās nozares sevišķi aizstāv domu par līdzsvarota vai nullpunkta budžeta nepieciešamību. Tā ir pilnīgi bezjēdzīga ideja. Ikvienā izaugsmes fāzē konsolidēts budžets nozīmē budžeta deficīta novēršanu nākotnē. Tas nav godīgi ne sociālā ziņā, ne pret dažādām paaudzēm, un tam nav nekāda sakara ar realitāti un reālo ekonomiku.

Jim Higgins (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, *Pervenche Berès* un *Werner Langen* ziņojums ir liels, jo tajā mēs varam iepazīties ar EMS pēdējo desmit gadu vēsturi un to, kādai vajadzētu izskatīties nākotnei. Euro ir guvis ievērojamus panākumus – tā ir pasaulē otrā nozīmīgākā valūta, inflācijas līmenis pirmajos desmit gados saskan ar ECB mērķi par 2 %, turklāt tas ir atvieglojis ceļošanu, tirdzniecību un nodarbinātību, bet galvenokārt tas nozīmē tuvināšanos ES konsolidācijai.

Paziņojums pagājušajā nedēļā par eirozonas lejupslīdi nozīmē, ka ES un pasaules līmenī ir jāuzsāk steidzama rīcība, bet pašreizējā krīzē mēs nekādā gadījumā nedrīkstam vainot eiro. Kaut gan Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumu pozitīvais mērķis ir noteikt pamatnostādnes par dalībvalstu maksimālo aizņēmumu, pašreizējā globālā krīzē nebija paredzama ne tajā, ne arī vispār. Manuprāt, pašreizējā krīzē ir nepieciešams elastīgums, jo bez finanšu iestāžu noteiktiem kredīta ierobežojumiem krīze kļūst vēl lielāka un tādējādi tiks zaudēts vēl vairāk darbavieta.

Es gribu sacīt, ka vēlos izteikt atzinību prezidentiem *Jose Manuel Barroso* un *Nicolas Sarkozy* par veidu, kādā viņi pagājušajā nedēļā pārstāvēja Eiropas Savienību G 20 sarunās Vašingtonā. Manuprāt, viņi darīja mūs lepnus un darīja lepmu arī Eiropu.

Visbeidzot, ir jāizvērtē, kā mēs nonācām pašreizējā krīzē un kādi bija tā iemesli. Mums ir jāgūst mācība un jāpārliecinās, ka tas nekad vairs neatkārtosies. Ja tam nepieciešamas reformas iestādēs un Starptautiskajā Valūtas fondā, tad ieviešim tās! Ja tas nozīmē Eiropas Centrālās bankas darbību analīzi, tad rīkosimies! Veiksim tiesu analīzi šajā posmā un, lai cik smagu krīzi Eiropa šobrīd piedzīvo, mēs neapzināties, situācijas nopietnību pirms krīze būs beigusies un neapzināties tās sekas, bet izpētīsim to kriminālistiskā veidā un izstrādāsim risinājumus!

Dariusz Rosati (PSE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs, komisār, *Jean-Claude Juncker*! Es piekrītu viedoklim, ka vienotā valūta Eiropai ir devusi lielus panākumus. Vairākus gadus mums ir bijušas zemas cenas, zems inflācijas līmenis, zemas procentu likmes, cenu pārredzamība valstīs, bijusi makroekonomiskā stabilitāte, un tas ir īpašs sasniegums valstīs, kurās agrāk bija problēmas ar inflāciju un budžeta deficītu. Es piekrītu viedoklim, ka tie ir panākumi.

Es gribētu izteikt savas domas par poļu kolēģa sacīto pirms dažām minūtēm, ka mēs eirozonā saskaramies ar pieaugošu bezdarba līmeni un finanšu krīzi. Diemžēl viņš vairs neatrodas sēžu zālē, bet, ja viņš būtu palicis, tad dzirdētu dažus prātīgus izteikumus. Jo viņš ignorē faktu, ka Eiropa bez eiro būtu daudz smagākā situācijā nekā pašreiz. Tas ir īpaši acīmredzams, kad raugāties uz situāciju tādās valstīs kā Īslande un Ungārija, kas šobrīd saskaras ar milzīgām ekonomiskajām grūtībām. Ja viņi atrastos eirozonā, tad atrastos daudz izdevīgākā situācijā.

Es gribētu teikt, ka jebkuras valūtas ilgtermiņa panākumus noteiks reāli faktori, tos noteiks ilgtermiņa ekonomiskā attīstība, un tās Eiropā šobrīd trūkst. Mums vajadzētu ņemt vērā to, ka pagājušo nedēļu laikā ASV dolārs attiecībā pret eiro ir kļuvis spēcīgāks. Tas ir pierādījums, ka pat ekonomiskās krīzes laikā investori vai vismaz to vairākums uzskata dolāru par drošāku līdzekli savos ieguldījumos. Tālab mums Eiropā ir jāizveido pamats ilgtermiņa izaugsmei, kas spēcīnās Eiropas valūtu. Bet tam nepieciešamas reformas, ekonomiskais impulss un augstāki ražīguma rādītāji.

Otrais punkts ir tas, ka es uzskatu – mums vajadzētu pārskatīt nominālās konverģences kritērijus un nodrošināt, ka kritēriji tiek piemēroti jaunajiem nosacījumiem, it īpaši inflācijas kritērijs un novērtēšanas rādītāju aprēķināšanas metode, lai ar to palīdzību veicinātu to jauno dalībvalstu ekonomikas, kas vēlas pievienoties eirozonai.

Paolo Bartolozzi (PPE-DE). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es gribētu pateikties Eirogrupas priekšsēdētājam un komisāram, kā arī abiem referentiem, kuri izstrādāja šo ziņojumu, jo esmu pārliecināts, ka eiro ieviešana ir devusi iedzīvotājiem iespēju veiksmīgāk pārvaldīt ģimenes budžetu, palīdzot ietaupīt līdzekļus izdevumos par precēm un pakalpojumiem un ne tikai to.

Kā citi jau norādīja, šo desmit gadu laikā mūsu vidējais inflācijas līmenis ir bijis vidēji 2 %, ir radīti aptuveni 16 miljoni darbavietu, un, kā minēja komisārs, ir samazinājies valsts budžeta deficīts, kas 2007. gadā veidoja apmēram 0,6 % no IKP salīdzinājumā ar 4 % 1980. un 1990. gados.

Turklāt eiro ir iemantojis starptautisku reputāciju un kļuvis par pievilcīgu valūtu pat valstīs ārpus Kopienas un, par spīti nesenajām finanšu problēmām, kas devušas ievērojamus triecienus pasaules finanšu un banku sistēmai, pasaules mērogā eiro bez šaubām ir mazinājis šīs finanšu krīzes postošo ietekmi. Tomēr šodien pastāv draudi, ka globālā pieprasījuma izaugsmes palēnināšanās turpinās samazināt eksporta apjomu un kaitēs eiro pazeminātās likmes pārākumam, izraisot tā vērtības krišanos attiecībā pret dolāru.

Ir skaidrs, ka mums eiro pamatstruktūrā atkal ir jāievieš būtiski pielāgojumi, lai dalībvalstis, kuru IKP ir zem vidējā līmeņa, varētu izlīdzināt savus zaudējumus. Tādēļ ir atzinīgi jāvērtē EMS rīcības plāns veiksmīgākai ekonomisko atšķirību analizēšanai, strukturālo reformu sekmēšanai, kā arī valsts finanšu un finanšu tirgu uzraudzībai, paātrinot to integrāciju. Tas viss ir sasniedzams un ir jāsasniedz pamazām, un, cerams, pēc iespējas ātrāk, lai izklūtu no šīs nestabilitātes, kas pašreiz ne tikai palielina nepieciešamību pēc steidzami pieņemtiem dalībvalstu valdību lēmumiem, bet arī apmulsumu, kas tiek radīts noguldītāju vidū. Ir jāatjauno noguldītāju uzticība, lai stimulētu ieguldījumus un patēriņu un uzlabotu vispārējo struktūru, kuras ietvaros mēs tad atkal varētu darboties mierīgāk. Citiem vārdiem sakot, ir jābūt kolektīvajai atbildībai, bet kompetentajām iestādēm ir jānodrošina saskaņoti centieni, lai izvērtētu, kuru reformu atbalstīšanai vajadzīga stīga pārvaldība un autoritatīva politiskā vadība.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, vispirms es gribētu izteikt atzinību *Pervenche Berès* un *Werner Langen* par pārdomāto ziņojumu, kurā jautājums ir apskatīts no dažādiem viedokļiem. Otrkārt, es uzskatu, ka ziņojuma izstrādes uzsākšanas brīdī neviens nevarēja iedomāties, cik tas būs aktuāls šajā brīdī. Es domāju - tas apliecina ES spēju reaģēt uz globālajiem izaicinājumiem, nodrošināt konkurētspēju un radīt stabilitāti.

Bez Eiropas Ekonomiskās un monetārās savienības eirozonas valstis un valstis ārpus tās būtu daudz neaizsargātākas pret finanšu krīzi. Pēdējo 10 gadu laikā Eiropas Centrālajai bankai ir bijusi ļoti svarīga nozīme, un šī iniciatīva ir nodrošinājusi ļoti stabilu monetāro politiku un ekonomisko politiku, kuras patiesībā deva mums iespēju savlaicīgi reaģēt uz krīzi un ne tikai Eiropas Savienības, bet pasaules mērogā aktīvi rīkoties saistībā ar diskusijām par finanšu struktūras reformu.

Es uzskatu, ka šī krīze nav attiecināma tikai uz finansēm, tās pamatā ir lēmumu pieņemšana un noteikumu ievērošana. Tagad mums ir nepieciešama stingra Eiropas nostāja uzraudzīšanas ziņā attiecībā uz kontroli un Eiropas Centrālo banku. Mums ir vajadzīgi saskaņoti noteikumi visiem atšķirīgajiem finanšu instrumentiem. Lai šīs politikas attīstītu pasaules mērogā, mums ir nepieciešama atbilstošu procedūru pārredzamība un galvenokārt nepieciešama Eiropas pastāvīga vienotība. Mums ir jābūt vienotiem, jo tirgi ir pārsnieguši mūsu valstu iespējas, un mums ir jāīsteno saskaņoti pasākumi valsts, Eiropas un pasaules līmenī.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). – (SK) Ārzemju ieguldītājiem eiro būs labākais stimulants veikt ieguldījumus arī Centrāleiropas reģionā. Tādēļ saistībā ar eiro ieviešanu 2009. gada 1. janvārī šīs iespējas pilnīga izmantošana būs *Robert Fico* valdības ziņā.

Slovākijā tiks rūpīgi uzraudzīta inflācijas ilgtspēja un valsts finanšu deficīts, un tālab pašreizējai Slovākijas valdībai ir jāturpina *Mikuláš Dzurinda* valdības iesāktās reformas. Ja tas nenotiks, Slovākijai pēc iestāšanās eirozonā varētu būt problēmas ar zema inflācijas līmeņa nodrošināšanu.

Es domāju, ka Slovākijas valdība ņems vērā Eiropas Parlamenta referentu ieteikumus un neradīs valstij jaunus parādus. Tai nevajadzētu iejaukties pensiju sistēmas reformās, cenšoties iegūt privāto ieguldītāju līdzekļus un sasniegt īstermiņa uzlabojumus valsts finanšu deficīta ziņā, tā nepieņemts tiesību aktus, kas ir pretrunā ar tirgus noteikumiem, bet veicinās uzlabojumus uzņēmējdarbības vidē.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Priekšsēdētāja kungs, komisār, Eiropas Savienība savu spēku gūst no aptuveni 490 miljoniem Eiropas iedzīvotāju. Eirozona ir balsts Eiropas un visas pasaules ekonomikas stabilitātei. Pēdējos desmit gados vien eirozonā ir radīti 16 miljoni darbavietu. Nākotnē ES būs jāreaģē uz problēmām, ko rada demogrāfiskās un klimata pārmaiņas. Sabiedrības novecošanās radīs lielas ekonomiskās,

sabiedrības un budžeta problēmas. Es uzskatu, ka it īpaši tagad, ņemot vērā finanšu krīzi un ekonomikas lejupslīdi, ir jāaizsargā preču, personu un kapitāla brīva aprīte.

Atceļot ierobežojumus, kas kavē darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, visiem Eiropas darba ņēmējiem tiks garantēti piemēroti un atbilstoši darba apstākļi un būs nodrošināts efektīvs veids cīņai pret sociālo dempingu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Es aicinu Eiropas Komisiju un Eiropas locekļus kopā ar dalībvalstu valdībām veikt nepieciešamos pasākumus, lai atceltu ierobežojumus, kas piemēroti Rumānijas un Bulgārijas darba ņēmējiem. Eirozonai ir jāsniedz piemērs sociālajai tirgus ekonomikai.

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es gribētu pateikties komisāram *Joaquin Almunia* un priekšsēdētājam *Jean-Claude Juncker* par viņu darbu, izstrādājot šo tik ļoti nozīmīgo instrumentu. Eiro ir pārliecinoša realitāte, kas šajā krīzē mūs pasargājusi.

Tāpēc mums ir jāsekmē un jāizvērs ekonomiskā politikas sadarbība ar monetāro politiku, kas ir bijusi tik veiksmīga; politika visai Eiropai kopumā, bet varbūt arī Eiropas Savienībai, jo šādos apstākļos mums ir nepieciešams izstrādāt programmu ārkārtas situācijām, lai risinātu prognozētās ekonomiskās grūtības.

Tālab es uzskatu, ka ir vajadzīga stingra apņemšanās. Mums ir jāuzsāk ļoti iedarbīga programma, lai Eiropas Savienībā izveidotu enerģētikas infrastruktūru un iegūtu enerģijas ietaupījumus.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, ļaujiet man sadalīt savu sakāmo apakšpunktus.

Mūsu sistēmas galvenais trūkums ir viendabīgas tirgus sistēmas un, ja tik prasmīgi operatori kā *Jean-Claude Juncker* un *Joaquin Almunia* nevar no jauna ieviest daudzveidību tirgū, tad mēs tikai atliekam šo trūkumu uz vēlāku laiku. Šīs problēmas pamatā ir viendabīgas tirgus sistēmas.

Otrkārt, Īrijā prognozēja, ka eiro kā valūta salīdzināma ar transportlīdzekli bez bremsēm, stūres un apgaismojuma. Cik ļoti viņi to pārprata! Kādā situācijā mēs šodien atrastos, ja nebūtu izveidoti eiro un Eiropas Centrālā banka? Kādēļ mēs tos nenovērtējam augstāk? Tā ir viena no lietām, kas mums varētu palīdzēt saistībā ar Lisabonas ratifikācijas procesu.

Visbeidzot, attiecībā uz strīdu par vakcināciju – vecākiem ir tiesības pieņemt lēmumu, bet, ja visi vecāki būs pret vakcinēšanu, tad vairošies epidēmijas.

Es gribētu sacīt tikai šo: cilvēks nav vientuļa sala. Kaut arī Lielbritānija ir sala, tai ir pienācis laiks pārskatīt lēmumu par eiro ieviešanu, jo mēs nevaram iet dažādus ceļus.

Gerard Batten (IND/DEM). – Priekšsēdētāja kungs, no ekonomiskā viedokļa ir bezjēdzīgi noteikt vienādas procentu likmes un maiņas kursus ekonomikām ar atšķirīgiem rādītājiem. Turklāt Eiropas Centrālā bankas galvenais pienākums un juridiskais pienākums ir inflācijas kontrole, kas izplatītajā ekonomiskajā krīzē ir mūsu mazākā problēma.

Tie ir trūkumi, kas galu galā iedragās Eiropas vienoto valūtu. Bet eiro atbalstītāji Apvienotajā Karalistē tagad aizbildinās ar to, ka mārčiņas vērtības krišanās ir izdevīgs gadījums, lai ieviestu eiro. Ar pamatzināšanām ekonomikā viņi saprastu, ka tieši to Lielbritānijai nevajadzētu darīt.

Mārčiņas spēja nodrošināt savu vērtību attiecībā pret citām valstīm būs svarīgākais nosacījums, lai Lielbritānija varētu izturēt nākamo ekonomisko triecienu. Apvienotajai Karalistei ir nepieciešama Eiropas vienotā valūta tikpat ļoti kā slīkstošajam vajadzīgs spaids kreklis.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Priekšsēdētāja kungs, komisār, vispirms es vēlētos izteikt atzinību abiem referentiem *Pervenche Berès* un *Werner Langen*. Desmit gadi nav ne daudz, ne maz, bet tie nepārprotami ir veicinājuši vienotā tirgus nostiprināšanos un pašreiz – aizsardzības radīšanu pret finanšu spekulācijām. Es uzskatu, ka daudz efektīvāki risinājumi šajā krīzes laikā būtu finanšu un banku nozares stingrāka reglamentēšana apvienojumā ar ieguldījumu veicināšanu pētniecības un attīstības jomā, konkurentspejas sekmēšanu un finanšu izglītības nodrošināšanu iedzīvotājiem.

Domāju, ka Eiropas Savienības valstīm ir jāpauž ekonomiskā un finansiālā solidaritāte brīdī, kad iekļaušanās finanšu un banku nozarē vien nav pietiekams, bet tikai vispārīgs līdzeklis ekonomiskās krīzes stabilizēšanai. Komisār, es ceru, ka krīzes sekas neietekmēs budžeta apjomu laika periodam no 2007. līdz 2013. gadam, kad Eiropas fondi varētu panākt vēlamos rezultātus, nodrošinot Eiropas Savienības ilgtspējīgu attīstību.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Priekšsēdētāja kungs, attiecībā uz jautājumu par Lielbritānijas iestāšanos eirozonā, es uzskatu, ka Lielbritānija sākotnēji nekad nav gribējusi pievienoties Eiropas nolīgumiem. Tā ir

ātri iemācījusies nožēlot tādu lēmumu. Nu mēs vēlamies pievienoties visnepiemērotākajā brīdī. Šodien mūsu pozīcija būtu daudz spēcīgāka, ja mēs būtu viena no eirozonas dibinātājām valstīm, kādai mums vajadzēja būt. Es ceru, ka nākamā konservatīvā valdība pavisam drīz vēlēties pievienoties eirozonai.

(Aplausi)

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu izteikt tikai divas piezīmes. Pirmkārt, eiro ir izturējis pārbaudījumu. Bez eiro mēs šajā finanšu krīzē laikam nebūtu bijuši pasargāti no spekulācijām, kas tiktu vērstas pret visu Eiropas valstu ekonomikām. Šajā ziņā eiro ir izturējis pārbaudījumu. Ja pašreizējā krīzē mums nebūtu bijis eiro, mēs, iespējams, Eiropā saskartos ar nopietnām grūtībām vai pat lieliem jucekļiem.

Manuprāt, nākotnē būs ārkārtīgi svarīgas divas lietas. Eiro var saglabāt stabilitāti un gūt progresu attiecībā pret dolāru kā pasaules rezerves valūtu, ja tiks nodrošinātas divas lietas: pirmkārt, ECB, kas sevi pierādījusi krīzes laikā, ir jāsaglabā sava neatkarība - kā tas jau ir ticis pierādīts; otrkārt, ir jāizvērs Stabilitātes un izaugsmes pakts. Tas ir ārkārtīgi noderīgs arī tā pašreizējā redakcijā, bet to ir arī jāpiemēro un jāatbalsta.

Joaquín Almunia, Komisijas loceklis. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu pateikties visiem deputātiem, kuri uzstājās šajās debatēs. Es uzskatu, ka no šīm debatēm mēs varam secināt – apspriežamais ziņojums tāpat kā Ekonomikas un monetārās savienības projekta turpināšana, kā arī mūsu vienotā valūta tiek atbalstīti gandrīz vienprātīgi. Protams, es to nesaku, vēloties atkārtot iemeslus, kurus pirms desmit gadiem minēja Ekonomikas un monetārās savienības izveides atbalstītāji, bet saistībā ar analīzi par notikumu gaitu šajos desmit gados un veicamajām darbībām šajā sarežģītajā ekonomiskajā situācijā.

Saprotams, pašreizējās problēmās nevar vainot eiro. Kā jau visi zinām, šīs smagās krīzes cēloņi nav meklējami Eiropā vai eirozonā. Tomēr ir skaidrs, ka mēs ciešam tāpat kā citas rūpnieciski attīstītās valstis, jaunās ekonomikas valstis un jaunattīstības valstis. Tālab atdalīšanās globālajā ekonomikā nav iespējama. Bet ar Ekonomikas un monetāro savienību mūsu rīcībā vismaz ir instrumenti efektīvākai problēmu risināšanai. Mēs uzskatām, ka varēsim izklūt no krīzes ātrāk, ja sadarbosimies, nevis katra valsts centīsies darboties vienatnē.

Es piekřitu visiem tiem – un tādu ir vairums, – kuri sacīja, ka Eiropas Centrālā banka ir institūcija, kura kopš tās izveides ir vairāk nekā pienācīgi attaisnojusi mūsu sniegto uzticību tai un Māstrihtas līgumam. Es uzskatu, ka tā ir ļoti veiksmīgi tikusi galā ar savu darbu un šis darbs būtu jāatbalsta, jo tas ir nozīmīga Ekonomikas un monetārās savienības sastāvdaļa.

Tāpat es piekřitu visiem tiem, kas sacīja – Stabilitātes un izaugsmes pakts ir jāsaglabā tā pašreizējā formā pēc 2005. gada pārskatīšanas, lai mēs varētu izmantot šajā gadā ieviesto un šeit vairākkārt pārrunāto elastīgumu. Šis elastīgums mums ļaus saglabāt budžeta disciplīnu un budžeta disciplīnas noteikumus. Tas sekmēs mūsu valsts uzkrājumu ilgtspējības mērķu stiprināšanu. Tomēr vienlaikus tas mums ļaus izmantot budžeta politiku situācijā, kad attiecībā uz nodokļu un budžeta politikas instrumentiem ir nepieciešama aktīva politika.

Nodokļu stimulēšana ir jāsaskaņo, lai tā būtu efektīva. Mūsu budžeta disciplīnas shēma atvieglo šo saskaņošanu, bet arī nosaka ierobežojumus, lai pasargātu nodokļu stimulēšanas saskaņošanu no draudiem mūsu valsts uzkrājumu ilgtspējībai. Treškārt, un daudzi runātāji to šodien minēja, mums bez šaubām ir jānostiprina eiro nozīme, aizsargājot mūsu valūtas stabilitāti un divpusējās un daudzpusējās attiecības ar mūsu valūtas turētājiem, citu valūtu turētājiem un jo sevišķi ar ietekmīgākajiem pasaules ekonomikas dalībniekiem, kas ir citu valūtu turētāji.

Šo krīzi ir radījusi makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kas bija jāatrisina, bet nebija risināma efektīvu globālās nelīdzsvarotības novēršanas mehānismu trūkuma dēļ. Mēs to pārrunājām Vašingtonā, un šīs diskusijas ir jāturpina. Mēs kā Eiropa to varam efektīvi paveikt tad, ja nodrošināsim pilnīgu politisko atbalstu eiro un nepieciešamos pārvaldes mehānismus, lai ar mūsu valūtas maiņas kursu varētu pelnīti aizstāvēt savas intereses. Es uzskatu, ka mums ir jārikojas tā, kā izklāstīts ziņojumā, kā izteicās Eiropas priekšsēdētājs, kā vienotās Komisija un turpmākajos mēnešos vienosies arvien vairāk dalībvalstu vadītāju.

Tam nepieciešama saskaņotība ar nosacījumu, ka saskaņotība ir piemērota. Tas nenozīmē Eiropas Centrālās bankas neatkarības apstrīdēšanu vai tādu ekonomiskās politikas lēmumu mākslīgu saskaņošanu, kas jāturpina pieņemt saskaņā ar katras valsts apstākļiem. Tā nav īstena saskaņošana. Tai ir jābūt saskaņošanai, kas vienmēr bijusi Ekonomikas un monetārās savienības ekonomikas nozares pamatā; saskaņošanai, kas kalpo Ekonomikas un monetārās savienības mērķu sasniegšanai abās makroekonomikas politikās un saiknei, kurai ir jāpastāv starp makroekonomikas politikām un struktūrpolitikām.

Kad mēs Komisijā runājam par saskaņošanu, mēs domājam šāda veida saskaņošanu. Es jūtu – pašreizējos apstākļos lejupeklis risks, ar kuru mēs saskaramies, pierāda, ka saskaņošana ir prioritāte un Ekonomikas un monetārā savienība nodrošina mūs ar instrumentiem tās sasniegšanai.

Jean-Claude Juncker, *Eiropas priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, es izteikšos pavisam īsi, jo vairākums deputātu, kuri centās vadīt šīs debates, sēžu zālē vairs neatrodas. Tādējādi nav nepieciešams sniegt viņiem atbildi.

Visiem pārējiem es gribētu sacīt, ka mani pārsteidza lielā vienprātība Eiropas Parlamenta debatēs, jo gandrīz visi teiktajā apstiprināja eiro panākumus. Es ar gandarījumu ievēroju, ka to sacīja eirozonas dalībnieki. Es ar gandarījumu ievēroju, ka to saka arī te, kuri vēlētos, lai viņu valstis kļūtu par eirozonas dalībniecēm. Es ievēroju – to personu viedoklis, kuri ikvienu mūsu darbību vienmēr ir uzskatījuši par pilnīgi mulķīgu, nav aprakstāms savādāk kā viņi raksturo mūsu izturēšanos. Līdz ar to Parlamentā nav nekā jauna, ja nu vienīgi, maigi izsakoties, mūsu debatēs izteiktās nelielās bažas. Tās izraisījusi finanšu un ekonomiskā krīze, ar kuru šobrīd saskaramies.

Reaģējot uz dažu runātāju teikto, es šajā jautājumā gribētu sacīt divas lietas. Eiropā neviens radikāli neiebilst pret pārmērīgu budžeta konsolidāciju. Neviens! Mēs esam ieviesuši izmaiņas Stabilitātes un izaugsmes paktā. Daži Parlamenta deputāti nepiekrīt paktā ieviestajām reformām. Šodien tieši viņi slavē gudro lēmumu, kas tika pieņemts 2005. gada martā, kad mēs Stabilitātes un izaugsmes pakta skaidrojumam piešķīrām lielākas ekonomiskās perspektīvas. Šīs perspektīvas šodien atvieglo dalībvalstu un to budžetu situāciju, kaut arī mēs uzsākam posmu, kas nav nomācošs, bet palēnina valsts finanšu konsolidācijas procesu.

Dalībvalstīm, kas pēdējo gadu laikā budžeta konsolidācijas ziņā izturējušās pieticīgi, ir pietiekams budžeta apjoms, lai tās varētu reaģēt uz pašreizējo ekonomisko krīzi, kura saistīta arī ar strukturālajiem aspektiem, ar ko šobrīd saskaramies. Dalībvalstīm, kas bijušas izšķērdīgākas, ir lielākas problēmas ar budžeta līdzekļu piešķiršanu, kas ļautu reaģēt uz pašreizējo krīzi.

Taču eirozonas ietvaros mums ir pienākums reaģēt uz krīzi, kas saistīta ar ekonomikas politiku. Sarunas par budžeta stabilitāti nav pietiekams risinājums. Nepietiek vien ar centieniem tikai finanšu krīzes risināšanai. Ir skaidrs, ka eirozonai ir efektīvi un koordinēti jāreaģē uz ekonomisko krīzi. Tādēļ mums pāris nedēļu laikā ir jāapkopo visi nepieciešami elementi analīzes un pasākumu veikšanai, lai varētu noteikt šīs praktiskās un efektīvās reakcijas veidu. Savukārt visiem tiem, kas pieprasa ekonomikas politiku lielāku saskaņošanu, protams, ir jācenšas to sasniegt, necenšoties paredzēt ekonomikas politikā pieņemtos lēmumus, kurus tie nav iesnieguši saviem kolēģiem Eiropā.

Parlamentam ir viegli izteikt aicinājumu par ekonomikas politiku saskaņošanu. Es vēlētos ierosināt, ka saskaņā ar Reglamentu tiek izstrādāts sadarbības grupu teksts, kurā lielās grupas, darbojoties kā Eiropas Parlaments, aicina Eiropas grupu un attiecīgo valstu valdības nenoteikt jaunus ekonomisko politiku pasākumus pirms ar tiem iepazīstināti Eiropas grupas kolēģi.

Mudiniet savas valdības – šeit to ir viegli pieprasīt – mudiniet savas valdības ievērot ekonomisko politiku saskaņošanas principus! Izstrādājiet sadarbības grupu rezolūciju un pavērosim notiekošo. Pavērosim notiekošo nākamā divu, triju, četru mēnešu laikā. Vai valdības un jūsu pārstāvētās politiskās partijas, kuras bieži vien ir to valdību sastāvā, pie kurām jūs vērstos, būs paveikušas prasīto. Tas būtu ticami, loģiski, saprātīgi un saskanīgi.

Tālab es saku, ka mums ir nepieciešama stipra un saskaņota ekonomiskā rīcība attiecībā uz to, kas arvien vairāk kļūst par ekonomisko krīzi. Un jautājumā par algu politiku mēs nesacīsim visu, ko vēlamies teikt, bet gan visu, kas ir pateikšanas vērts.

Jums ir taisnība sakot, ka Vācijas Zaļo partijas sociālistiskā valdība ir piekopusi algu politiku, kas samazināja Vācijas darba ņēmēju pirktspēju. Kopš tā laika situācija ir uzlabojusies. Turklāt šie paši izteikumi attiecas arī uz Franciju, kuras valdība laikā no 1998. līdz 2002.–2003. gadam nebija pārāk reakcionāra. Es noprotu, ka gluži pretēji. Zināms, neliels daudzums pozitīvas paškritikas uzlabotu dažu cilvēku komentārus.

Attiecībā uz visu pārējo, par ienākumu aplikšanu ar nodokļiem – mēs par trijiem gadiem esam apsteiguši noteikto grafiku. Jums, *Pierre Jonckheer*, ir pilnīga taisnība, aicinot paplašināt finanšu pakalpojumu vērienu, kas šīs direktīvas ietvaros samazinātos. Saistībā ar beznodokļu zonām jums savā dzimtajā valodā vajadzēs uzsākt sarunas ar savu valdību un jūs atklāsiet, ka jums ir veicams darbs.

Pervenche Berès, referente. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, paldies par šīm debatēm! Es uzskatu, ka Eiropas Parlaments ir devis pamatotu ieguldījumu, ko jūs, komisār, Eirogrupas priekšsēdētāj, īstenošiet rīcības plānā.

Jean-Claude Juncker, jūs izteicieties: „Ja vien grupas spētu vienoties!” Lūk, grupas grasās panāks vienošanos. Rīt tās balsos par 61. punkta d) apakšpunktu un 61. punkta g) apakšpunktu, kuros viņi pieprasa tieši to, ko jūs vēlējāties, lai viņi pieprasa. Tādēļ rīt, ejot uz tikšanos ar ekonomikas un finanšu ministriem, jūs varat uz to paļauties.

Jūs izteicieties: „Mums nav ziņojuma par atšķirībām!” Varbūt arī nav šāda precīza ziņojuma, bet viens ir skaidrs – eirozonā nav tādu ekonomiskās situācijas atšķirību, kādas bijām gaidījuši, un *Elisa Ferreira* jums nosauca konkrētu piemēru.

Arī jautājumā par kontrastiem starp dalībvalstīm es neatbalstu jūsu viedokli, Eirogrupas priekšsēdētāj. Man nav laika tiem, kuri sev izdevīgā brīdī pieprasa saskaņošanu, tad noraida to un, kad tas ir izdevīgi, atbalsta valsts suverenitāti. Ekonomiskās politikas saskaņošanas jautājumi ir kopējas problēmas, un pašreizējā situācija ir nepieņemama. ASV ir ieviestas jau divas *Henry Paulson* programmas, turpretim Eiropā jūs mums sakāt, ka ir nepieciešamas vēl pāris nedēļas, lai izdomātu, ko sacīt Eiropas iedzīvotājiem, kuri gaida mūsu reakciju. Mums ir jāapvieno spēki, bet Komisijai ir pieejami līdzekļi, lai gūtu sekmes, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta priekšlikumiem. Es ceru, ka mūs uzklausa un atbalstīs.

Werner Langen, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es gribētu turpināt premjerministra teikto. Es uzskatu, ka labs sākums ir eirozonas un 27 dalībvalstu pēdējo nedēļu laikā demonstrētais elastīgums. Tagad to ir jāturpina attīstīt, un es nešaubos, ka mēs būsīm uz pareizā ceļa, ja arī dalībvalstis atzīs pieredzi, kuru jūs abi esat likuši lietā.

Es vēlos visiem pateikties par viņu ieguldījumu. *Karsten Friedrich Hoppenstedt* atsaucās uz citātu no pirmajām debatēm, kurās eiro tika nosaukts par priekšlaicīgi dzimušu mazuli. Šodien, pēc 10 gadiem, tas ir kļuvis par spēcīgu zēnu, – manā valodā eiro ir vīriešu dzimte, turpretim Vācijas markai ir sieviešu dzimte c kuram sākumskolā vienmēr bija labas atzīmes un kurš tagad iet vidusskolā. Vēl nav zināms, vai viņš arī turpmāk tiks galā ar grūtībām, bet es esmu diezgan optimistisks attiecībā uz viņa sekmēm. Jaunas izredzes paveras, kad es no *Christopher Beazley* dzirdu, ka pat Apvienotās Karalistes konservatīvi nopietni apsver domu ieviest eiro. Protams, viss, ko es šajā saistībā varu teikt ir tas, ka pat Apvienotā Karaliste nevarēs vienkārši tāpat ieviest eiro, jums vajadzēs izpildīt saistības attiecībā uz finanšu tirgu saskaņošanu un izpildīt obligāto saskaņošanas līmeni.

Šajā ziņā mēs esam uz pareizā ceļa. Es gribētu pateikties Komisijai un jo sevišķi *Joaquín Almunia*, kā arī Eirogrupas priekšsēdētājam par viņu lielisko sadarbību. Mēs jūs turēsim pie vārda saistībā ar jūsu priekšlikumiem. Mēs vēlamies sastrādāties ar jums.

(Aplausi)

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks otrdien, 2008. gada 18. novembrī, plkst. 12:00.

22. Ieteikumi, kā piemērot principu par vienlīdzīgu atalgojumu sievietēm un vīriešiem (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas vārdā izstrādātais *Edit Bauer* ziņojums (A6-0389/2008) ar ieteikumiem Komisijai, kā piemērot principu par vienlīdzīgu atalgojumu sievietēm un vīriešiem (2008/2012(INI)).

Edit Bauer, referente. – (SK) Darba samaksas atšķirības starp dzimumiem nav nekas jauns. Romas līgumā vairāk nekā piecdesmit gadu ir bijis pants, ar kuru tiek aizliegta dzimumu diskriminācija atalgojuma ziņā, un kopš 1975. gadā ir stājusies spēkā Direktīva Nr. 117, ar kuru noteikts, ka dalībvalstīm ir jāievieš princips par vienlīdzīga darba vienlīdzīgu atalgojumu. Saprotais, tā ir taisnība – ne visas atšķirības darba samaksu ziņā ir izraisījušas diskriminācija. Tomēr saskaņā ar lielāko daļu tiesību aktu nav izskaidrojamas pastāvīgās atšķirības attiecībā uz vidējo bruto samaksu stundā.

Saskaņā ar Eiropas Kopienų Statistikas biroja datiem par laika posmu no 1995. līdz 2006. gadam atalgojuma atšķirības par vienu darba stundu ir samazinājušās no 17 % uz 15 %, un tas noticis brīdī, kad vairums universitāšu absolventu ir sievietes.

Varbūt tendence samazinās, bet ne lineāri. Saskaņā ar Dublinas fonda 2007. gadā veikto pētījumu, kas aptver četras Eiropas Savienības valstis, atšķirības patiesībā palielinājās. Ja atšķirības ir samazinājušās pašreizējā tempā un palielinājās tikai dažkārt, tad pēc septiņpadsmit gadiem darba samaksas varbūt izlīdzināsies.

Mēs varam piekrist faktam, ka šī joma nav īpaši efektīva. Atšķirībām darba samaksās ir dažādi iemesli. Tie ir gan sistemātiski, gan individuāli. Nozaru, vertikālajai un horizontālajai segregācijai, profesiju klasifikācijai, noteikumiem darba un ģimenes dzīves līdzsvarošanā un stereotipiem ir nozīmīga ietekme uz nemainīgajām darba samaksu atšķirībām, kas vēlāk izraisa arī atšķirības pensijās, un tā visa rezultātā, kā mēs esam teikuši, nabadzībai ir sievietes veidols.

Atalgojuma atšķirības izraisa arī individuāli aspekti. Saskaņā ar Komisijas pētījumu tās palielinās līdz ar vecumu, nodarbinātības periodu un izglītību. Turklāt statistika liecina, ka jauniešu gadījumā atšķirības ir ļoti mazas. Atšķirības parādās pēc pirmā bērna piedzimšanas un sievietes atgriešanās darbā pēc dzemdību atvaļinājuma.

Saistībā ar demogrāfisko krīzi, ar kuru pašreiz sastopamies, šī problēma turklāt ir svarīgs ekonomiskās konkurences faktors un rada arī lielu morālo problēmu, ko nedrīkst ignorēt.

Šodien jautājums ir saistīts ar to, kā Eiropas Parlaments varētu atrisināt situāciju. No vienas puses, mums ir nemainīga problēma, un, no otras puses, mums ir diezgan neefektīvi tiesību akti. Vienlaikus mēs, protams, nedrīkstam aizmirst faktu, ka šo atšķirību iemesli sniedz daudz tālāk par ierobežojumiem tiesību aktos.

Tomēr Eiropas Parlamenta rīcībā ir tikai viens instruments – tiesību akti. Atbildīgi ir visi, kas iesaistīti šajā situācijā, un mūsu atbildībā dot nepārprotamu signālu, ka vēlamies labākus un efektīvākus tiesību aktus godīgāku nosacījumu izstrādāšanai daba tirgū.

SĒDI VADA: MAREK SIWIEC

Priekšsēdētāja vietnieks

Vladimír Špidla, *Komisijas loceklis*. – (CS) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Komisija atbalsta šo pašiniciatīvas ziņojumu par principu par vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm, un es izsaku pateicību referentei par viņas kvalitatīvo darbu.

Komisija tāpat kā Parlaments uzskata par nepieņemamu pašreizējo darba samaksu atšķirību 15 % apmērā starp vīriešiem un sievietēm Eiropā. Mums, protams, ir jābūt apdomīgiem un nedrīkstam aizmirst faktu, ka šis rādītājs salīdzina relatīvas atšķirības sieviešu un vīriešu bruto samaksā stundā visā ekonomikā kopumā. Tādējādi tas nenovērtē tikai tiešo diskrimināciju, bet norāda uz visiem saistītajiem rādītājiem un visiem trūkumiem, no kuriem cieš sievietes pirms iesaistīšanās darba tirgū un visā savas profesionālās karjeras laikā.

Komisijas 2007. gada jūlija paziņojumā noteikts, ka ar Kopienas tiesību aktiem var novērst tiešu diskrimināciju, citiem vārdiem, gadījumus, kad atlīdzība par vienu un to pašu darbu sievietēm ir zemāka nekā viņu vīriešu dzimuma kolēģiem. Taču tie bija mazāk efektīvi attiecībā uz atbilstību principam par vienlīdzīgu atalgojumu par tādu pašu darbu.

Balstoties uz rūpīgu analīzi, Komisija secināja, ka vajadzētu veikt grozījumus Kopienas tiesību aktos ar mērķi galvenokārt nodrošināt, ka darba samaksu likmju sistēmās netiek pieļauta tieša un netieša diskriminācija dzimuma dēļ.

Komisija paziņoja, ka 2008. gada tā veiks Kopienas tiesību aktu novērtējumu saistībā ar to ietekmi uz atalgojuma atšķirībām un ierosinās nepieciešamos grozījumus. Pašreiz notiek iepriekš minētā rūpīgā analīze, un es nevaru iepriekš paredzēt tās rezultātus. Lai nodrošinātu kvalitāti, Komisija ir piesaistījusi ārējos speciālistus, kā arī izmanto valstu iekšējo struktūrvienību plašo un detalizēto kompetenci un zināšanas attiecībā uz dzimumu līdztiesību.

Šī pētījuma provizorisks rezultāti tiks apspriesti darba grupās 2009. gada pirmajā ceturksnī, kad vajadzētu piedalīties visām ieinteresētajām pusēm, ieskaitot dalībvalstu pārstāvjus, juridiskos ekspertus, ar dzimumu līdztiesību saistītās valstu iekšējās struktūrvienības, sociālos partnerus un pilsonisko sabiedrību.

Šajā procesā noteicoša loma būs Parlamenta attieksmei. Ir būtiski, ka viena no tiesību aktu izveides struktūrvienībām ir izteikusi skaidru viedokli – minētie tiesību akti ir steidzami jāgroza. Tāpat ir svarīgi, ka Parlamenta praktiskie ieteikumi par grozījumiem ir saistīti ar jomām, kuras galvenās ieinteresētās puses ir atzinušas par problemātiskām, tostarp atalgojuma, darba novērtējuma un sankciju caurspīdīgumu.

Visbeidzot, mēs atbalstām Parlamenta viedokli, ka tik lielas atšķirības darba samaksās vīriešiem un sievietēm Eiropā nav pieņemamas. Komisija uzskata, ka šis ir piemērots brīdis, lai pabeigtu analīzi un novērtējumu un plānotu nākamos soļus, kas nesīs konkrētākus rezultātus.

Donata Gottardi, *Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinuma sagatavotāja*. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Es patiesi lepojos ar Parlamenta veikto darbu un spēju izmantot tam jau piešķirtās tiesību aktu priekšlikumu pilnvaras.

Ziņojums, par ko mēs šodien balsosim, skar ļoti svarīgu jautājumu, Eiropas tiesību pamatprincipu – principu par vienādu samaksu par veikto darbu vīriešiem un sievietēm. Tas ir ne tikai pamatprincips, tas ir pirmais – vismaz laika ziņā – no vienlīdzības principiem. Mēs zinām, ka tas bija iekļauts jau Romas līgumā, mēs zinām, ka tas ir piemērots jau pašos pirmajos Eiropas Kopienų Tiesas spriedumos, ka to reglamentēja jau 1975. gadā pieņemta direktīva, un to reglamentēja, kad šī direktīva tika atjaunota 2006. gadā, ka šis jautājums ir pastāvīgu pētījumu temats, kā teica pats komisārs, un ka nebeidzas sūdzības par tā piemērošanu.

Kāpēc tad mēs atkal atgriežamies, lai šodien gari un plaši izskatītu šo jautājumu? Tam ir daudz iemeslu: pirmkārt, tāpēc, ka mēs atsakāmies pieņemt šī principa plaši izplatīto nepiemērošanu, par ko liecina visi statistikas dati, un, otrkārt, tāpēc, ka mēs uzskatām, ka obligāti ir jānovērš ārkārtīgā netaisnība, ko cieš sievietes visās Eiropas Savienības valstīs un visās profesijās, visos līmeņos un visās nozarēs, un ir acīmredzams, ka tam nepietiek ar mūsu rīcībā esošajiem instrumentiem, jo ja tā būtu, mums pēc visa šī laika būtu izdevies mainīt šo tendenci.

Visbeidzot tāpēc, ka mēs uzskatām, ka ir laiks nopietni izturēties pret šo samaksas atšķirību un, galvenais, neuzlūkot to par negadījumu sieviešu darba dzīvē. Tātad ko mēs prasām? Mēs prasām no Komisijas īpašu, atbilstīgu direktīvu par samaksas atšķirībām kopumā, taču mēs pie tā neapstājamies; mēs ne tikai prasām direktīvu, mēs sūtām Komisijai precīzus ieteikumus. Mēs esam uzbūvējuši tiltu pārejai uz īstām pārmaiņām, un mēs uzskatām, ka šis tilts var būt izturīgs, ja tas gultas uz īstajiem pilāriem.

Pirmkārt un galvenokārt mēs gribam formulēt atalgojuma diskriminācijas definīciju; nepietiek tikai ar to, ka mēs skatāmies uz bruto samaksu stundā, jo tas norādītu uz tiešu diskrimināciju, kas patiesībā jau ir pārvarēta. Tātad tas nav negadījums, ja visos pētījumos apskata kopainu, norādot uz daļēju darbalaiku, mudinot mūs izskatīt tiešo un netiešo segregāciju, diskrimināciju un horizontālo un vertikālo segregāciju.

Mēs prasām salīdzināmus, efektīvus, konsekventus un pilnīgus datus. Pārāk bieži mēs sastopam veikli pārveidotus vai slēptus datus, un to veicina personāla klasifikācijas sistēmas, kuru pamatā ir atpalikušas, stereotipu pārņemtas metodes. Mēs uzskatām, ka līdztiesības organizācijām var būt svarīga, divkārša nozīme diskriminācijas apkarošanā, paaugstinot informētību un nodrošinot tiesu sistēmas un sociālo partneru apmācību.

Mūsu mērķis ir noteikt īpašus sodus, tomēr atceroties, ka ir vajadzīgi arī profilaktiski pasākumi un rīcība; mums ir vajadzīga pozitīva rīcība un integrācija, un tādēļ – aktivitātes rosināšana. Es ceru, ka Parlaments pieņems šo tekstu bez grozījumiem, un jo precīzāks un detalizētāks būs darbs, ko mēs iesniegsim Komisijai, jo lielāku lietderīgo ātrumu mēs panāksim. Tāda patiesībā ir mūsu cerība: pietiek runāt vai rakstīt par vienlīdzīgu samaksu, mēs gribam panākt, lai tā kļūst par īstenību!

Anna Záborská, *PPE-DE grupas vārdā*. – (SK) Es vēlētos sirsnīgi apsveikt *Bauer* kundzi ar ierosināto tekstu. Kā teica *Bauer* kundze, jautājums, ko mēs apspriežam, ir tikpat vecs kā Romas līgums.

Jautājums par vienādu samaksu par to pašu darbu, ko veikuši vīrieši un sievietes, parādās ar apskaužamu regularitāti, jo sevišķi vēlēšanu laikā. Ja Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja ierosina vērst sankcijas pret uzņēmumiem, kas neievēro atalgojuma pamatprincipu, atskan iebildumi, norādot uz subsidiaritātes principu, it kā tas būtu attaisnojums nevienlīdzībai.

Pagājušajā nedēļā es piedalījos ministru konferencē Lillē. Es atzinīgi vērtēju Francijas prezidentūras mēģinājumu apspriest šo jautājumu, taču dalībvalstis deva ļoti maz konstruktīvu atbilžu par tā risināšanu. Statistika liecina, ka sievietes atalgojumā nevienlīdzība parādās galvenokārt pēc pirmā bērna dzimšanas.

Dalībvalstu un Eiropas politikai, kas vērsta uz līdzsvara panākšanu starp ģimenes pienākumiem un profesionāliem mērķiem, nevajadzētu pieļaut jaunu atšķirību izveidošanos starp tiem darbiniekiem, kuriem ir ģimenes pienākumi, un tiem, kuri nav precējušies vai kuriem nav bērnu, un kuriem šādu pienākumu nav. Pirmkārt un galvenokārt šis jautājums attiecas uz sociālo modeli, pēc kāda mēs tiecamies.

Es ierosinu izveidot koalīciju ar rūpniecības uzņēmumiem. Ja šo uzņēmumu vadītāji nav gatavi strādāt ciešā partnerībā ar mums, veicinot atalgojuma vienlīdzību, tad mūsu ziņojums vienkārši pārklāsies aizmirstības putekļiem.

Lissy Gröner, PSE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Esmu pārsteigta, ka sievietes pret mums vēl ir tik iecietīgas. Mēs runājam par atalgojumu nevienlīdzību jau piecdesmit gadus, un nekas būtisks nav mainījies. Skaitļi runā paši par sevi: 15 % mazāk par to pašu darbu. Tas neļauj sievietēm saņemt taisnīgu atalgojumu, jo, citiem vārdiem sakot, sievietēm jāstrādā par ceturtdaļu laika ilgāk, lai nopelnītu tikpat daudz naudas. Kur tad mēs Eiropas Savienībā atrodamies?

Dalībvalstīm vairāk jādara šajā jautājumā, un es esmu pateicīga Špidla kungam par mūsu Parlamentā izteikto priekšlikumu pieņemšanu un vēlmi rīkoties juridiskā jomā. Acīmredzot citas iespējas šeit nav. Vācijā, vienā no lielākajām Eiropas Savienības dalībvalstīm, samaksas atšķirība privātajā sektorā ir 23 %. Tas ir nepieņemami un nozīmē, ka mēs atrodamies ES pašās pēdējās rindās.

Mēs skaidri zinām, ka Francija un Skandināvija ir īstenojušas pozitīvus pasākumus. Par to arī ir runa. Mēs aicinām sociālos partnerus rīkoties, un Sociāldemokrātu grupa Eiropas Parlamentā pieprasa pārredzamību uzņēmumos, lai darba algu piemaksas būtu skaidri redzamas un tās varētu iekļaut oficiālajā novērtējumā, un tām varētu sekot līdzi. Regulāras algu revīzijas var atklāt panākumus vai trūkumus algu diskriminācijas apkarošanā.

Manuprāt, Vācijā būs nenovēršami vajadzīgs likums privātajam sektoram. Mums ir jāizdara lielāks spiediens uz dalībvalstīm, lai tiktu noteiktas obligātās minimālās algas un tādējādi sievietēm būtu garantēta iespēja nopelnīt algu dzīves nodrošināšanai, jo tā ir labākā aizsardzība pret nabadzību vecumā.

Jebkurā gadījumā, lai saglabātu *Bauer* kundzes ziņojuma skaidrību, es aicinu Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) un Eiropas demokrātu grupu atsaukt svītrojumu priekšlikumus, kas vēl vairāk mīkstinās šo ziņojumu. Saglabāsim skaidro valodu, kāda šim ziņojumam ir tagad!

Siiri Oviir, ALDE grupas vārdā. – (ET) Komisāra kungs, priekšsēdētāja kungs, kolēģi! Referente *Bauer* kundze teica, ka nabadzībai ir sievietes seja. Man arī jāatkārto, ka pat 1957. gada Romas līguma 119. pantā bija iekļauts princips par vienādu algu par to pašu darbu vīriešiem un sievietēm. Taču šodien, 2008. gadā, Eiropas Savienībā sievietes pelna vidēji par 15 % mazāk nekā vīrieši, un manā valstī Igaunijā viņas pelna veselus 25 % mazāk nekā vīrieši.

Šī algu nevienlīdzība ievērojami ietekmē sieviešu stāvokli ekonomiskajā un sociālajā dzīvē gan tad, kad viņas aktīvi strādā, gan pēc tam. Tā palielina arī sieviešu nabadzības draudus, jo sevišķi ģimenēs, kurās ir tikai viens no vecākiem. Vīriešu un sieviešu atalgojuma atšķirība bieži rada atšķirību arī starp vīriešu un sieviešu pensijām. Vientuļām pensionārēm nereti draud nabadzība.

Tādēļ es atzinīgi vērtēju ziņojumā ierosināto nostāju, ka Eiropas Komisijai līdz 2009. gada 31. decembrim ir jāiesniedz tiesību akta priekšlikums par pašreizējo tiesību aktu pārskatīšanu attiecībā uz vienlīdzīgas samaksas principu vīriešiem un sievietēm. Mēs esam pieņēmuši pārāk daudz tiesību aktu un gaidījuši pārāk ilgi, taču rezultāti nav īpaši labi.

Laika gaitā ir pierādīts, ka šo problēmu nav iespējams atrisināt tikai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem. Viena nozīmīga izeja, risinot šo problēmu, būtu prioritātes piešķiršana šim jautājumam politiskajos rīcības plānos. Tikai efektīva politikas jomu kombinēšana, iekļaujot tajās labākus un efektīvākus tiesību aktus un nosakot atbildīgo pusi, ļaus rast šai problēmai pozitīvu risinājumu.

Es gribētu pateikties referentei par ziņojumā dotajām norādēm uz ļoti svarīgiem aspektiem, un paldies par jūsu uzmanību!

Hiltrud Breyer, Verts/ALE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Tiešām, 50 gadu laikā kopš Romas līgumu noslēgšanas mēs nekur tālu neesam tikuši ar sieviešu līdztiesību darba tirgū. Skaitļi ir satraucoši: 80 % no nepilnu darbalaiku strādājošajiem ir sievietes, un tikai 57 % sieviešu ir nodarbinātas, salīdzinot ar 72 % vīriešu. Arī atalgojuma atšķirība ir saglabājusies nemainīga kopš 2003. gada, un tā ir mainījusies tikai par 1 % kopš 2000. gada. Tie ir satraucoši skaitļi, par kuriem mēs visi sūdzamies. Mēs minējam arī to, ka sievietēm

tiek nodarīts divkārs kaitējums, jo šī atalgojuma atšķirība pārvēršas pensiju tiesību un sociālo standartu atšķirībās, un mums ir arī nodokļu un sociālā sistēma, kas turpina sodīt sievietes – piemēram, oficiāli neprecējušies pāri un ģimenes ar divkārsiem ienākumiem ir neizdevīgā stāvoklī daudzās nodokļu sistēmās, piemēram, Vācijā.

Komisija ir paziņojusi, ka būs tiesību aktu priekšlikumi, bet kāpēc tie nāk tik vēlu? Kāpēc ir pagājuši tik daudzi gadi šā Parlamenta pilnvaru laikā, bet nav nekādu priekšlikumu šajā jomā? Parlamentā mēs jau lūdzām iesniegt priekšlikumus. Attiecībā uz kvotām mēs teicām, ka ir jābūt tiesiskām prasībām. Mums ir arī dalībvalstis, piemēram, Zviedrija, kas ir noteikušas mērķus un to izpildes laiku. Kāpēc mēs neizmantojam apstākli, ka mums ir šīs dzimumu prasības, lai mudinātu dalībvalstis papūlēties atrisināt šo kaunpilno atalgojuma atšķirību? Kā jau šeit teica, mēs Vācijā diemžēl ieņemam trešo vietu no beigām ar apkaunojošu atalgojuma atšķirību 23 %. Mums ir arī skaidri jāpasaka, ka ar likumu noteikta minimālā alga izraisīs pārmaiņas tieši tajās nozarēs, kurās pārsvarā nodarbinātas sievietes. Taču mums ir jābūt arī drosmīgiem, lai skaidri pateiktu...

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju)

Ilda Figueiredo, GUE/NGL grupas vārdā. – (PT) Darba vērtības pazemināšana, nosakot zemas darba algas, joprojām ir viens no kapitālismā visbiežāk lietotajiem paņēmieniem, lai palielinātu strādnieku ekspluatāciju. Tas īpaši skar darba ņēmējas sievietes, jo ir saistīts arī ar mātes pienākumu noniecināšanu.

Nav pieņemams, ka vairāk nekā 30 gadus pēc direktīvas par vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm joprojām ir augsts diskriminācijas līmenis; jo sevišķi tas attiecas uz netiešo diskrimināciju, ko izraisa nodarbinātības nestabilitāte, kas īpaši skar sievietes un jauniešus. Dažās valstīs, piemēram, Portugālē, kur ir ļoti augsts bezdarba līmenis, vidējā atšķirība starp vīriešu un sieviešu atalgojumu ir palielinājusies, privātajā sektorā sasniedzot 25 %, un tas nozīmē, ka nabadzībai joprojām ir sievietes seja, un tas attiecas arī uz pensionāriem.

Eiropas Komisijai un dalībvalstīm ir jāīsteno pasākumi, lai paaugstinātu darba vērtību, pārvarētu atalgojuma atšķirības un likvidētu stereotipus, kas saistīti ar darbavietām un nozarēm, kuras vienmēr diskriminē sievietes. Ir augstāk jānovērtē tās profesijas un nozares, kurās pārsvarā darbojas sievietes, piemēram, tirdzniecības, pakalpojumu un dažas rūpniecības nozares.

Pieredze liecina, ka bezdarba pieaugums vājina sieviešu tiesības, palielina strādnieku ekspluatāciju un diskrimināciju.

Tādēļ mēs pieprasām jaunu politiku, kurā prioritāte ir piešķirta tiesībām uz darbu, cīņai pret diskrimināciju un mātes un tēva pienākumu aizsardzībai kā fundamentālām sociālām vērtībām.

Tādēļ mēs atbalstām šo ziņojumu, kurā mēs ierosinājam dažus grozījumus, norādot, ka, apkarojot sieviešu diskrimināciju, jo īpaši nodarbinātības pieejamības, darba algas, darba apstākļu, profesionālās izaugsmes un arodapmācības jomā, ļoti svarīga nozīme ir kolektīvajām sarunām un sarunām par kopīgumiem.

Urszula Krupa, IND/DEM grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Ziņojuma projektā par vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm ir iekļauti daži pamatoti fakti par vienādu samaksu par vienādas vērtības darbu. Vienlīdzīgs atalgojums ir vajadzīgs tāpat, kā ir vajadzīga pienācīga samaksa par darbiem, ko psiholoģisko un fizisko nosacījumu dēļ pārsvarā dara sievietes.

Daudzreiz nevajadzīgi dublētajos dokumentos noteikto regulējumu efektivitāte, bez šaubām, ir atkarīga no likumu efektīvas īstenošana dalībvalstīs. Tomēr īstenošana var būt diezgan sarežģīta dominējošajā privātajā sektorā, kur lielākā daļa vadītāju galveno uzmanību pievērš uzņēmumu peļņai un neievēro ētikas un morāles principus, tajā pašā laikā kavējot darbu arodbiedrībām, kas varētu aizsargāt strādniekus un piedalīties sarunās. Tādēļ atalgojuma nevienlīdzība ir arī neaizsargātāko diskriminācija.

Mums nav vajadzīgi akademiķi un eksperti, lai saprastu, ka diskriminācijas galvenie cēloņi ir kreisā novirziena materiālistu ideoloģija, ētikas principu neievērošana, trūkumi personīgajā attīstībā, savtīgums, alkatība, neaizsargāto un nabadzīgo izmantošana ne tikai algu ziņā, bet arī runājot par Eiropā arvien populārāko praksi, kas sasniegusi pat nabadzīgākās un vājākās valstis – diskrimināciju pret katoliem un cilvēkiem, kuru viedokļi atšķiras no tiem, ko nosaka šeit vajadzīgais politkorektums.

Gabriele Stauner (PPE-DE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Fakts, ka par vienu un to pašu darbu sievietēm joprojām maksā mazāk nekā vīriešiem, ir skumja nodaļa mūsu kopīgajā Eiropā.

Tiešām, tas ir pilnīgi nesaprotami, jo tiesiski šī situācija ir pilnīgi skaidra. Kopš Kopienas dibināšanas 1957. gadā – kā jau te vairākas reizes teikts – šis princips ir iekļauts Romas līgumā kā tieši piemērojamas tiesības. Citiem vārdiem sakot, jebkura sieviete var doties tieši uz Eiropas Kopienu Tiesu un pieprasīt šīs tiesības – ES nav spēcīgākas tiesiskās aizsardzības. Neraugoties uz to, mēs neesam īstenojuši šo mērķi par aptuveni 20 %. Tādēļ ir ārkārtīgi svarīgi, kā to ierosina Komisija, īstenot šo principu ar sekundāro tiesību aktu palīdzību.

No otras puses, šī situācija mums vēlreiz parāda, ka pastāv atšķirība starp likumu un reālo dzīvi. Cilvēki, kuri ir atkarīgi no darba un atalgojums – viņu vidū ir daudz sieviešu, – nereti pat neiedrošinās pieprasīt viņu pamattiesību ievērošanu, baidoties no tā, ka viņus vienkārši izliks aiz durvīm. Tādēļ mēs varam tikai vēlreiz apelēt pie uzņēmumu atbildības, norādot, ka godprātība prasa, lai pret sievietēm neizturētos sliktāk kā pret vīriešiem atalgojuma ziņā. Bet ja kāds negrib dzirdēt, tad viņam ir jājūt. Tādēļ es atbalstu stingras un konsekventas sankcijas pret tiem, kas pārkāpj šo likumu. Tieši dalībvalstīm beidzot ir jāizturas pret to nopietni un jāatmasko uzņēmumi, kas pārkāpj šo principu, un tie jā soda, izmantojot, piemēram, likumu par publiskajiem iepirkumiem.

Es gribētu izteikt nelielu kritiku Komisijai: iespējams, ka šajā gadījumā process ir bijis pārāk pavis un jūs esat pievērsuši pārāk lielu uzmanību uzņēmējiem. Apsveicu *Bauer* kundzi ar šo ziņojumu!

Teresa Riera Madurell (PSE). - (ES) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Arī es gribētu apsveikt referenti ar šo darbu. Tas ir ārkārtīgi savlaicīgs ziņojums, ņemot vērā ievērojamo atalgojuma atšķirību, kas ir realitāte Eiropas Savienībā un kas ir jānovērš. Tas ir nepieļaujami, ka sievietes pelna par 15 % mazāk nekā vīrieši un ka privātajā sektorā šī atšķirība var sasniegt pat 25 %.

Šo atalgojuma atšķirību ir grūti apkarot, jo tās cēlonis ir netieša diskriminācija: lielāko daļu gadījuma darbu veic sievietes, un viņu ir visvairāk nepilna laika darbos.

Ko mums vajadzētu darīt? Principā mums ir jāveicina vienlīdzīgu iespēju politika, kas vērsta uz darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, un arī tāda politika, kuras mērķis ir samazināt viszemāk apmaksāto darbu skaitu un paaugstināt samaksu par šīm darbiem, ko galvenokārt veic sievietes.

Tādēļ kā vienu no ziņojumā dotajiem ieteikumiem – tie visi ir ļoti svarīgi – es gribētu uzsvērt ieteikumu par grozījumiem Direktīvā par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos, un iekļaujot tajā atsauces uz samaksas atšķirībām, un arī ieteikumu par grozījumiem pamatnolīgumā par nepilnu darba laiku, jo tieši šāda veida darbos ir vislielākās atšķirības.

Marco Cappato (ALDE). - (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es gribētu pateikt komisāram *Špidla* kungam, ka, manuprāt, ja mēs varam pieņemt ES tiesību aktus pret samaksas diskrimināciju, ir jāievēro ne tikai *Bauer* kundzes ziņojuma lieliskie priekšlikumi, bet būtu pareizi šeit iekļaut arī diskrimināciju pensiju jomā. Kaut gan tā var būt maigāka, netiešāka diskriminācijas forma, tā ir īpaši atbaidoša tādā valstī kā Itālija.

Tas attiecas arī uz diskrimināciju, ja runājam par pensionēšanās vecumu – Eiropas Komisija jau izskatīja šo jautājumu, – un tas, es uzskatu, ir jāatzīst. 2004. gadā Eiropas Komisija stingri norādīja Itālijas valdībai, ka atšķirīgi pensionēšanās vecumi ir nepieļaujami: 60 gadi sievietēm un 65 gadi vīriešiem, ko mēs varam uzskatīt par plašāk pieņemtu likumā noteiktu vecumu. Mēs kā radikāļi kopā ar *Emma Bonino* centāmies visos iespējamajos veidos pierādīt sabiedriskajai domai, valdībai, opozīcijai un partijām, ka šī sistēma ir jāatceļ. Tas nav izdarīts.

Pateicoties Eiropas Komisijai, 13. novembrī Eiropas Kopienu Tiesa beidzot nosprieda, ka šī diskriminācija ir nelikumīga un tā pārkāpj Līgumus un Kopienas tiesību aktus. Visnopietnākā lieta ir Itālijas izteiktie apsvērumi, aizstāvēt šo diskrimināciju. Itālija apgalvoja, ka šo diskrimināciju attaisno mērķis likvidēt sieviešu sociālo un kultūras diskrimināciju – citiem vārdiem sakot, diskriminācija darba tirgū tiešām pastāv. Lai labotu šo diskrimināciju, tiek radīta jauna, piespiežot sievietes pensionēties pirms vīriešiem. Manuprāt, arī tieši šajā pasākumā nepieciešama iejaukšanās, jo to var novērst Eiropas mērogā.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Priekšsēdētāja kungs! Vispirms es vēlos pateikties *Bauer* kundzei par nozīmīgu un konstruktīvu ziņojumu, kuru es pilnībā atbalstu. Otrkārt, kāds kolēģis nesen minēja, ka sievietes ir vājas. Es gribētu pateikt, ka sievietes nav vājas. Taču sabiedrības patriarhālā struktūra padara sievietes vājas.

ES Direktīva par vienlīdzīgu atalgojumu pastāv jau 30 gadus. Neraugoties uz to, sievietes joprojām ir mazāk vērtas nekā vīrieši – ne samaksas, ne ietekmes ziņā – gan sabiedrībā, gan darbavietā. Neraugoties uz to, ka sievietēm vispārēji ir augstāka izglītība, viņas par tādu pašu vai līdzīgu darbu pelna vidēji par 15 % mazāk nekā vīrieši. Tādējādi ir skaidrs, ka atalgojuma diskriminācijas jautājuma atrisināšanai nepietiks ar pašreizējo

tiesību aktu uzlabošanu. Vīriešu un sieviešu atalgojuma atšķirības, galu galā, ir vēl viena norāde uz sieviešu pastāvīgo diskrimināciju visdažādākajās jomās. Nepietiek ar to, ka mums maksā mazāk par vienādu darbu, mūs vēl ļoti bieži piespiež pieņemt neregulāru vai daļēja laika darbu utt. Šī atalgojuma diskriminācija vajā sievietes visu mūžu, jo mums nereti ir sliktāki pensijas noteikumi un sliktāki apstākļi, kad mēs kļūstam vecākas.

Ir pēdējais laiks rīkoties kopā, lai pārtrauktu šo diskrimināciju pret sievietēm.

Godfrey Bloom (IND/DEM). - Priekšsēdētāja kungs! Bēdīgā kārtā vairojam politiku pašos pamatos nav sapratuši iemeslus, kāpēc pastāv atšķirības starp dzimumiem darba samaksas jomā. Galvenais pieņēmums, lai arī kļūdains, ir iemūžinājis mītu, ka nodarbinātību nosaka pieprasījums un pārvalda darba devējs. Tā nav. Tie, kuri prasa, lai sievietēm maksā tikpat cik vīriešiem par darba aprakstā saskatītām līdzībām, neredz pašu galveno – neviens cilvēks nav ekonomiska vienība.

Neraugoties uz jau pārmērīgi apgrūtinotajiem tiesību aktiem nodarbinātības jomā, ko parasti ir sagatavojuši cilvēki, kuriem nav nekādas vai gandrīz nekādas pieredzes uzņēmējdarbībā, samaksas atšķirības joprojām pastāv viena vienkārša iemesla dēļ: nodarbinātība ir saistīta ar pieprasījumu un piedāvājumu, tā ir saistīta ar dzīvesveida izvēli; nereti tās pamatā ir prioritātes, agrīnas pensionēšanās mērķi, vēlme dzīvot noteiktā valsts daļā vai pilsētā, prasības, ko rada vaļasprieki vai sports, vai ko izvirza pēcnācēji. Darba devējs un darba ņēmējs noslēdz darījumu tāpat, kā to dara pircējs un kādas preces pārdevējs.

AK Līdztiesības un cilvēktiesību komitejā strādā ievērojami vairāk sieviešu nekā vīriešu, un vidējais atalgojums vīriešiem ir lielāks nekā sievietēm. Piekritu, iepriekšējie tiesību akti maz ietekmēja šo dinamiku. Jā, jūs varat pieņemt tiesību aktus pret...

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju.)

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Paldies, priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Es priecājos, ka šīs „sieviešu” debates vadāt jūs.

Es atzinīgi vērtēju referentes *Edit Bauer* centienus atrast līdzsvarotu pieeju Komisijai doto ieteikumu formulēšanai un ES tiesību aktu uzlabošanai, jo sevišķi to efektīvai īstenošanai.

Transponēšanas, īstenošanas un skaidrojuma atšķirību dēļ dalībvalstīs Direktīva par principa par vienlīdzīgu atalgojumu sievietēm un vīriešiem piemērošanu nav novērsusi samaksas atšķirības, kas galvenokārt saistītas ar profesionālo segregāciju.

Es atzinīgi vērtēju to, ka referente ziņojumā ir uzsvērusi, ka mātes pienākumi nedrīkst nostādīt neizdevīgā stāvoklī sievietes, kurs ir nolēmušas pārtraukt profesionālo karjeru, lai pievērstos bērnu audzināšanai. Visās dalībvalstīs vecākiem ne mazāk kā gadu pēc bērna dzimšanas ir jāsaņem atbalsts tādā apmērā, kas atbilst viņu ienākumiem pirms bērna kopšanas atvaļinājuma, un tajā pašā laikā šie regulējumi jāiesaista samaksas sistēmā, kas nosaka, ka, aprēķinot samaksas likmes, tiek ņemts vērā iepriekšējais darba stāžs. Mātes pienākumiem ir jārada sievietei priekšrocības nevis apgrūtinājumi.

Tikpat svarīga ir arī izglītība, jo tā var sekmēt dzimumu stereotipu likvidēšanu un uzlabot atalgojumus tajās nedaudzajās profesijās un amatos, kur joprojām nav nodarbinātas sievietes.

Dalībvalstīm ir jāīsteno konsekventa informācijas kampaņa, lai palielinātu darba devēju un darba ņēmēju informētību par pastāvošajām vai iespējamajām atalgojuma atšķirībām ES darba tirgū. Tajā pašā laikā viņi jāinformē arī par svarīgiem pasākumiem, lai nodrošinātu darba devēju sodīšanu, ja tie pārkāpj principu – vienāds atalgojums par vienādu darbu.

Pateicoties Eiropas Parlamenta ieteikumiem šajā ziņojumā, ar ko es apsveicu referenti *Edit Bauer* kundzi, es uzskatu, ka Eiropas Komisija sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un dalībvalstīm izveidos tiesību aktus, kas tiešām nodrošinās vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Kolēģi deputāti! Šis ziņojums, iespējams, ir visnopietnākais dokuments, kādu mēs esam izdevuši attiecībā uz samaksas atšķirībām. Tam pievienotie ieteikumi ir īpašs solis uz priekšu, lai beidzot tiktu piemērots princips „vienāda samaksa par vienādas vērtības darbu”. Gribu apsveikt tos, kuri deva ieguldījumu šajā ziņojumā. Līdz šim darbu vērtēja, pamatojoties uz tradīcijām un spēju vienoties pārrunās. Ar pārrunām es domāju par tik varenu arodbiedrību iesaistīšanos, kuru spēkos ir likt valdībām un darba devējiem noteikt pienācīgas algas. Abi šie kritēriji ir nostādījuši sievietes neizdevīgā stāvoklī.

Mums ir vajadzīga nediskriminējoša darba novērtēšanas sistēma un jauna veida profesiju klasifikācija. Mēs aicinām dalībvalstis un Komisiju beidzot ķerties pie īpašu pasākumu pieņemšanas, lai veicinātu dzimumu līdztiesību. Mēs ceram, ka tas tiks publiskots, šā mēneša beigās Parīzē atbalstot Eiropas sievietēm vislabvēlīgākos nosacījumus. Taču nelolosim nekādas ilūzijas! Pat ja jaunā sistēma tiks izveidota un īstenota, tā attieksies tikai uz algotu darbu. Mājās un ēnu ekonomikā padarīto darbu, jo sevišķi sieviešu darbu, joprojām veiks bez jebkādas samaksas atšķirības, jo viņas par šo darbu pat algu nesaņem.

Věra Flasarová (GUE/NGL). – (CS) komisāra kungs, dāmas un kungi! Es uzskatu, ka *Edit Bauer* ziņojums ir liels sasniegums. Vīriešu un sieviešu atalgojuma nevienlīdzība ir viens no sīkstākajiem sieviešu diskriminācijas veidiem. Kā teica *Bauer* kundze, trūkst pienācīgas statistikas par darbavietām gan dalībvalstu, gan Eiropas mērogā. Es pati esmu risinājusi šo jautājumu daudzās grāmatās un rakstos, ko publicēju iepriekšējos gados. Zemāka atalgojuma iemesls sievietēm, kuras veic tādu pašu darbu un kurām ir tāda pati kvalifikācija un darba ražīgums, diemžēl ir iesīkstējušais stereotips par to, kuram ir jābūt maizes pelnītājam ģimenē.

Šo pienākumu tradicionāli saista ar vīriešiem, un līdz šim visas nodarbinātības struktūras – gan privātā, gan valsts sektorā – to ir vairāk vai mazāk klusējoši pieņēmušas. Pastāv dziļi iesakņojies uzskats, ka vīrietis ar savu algu atbalsta ne tikai pats sevi, bet arī ģimeni, kamēr sievietes atalgojums ir tikai sava veida papildinājums ģimenes budžetā.

Kaut gan tas var šķist neticami, šī iedoma it tik cieši nostiprinājusies, ka mēs nevaram cerēt uz kulturālu apgaismību, pat īstenojot vienādas tiesības darbavietā; tādēļ mums diemžēl ir jāatrod veidi, kā īstenot vienlīdzību ar likumdošanas palīdzību. Tādēļ es ļoti atbalstu ideju par Direktīvas 2006/54 29. panta paplašināšanu, iekļaujot tajā precīzas norādes par vienlīdzības principu piemērošanu.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! *Bauer* kundzes ziņojumam nav vajadzīgi nekādi papildu komentāri no mūsu puses, lai parādītu ceļu, pa kuru doties, lai iznīcinātu parādību, par ko sabiedrībai vajadzētu kaunēties un kas rada netaisnības reproduktīvo ciklu, kad bērni ģimenē redz, ka mātei par to pašu darbu maksā mazāk nekā tēvam, un kolēģes – sievietes – vēro, ka viņu vīriešu dzimuma kolēģi strādā tikpat un saņem vairāk.

Tādējādi sabiedrība pacieš šo parādību un atkārtoti to rada, jo sieviešu rīcībā ir jābūt tiesiskiem līdzekļiem, kas dos viņām iespēju labot šos apstākļus, ja un kad tas vajadzīgs, un valsts varai ir jāīsteno atbilstīgi pasākumi, ņemot vērā ģimenes dzīvei veltīto laiku, bezdarba laiku un slimības laiku, un nosakot taisnīgus nodokļus, lai kompensētu sievietēm atalgojuma nevienlīdzību par darbu, kas jāvērtē ne tikai pēc darba pavadītā laika, bet arī pēc kvalitātes un papildu elementiem, ko sieviete tajā ienes.

Komisāra kungs, es atkārtoti *Cappato* kunga izteikto aicinājumu pārskatīt Komisijas nostāju par strīdiem ar dažām dalībvalstīm attiecībā uz sieviešu un vīriešu pensionēšanās vecumu, un lai valsts, kurai ir šādi strīdi, tiktu saukta Eiropas Kopienas Tiesas priekšā. Tie bija korektīvi strīdi visām sievietēm neatkarīgi no tā, vai viņas ir mātes vai nē, un, bez šaubām, mātēm ir pat vēl svarīgāk ņemt vērā vispārējo laiku, jo sevišķi tādēļ, ka jūs iestājaties par vispārējo dzīves ilgumu, apreķinot darba stāžu.

(Priekšsēdētājs pārtrauca runātāju.)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Eiropas Savienībā sievietes pelna vidēji par 15 % līdz 25 % mazāk nekā vīrieši. Turklāt samaksas sistēma, kad, nosakot atalgojuma līmeni, tiek ņemti vērā darbavietā nostrādātie gadi, ir nelabvēlīga sievietēm, kurām nereti nākas pārtraukt karjeru ģimenes apstākļu dēļ. Bērnu audzināšana, darbavietas maiņa vai īsāks darbalaiks nostāda sievieti pastāvīga strukturāla kavējuma stāvoklī. Konceptiju „vienāda samaksa par tādu pašu darbu” nedrīkst kropļot stereotipi uzskati par dzimumu un sociālajām lomām, kas agrāk spēcīgi ietekmēja profesijas un izglītības izvēli, un bērna kopšanas atvaļinājumi vai ģimenes karjera nedrīkst būt iemesls sieviešu diskriminācijai darba tirgū.

Direktīvas par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos ieviešana ir *acquis communautaire* neatņemama daļa, un dalībvalstīm tā ir jāīsteno pēc iespējas drīzāk. Tiesību aktos par nodarbinātību ir pilnā apjomā jāiekļauj mērķis samazināt samaksas atšķirības, un regulārām pārbaudēm attiecībā uz vienlīdzīgu samaksu un sankciju draudiem ir jāpieliek punkts visa veida diskriminācijai, jo sevišķi dzimumu diskriminācijai.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Priekšsēdētāja kungs! Esmu pateicīga *Bauer* kundzei par lielisko ziņojumu. Tas sagrauj pārliecību, ka šodien mēs apspriežam jautājumu, kas ir bijis darba kārtībā ne mazāk kā no 1957. gada, kad Līgumos tika noteikta vienlīdzīga attieksme pret vīriešiem un sievietēm un vienlīdzīgs atalgojums vīriešiem un sievietēm. Mums trīsdesmit gadus ir bijuši Eiropas noteikumi un likumi. Mums ir

Eiropas Komisijas ceļvedis 2006. – 2010. gadam, un viens no mērķiem, kas ir iekļauts arī Lisabonas stratēģijā, ir samazināt atšķirību starp vīriešu un sieviešu atalgojumu.

Neraugoties uz to, algu atšķirība nesamazinās. Patiesībā es lasīju pagājušās sestdienas „The Times”, ka Apvienotajā Karalistē atalgojuma atšķirība starp vīriešiem un sievietēm ir palielinājusies līdz 21.7 % privātajā sektorā un līdz 13.8 % valsts sektorā. Nav nekādu uzlabošanās pazīmju – ņemsim, piemēram, kaut vai manu valsti – arī citās dalībvalstīs. Pasaules Ekonomikas foruma sagatavotais ziņojums par dzimumu līdztiesību Nīderlandē liecina, ka Nīderlande atrodas tikai 88. vietā sarakstā par vienādu atalgojumu par tādu pašu darbu.

Tādēļ tiek prasīta rīcība. Piektdien Francijas, Čehijas Republikas un Zviedrijas ministri pieņēma rīcības plānu. Cik rīcības plānu mums tomēr vēl vajadzēs? *Bauer* kundzes iesniegtajā rezolūcijā ir ļoti daudz ieteikumu, kuri ir lieliski, taču, manuprāt, šeit ir divas prioritātes. Pirmkārt, mums ir jānodrošina vienlīdzīgas attieksmes piemērošana un jāizveido daudz stingrāka kontrole attiecībā uz vienlīdzīgu samaksu vīriešiem un sievietēm, kas joprojām ir visu mūsu sociālo sistēmu pamats. Otrkārt – un es tiešām ticu, ka tam ir jāpievērš jūsu uzmanība, – pastāv atšķirības starp vīriešu un sieviešu pensijām. Mūsu iedzīvotāji noveco, un ja sievietēm nav pensijas, tad mūsu stāvoklis ir ārkārtīgi bēdīgs. Tieši uz to ir jāvērs mūsu uzmanība nākotnē.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). –(BG) Es atzinīgi vērtēju šo ziņojumu. Nav pieļaujams, ka pastāv nevienlīdzība starp vīriešu un sieviešu atalgojumu. Taču mēs nedrīkstam ierobežot mūsu diskusiju tikai ar vienādu samaksu par tādu pašu darbu. Mums jāskatās plašāk. Darba individualitāte ir visas darbības pamats, un ir svarīgi atrast objektīvu veidu tā novērtēšanai – ar skaidriem noteikumiem, kritērijiem un rādītājiem, kas panāks lielāku objektivitāti un likvidēs diskrimināciju ar skaidru tiesisku pasākumu palīdzību. Svarīgs instruments ir profesiju un amatu novērtējums un to cenas noteikšana. Dažu profesiju zemais finansiālais statuss padara tās nepievilcīgas, un vīrieši vispārēji no tām izvairās, un tās apgūst sievietes. Šī stāvokļa uzlabošana labvēlīgi ietekmētu sieviešu ekonomisko neatkarību. Piemēram, medmāsu vai skolotāju sniegto pakalpojumu zemais finansiālais statuss nav pieņemams, jo tas nekādā gadījumā neatbilst šo profesiju nozīmei sabiedrības attīstībā. Tā ir joma, kurā pienākumi ir arī Komisijai un dalībvalstīm.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). –(SL) Dāmas un kungi! Sākumā es vēlētos pateikt, ka es personīgi uzskatu par absolūti nepieņemamu to, ka sievietes pelna vidēji par 15 % mazāk nekā vīrieši un ka privātajā sektorā šī atšķirība ir pat 25 %. Saistībā ar to atļaujiet uzsvērt, ka manā Valstī Slovēnijā sievietes neatpaliek no vīriešiem izglītības ziņā, un tādēļ ir jārikojas. Daudzi cilvēki varbūt jautā, kāpēc ir vajadzīga rīcība Eiropas līmenī un kāpēc šā jautājuma risināšanu nevar atstāt dalībvalstu ziņā. Viens no iemesliem ir tas, ka šo atšķirību samazināšana prasa pārāk ilgu laiku, un vēl viens iemesls ir tāds, ka lielākajā daļā dalībvalstu ir pārāk maz politikā iesaistītu sieviešu, lai ar dzimumu līdztiesību saistītām problēmām tiktu pievērsta pienācīga uzmanība.

Minoritāte spēj ticami izvirzīt savas problēmas tikai tad, ja kādā konkrētā institūcijā, piemēram, parlamentā vai valdībā, tās pārstāvju skaits ir ne mazāks par 30 % no kopīgā skaita. Un ir daudz Eiropas valstu, kuru politikā nav 30 % sieviešu. Dalībvalstu valdībās vidēji ir mazāk nekā 30 % sieviešu. Mūsu pārstāvniecība Eiropas Parlamentā ir 31 %, un tas tikai nedaudz pārsniedz kritisko masu, kas mums vajadzīga, lai efektīvi parādītu ar dzimumu līdztiesību saistītās problēmas. No šejienes mums arī jāsāk.

Es sev uzdevu vēl vienu jautājumu: vai ierosinātie pasākumi ir pārāk revolucionāri, un vai tie ir pretrunā ar subsidiaritātes principu? Šeit es esmu vienprātis ar referenti, kad viņa saka, ka tiesību akti nav pietiekami efektīvi un ka tos var un vajag padarīt stingrākus. Mūsu priekšlikumiem ir jābūt drosmīgiem, un tiem ir jābūt nodarīgām sākumpunktam reālas politikas izveidei. Es atbalstu referentes priekšlikumu, ka ne vēlāk kā līdz 31. decembrim Komisijai ir jāpagatavo jauns likumdošanas priekšlikums attiecībā uz spēkā esošajiem tiesību aktiem par vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm, un es apsviecu referenti ar labi sagatavotu ziņojumu!

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs! Pirms diviem mēnešiem mēs šajā Parlamentā apspriedām ikgadējo ziņojumu par sieviešu un vīriešu līdztiesību. Viens no satraucošākajiem aspektiem, kas tika izvirzīts šajās debatēs, tagad ir šodienas debašu temats – atšķirība starp vīriešu un sieviešu atalgojumu.

Satraucoši, ka kopš 2003. gada mēs neesam spējuši samazināt šo 15 % atalgojuma atšķirību. Tas nozīmē, ka sievietei ir jāstrādā 52 dienas gadā vairāk nekā vīrietim, lai saņemtu to pašu samaksu.

Tas ir pilnīgi nepieļaujams stāvoklis Eiropas Savienībā, un tādēļ mums bez šaubu ēnas ir jāpieņem gan stingrāki tiesību akti, gan stingrāki nolīgumi ar darba devējiem, lai mēģinātu un likvidētu šo atšķirību.

Taču drīz mēs izskatīsim vēl vienu ar to saistītu, problemātisku jautājumu. Nākamajā mēnesī mēs apspriedīsim Darbalaika direktīvu, un arī tas var izrādīties par satraucošu faktoru attiecībā uz sieviešu darba un ģimenes

dzīves savienošanu. Tas, bez šaubām, ir ļoti delikāts jautājums attiecībā uz darbu. Tādēļ mēs ar cerībām raugāties arī uz to.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) Apsveicu *Edit Bauer* ar lielisko darbu, ko viņa paveikusi, strādājot pie ieteikumiem par vienādu samaksu vīriešiem un sievietēm. Es zinu, ka viņa ir ieguldījusi lielas pūles tāda dokumenta sagatavošanā, kurā iespējami lielākā uzmanība ir pievērsta reālajam stāvoklim, un es ceru, ka tajā iekļautie ieteikumi tiks īstenoti dzīvē.

Manā valstī Bulgārijā samaksas atšķirība starp vīriešiem un sievietēm svārstās starp 25 % un 30 %, un, kaut gan vispārējā aina Eiropas Savienībā rāda mazāku atšķirību, patiesība ir tāda, ka sievietēm maksā mazāk nekā vīriešiem. Kāpēc tā notiek? Viens no faktoriem ir atalgojuma struktūra dažādās profesijās, kurās liela daļa no strādājošajiem ir sievietes. Vēl viens iemesls sakņojas apstākļi, ka neviens nejūtas atbildīgs par šo stāvokli, un tādēļ neviens nejūtas atbildīgs arī par tā atrisināšanu. Pašreizējie iesīkstējušie stereotipi un aizspriedumi par darba sadali starp dzimumiem ne tikai rada šķēršļus, bieži vien tos izmanto kā attaisnojumu problēmu ignorēšanai.

Ko mēs varam darīt šajā situācijā? Vispirms, kā norādīts ziņojumā, obligāts priekšnoteikums ir spēkā esošo tiesību aktu ievērošana dalībvalstīs. Dalībvalstu politikai ir jāveicina vienlīdzīgu tiesību un vienlīdzīgas samaksas īstenošanu. Otrkārt, par uzņēmumu darba neatņemamu daļu, nevis formālu aspektu, ir jāklūst pārredzamībai darba novērtējumā un darba samaksas tarifu noteikšanā. Un, visbeidzot, atsevišķās Eiropas sabiedrībās un visā Eiropā par tiešām jaunas kultūras daļu ir jāklūst iekšējā dialoga un labas saskarsmes veicināšanai starp vadību un darbspēku jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumos.

Es gribētu vēlreiz apsveikt *Bauer* kundzi ar prasmīgo problēmas atainojumu un norādītajiem risinājumiem. Paldies par uzmanību!

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu pateikties jums par šīm debatēm. Es vēlētos izvirzīt kādu jautājumu, un iespējams, ka Komisija to varētu atrisināt. Mēs runājam par vienādu samaksu par tādu pašu darbu, un mēs visi gribam un ceram, ka tā notiks. Kāds ir Komisijas viedoklis par pašreizējo situāciju ar darbavietām? Man ir bažas, ka, zaudējot tik daudz darbavietu Eiropas Savienības valstīs, šis jautājums varētu nevis uzlaboties, bet gan pasliktināties, jo cilvēki vēlas nopelnīt naudu, pat ja tā ir mazāka nekā viņu darba patiesā vērtība. Es gribētu dzirdēt dažus Komisijas komentārus saistībā ar to.

Es gribētu izvirzīt jautājumu par neapšaubāmi pastāvošu diskrimināciju starp vīriešiem un sievietēm: valsts sektorā strādājošie pret privātā sektorā strādājošajiem, kur tiešām ir ļoti atšķirīgi noteikumi un nosacījumi. Strādājošajiem ir atšķirīgas tiesības uz pensiju un drošību, un reizēm šo atšķirību pamatā ir ne tikai dzimumu nevienlīdzība – lai gan es apzinos, ka šajā ziņojumā ir runa tikai par dzimumiem, – un mani tiešām satrauc tas, ka pašreizējā situācijā šī problēma var nevis uzlaboties, bet gan pasliktināties.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Atšķirība starp atalgojumu, ko par vienu un to pašu darbu saņem vīrieši un sievietes, ir 15 %. Ja sieviete ir vadošā amatā, šis skaitlis sasniedz 20 % vai pat 30 %, kad ir runa par mazo un vidējo uzņēmumu vadītājiem.

Vairāk nekā viens bērns ir tikai 28 % no pētniecībā nodarbinātajām sievietēm, un tikai 34 % no rūpniecības darbiniecēm.

Komisāra kungs, kamēr sievietes atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, gada vidējā procentu likme, ko piemēro attiecīgo pabalstu aprēķināšanai šajā laikā, rada finansiālus zaudējumus, neraugoties uz šī laika nozīmi sociālajā labklājībā. Mātes nedrīkst sodīt par bērna dzimšanu un bērna kopšanu dažu pirmo viņa dzīves mēnešu laikā.

Es uzskatu arī, ka bērna kopšanas pabalsts ir jāmaksā ne tikai tām mātēm, kuras ir strādājušas iepriekšējos 12 mēnešus pirms bērna dzimšanas. Nedomāju, ka bērns ir vainīgs pie tā, vai viņa māte ir vai nav strādājusi šajā laikā. Galvenais, es uzskatu, ka nedrīkst diskriminēt bērnus jau kopš dzimšanas brīža.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Es varu tikai atkārtot, ka 1974. gadā tika pieņemti dokumenti, kas uzlika dalībvalstīm par pienākumu vienādi maksāt vīriešiem un sievietēm par vienu un to pašu darbu. Lai gan ir pagājuši vairāk nekā 30 gadi, stāvoklis nav mainījies. Turklāt manā valstī Lietuvā ir uzsākta pensiju sistēmas reforma. Daļa no strādājošo iemaksātajiem līdzekļiem valsts pensiju apdrošināšanas fondā ir pārvietoti uz privātiem pensiju uzkrājumu fondiem. Dažos gados noskaidrojās, ka, lai saņemtu no šiem fondiem vienādu pensijas apdrošināšanu, sievietēm ir jāmaksā par 35 % lielākas iemaksas nekā vīriešiem, jo viņas dzīvo ilgāk. Turklāt pamest šos fondus ir tas pats, kas pamest verdzību, tas nav iespējams – un tas vien jau ir cilvēktiesību un izvēles brīvības pārkāpums. Izņemot Lietuvu, tādu pašu dzimumu sistēmu izmanto tikai Bulgārija.

Pēc šādu lietu izmeklēšanas es aicinu Komisiju uzņemties iniciatīvu un ierosināt lēmumus.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Komisāra kungs, dāmas un kungi! Tas, ka Eiropas Savienībā sievietei ir jāstrādā gandrīz divus mēnešus ilgāk nekā vīrietim, lai nopelnītu tikpat daudz, ir vairāk nekā satraucoši. Pat ja Eiropa mirst, vienīgais, ko mēs varam darīt, ir paziņot, ka turpinās šāda algu diskriminācija līdz pat 25 % apmērā attiecībā pret sievietēm un ģimenēm ar bērniem, kaut gan sievietes tagad ir apsteigušas vīriešus iegūtās izglītības ziņā attiecībā 60:40. *Bauer* kundze atgādināja, ka tā dēvētajās vīriešu profesijās sievieti bez jebkāda objektīva iemesla parasti tiek vērtēta zemāk. Taču ja iemesls ir nepietiekami daudz darba gadu, jo sievietes tos ir veltījušas nevis darbam, bet rūpēm par ģimeni, mums šis jautājums ir nopietni jāpārdomā. Ģimenes nedrīkst būt traucēklis.

Bauer kundze ceļ nemieru, un viņas argumenti par pretdiskriminācijas tiesību aktu pārskatīšanu ir pārliecinoši. Arī es atbalstu priekšlikumu, ka piekļuvei sabiedrisko iepirkumu konkursiem un ar ES līdzekļiem finansētajiem projektiem ir jābūt atkarīgai no tā, vai attiecīgais uzņēmums spēj rādīt nediskriminējošu atalgojuma politiku. Es uzskatu, ka šādā veidā var mainīt darba devēju stereotipus attiecībā pret dzimumiem, it sevišķi privātajā sektorā. Es gribētu pateikties referentei par ārkārtīgi profesionālo ziņojumu.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Parasta parādība, ka šī svarīgā jautājuma apspriešanās runāja tikai divi vīrieši. *Bloom* kunga runa bija tik vīrišķīga, ka bija grūti tai piekrist.

Taču mēs izskatām ļoti svarīgu ziņojumu. Mēs izskatām ziņojumu, no kura mēs zinām, ka darbam ir liela vērtība, ka par to ir atbilstīgi jāmaksā un ka šī samaksā ir jādiferencē, pamatojoties nevis uz dzimumu kritērijiem, bet gan uz tādiem kritērijiem kā darba veids, efektivitāte un spēja radīt pievienoto vērtību. Taču pārmaiņas tuvojas arī dalībvalstīs. Atļaujiet minēt manu valsti, kur mēs tikai pavisam nesen īstenojām dzimumu līdztiesību, kas ļauj tēvam izmantot bērna kopšanas atvaļinājumu, un tas liecina, ka mēs tuvināmies un esam uz pareizā ceļa.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Sievietes nesaņem vienlīdzīgu samaksu par tādu pašu darbu. Taču sieviešu atalgojums ir zemāks arī tādēļ, ka viņas strādā zemāk apmaksātās nozarēs un pagaidu vai zemāk kvalificētos darbos. Samaksas nevienlīdzības rezultāts ir arī sliktāks sociālais nodrošinājums it sevišķi attiecībā uz pensijām. No vienas puses, sievietēm maksā mazāk par tādu pašu darbu, un no otras puses viņu nodarbinātības laiks ir īsāks mātes pienākumu dēļ, un tie ir sieviešu nabadzības cēloņi, kad viņas sasniedz pensionēšanās vecumu. Tādēļ nevienlīdzīgs atalgojums sit sievietes divtik smagi.

Es gribētu norādīt, ka likums parasti aizliedz diskrimināciju, bet prakse liecina par pastāvīgu diskrimināciju. Tādēļ galvenais jautājums ir likuma īstenošana praksē.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Nav nekādu iemeslu sieviešu diskriminācijai šajā ziņā, un šis jautājums nav apspriežams. Trīs īsi jautājumi: ekonomisku iemeslu dēļ samaksai ir jābūt atbilstoši darba rezultātiem, pamatojoties uz sniegto pakalpojumu, neatkarīgi no tā, kas šo darbu dara. Otrais punkts: Eiropa noveco, vai nu mēs to gribam, vai nē. Varbūt mums vajadzētu apsvērt papildu samaksu sievietēm, kuras dara tādu pašu darbu kā vīrieši, bet tajā pašā laikā viņas nolemj dzemdēt un audzināt bērnus, tādējādi saglabājot iedzīvotāju skaitu. Trešais punkts: labs piemērs šajā jomā ir akadēmiskās iestādes – vai vismaz tās, kuras es zinu – kur tiek dotas vienlīdzīgas iespējas un samaksas pamatā ir vienkārši rezultāts. Iespējams, ka šo modeli varētu ieviest citās nozarēs.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Priekšsēdētāja kungs! Es gribētu pievienoties tām vīriešu balsīm, kuru diemžēl bija tik maz šajās debatēs, un kuras atzīst, ka publiskas debates un tik svarīga jautājuma, kāds ir vīriešu un sieviešu atalgojuma vienlīdzība, publiska apspriešana un iekļaušana politiskajā darba kārtībā ir viens no vissvarīgākajiem jautājumiem un garantētajām tiesībām dalībvalstu un Eiropas tiesību aktos.

Tāpat kā visi pārējie es varu teikt, ka es nepiekrītu tam, ka samaksas likmes ir atkarīgas no dzimuma. Tās var būt atkarīgas no izglītības un pieredzes, bet nekādā gadījumā ne no dzimuma. Man ir radies iespaids, ka dalībvalstu un ES tiesību akti šajā jomā ir ļoti labi izstrādāti, un daudzos gadījumos tos var dēvēt par ļoti labiem, taču mani satrauc tas, ka šie tiesību akti nav īstenoti, tie nav ieviesti praksē, jo nav šādu tradīciju. Eiropas Kopienų Tiesa bieži ir atgādinājusi, ka tie nav īstenoti. Tādēļ jautājums ir nevis par jaunu tiesību aktu izveidi, bet gan par to ievērošanas nodrošināšanu.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs! Šajā Parlamentā atklātās samaksas atšķirības ir vēl grūtāk saprast, ievērojot to, ka mūsdienu jaunietes gūst labākas sekmes skolā visās dalībvalstīs un ka viņu skaits ir lielāks augstskolu beidzēju vidū.

Tomēr es gribētu uzsvērt, ka mums ir bijis stingrs tiesiskais pamats kopš 1975. gada un jo sevišķi kopš 2006. gada, un ka šis apstāklis deva man iespēju no 1975. līdz 1980. gadam mudināt diskriminētās sievietes manā valstī sākt tiesas procesus pret darba devējiem jo īpaši valsts sektorā. Viņas saņēma simtiem miljonu Luksemburgas franku – tolaik lietotā valūta – lielas kompensācijas par pagājušo laiku.

Tātad pirmkārt un galvenokārt mums ir jāizmanto spēkā esošie labie tiesību akti, pat ja tas nozīmē šo tiesību aktu uzlabošanu, pieņemot mūsu referentes lieliskos priekšlikumus.

Vladimír Špidla, *Komisijas loceklis*. – (CS) Dāmas un kungi! Es gribētu pateikties par debatēm, kas skāra vienkārši nepieļaujamu problēmu. Nav nekādu reālu vai pamatojamu iemeslu, kādēļ lai saglabātos stāvoklis, kad sievietes joprojām saņem vidēji mazāku atalgojumu nekā vīrieši. Debatēs jūs minējāt ļoti plašu jautājumu spektru, kas saistīts ar samaksas atšķirībām, un man šķiet, ka šīs debates parādīja, cik sarežģīts ir šis jautājums.

Es gribētu pateikt, ka šis jautājums ir iekļauts Eiropas politiskajā darba kārtībā, jo Komisija tikko pievērsās šai problēmai daudzos dokumentos, un arī ņemot vērā to, ka Komisija gatavo spēkā esošo tiesību aktu īpašu iespējamo pārskatīšanu, un, protams, arī tādēļ, ka Parlaments ir izvirzījis šo tematu, pateicoties *Bauer* kundzes ziņojumam, kuram es vēlreiz gribētu izteikt atzinību. Taču arī pateicoties tam, ka Lillē viena otrai sekojošo prezidentūru trijotne ne tikai paziņoja, bet faktiski pieņēma rīcības plānu, kur noteikts, ka šis jautājums tiek iekļauts trīs nākamo prezidentūru – citiem vārdiem sakot, Francijas, Čehijas Republikas un Zviedrijas – darba kārtībā.

Dāmas un kungi! Es gribētu pateikt arī to, ka Lillē notikušās debates un rīcības plāns bija norādījums dalībvalstīm par konkrētu pasākumu kopumu šajā jomā, no kuriem daži, man jāsaka, bija ļoti radikāli un, manuprāt, varēja dot rezultātus.

Dāmas un kungi! Es vēlētos vēlreiz pateikties jums, ka devāt man vārdu, un par šīm debatēm, un es gribētu teikt, ka Komisija ir pilnīgi sagatavojusies sadarbībai ar Parlamentu šajā jautājumā, lai pakāpeniski likvidētu šo netaisnīgo un nepamatoto stāvokli.

Edit Bauer, *referente*. – (SK) Dāmas un kungi! Es gribētu pateikties jums par ļoti interesantajām debatēm. Atļaujiet man izteikt dažas piezīmes. Pirmkārt, šo problēmu neatrisinās tikai tiesību akti. Kā jau te teica, ir daudz iemeslu pieņemt likumus, bet, protams, nav iespējams atrisināt ekonomiskas problēmas tikai ar likumdošanas palīdzību.

Arī es piekřītu, ka mums, bez šaubām, ir labāk jāizmanto spēkā esošie tiesību akti. Taču šo tiesību aktu ilgā vēsture skaidri parāda, ka pašreizējā veidā tie nav īpaši iedarbīgi. Mūsu rīcībā nav citu instrumentu, izņemot tiesību aktus. Tas nozīmē, ka mūsu uzdevums nepārprotami ir palīdzēt nodrošināt to, lai šie tiesību akti veicina šīs ieilgušās problēmas atrisināšanu tādā veidā, lai darba tirgus kļūtu taisnīgāks.

Nobeigumā gribu izteikt vēl kādu piezīmi. Daudzi kolēģi uzsvēra, ka šādu atšķirību pastāvēšana ir nepieņemama no vienlīdzīgu tiesību viedokļa. Taču es vēlētos uzsvērt vēl kādu skatupunktu, vēl kādu šīs problēmas aspektu, un tās ir ekonomiskajai konkurencei izvirzītās prasības, jo vienāda samaksa par to pašu darbu ir iekļauta Romas līgumā kā prasība pēc godīgas ekonomiskās konkurences. Man šķiet, ka tā ir atbilde tiem kolēģiem, kuri uzsvēra, ka darba tirgus strādā saskaņā ar citām prasībām.

Priekšsēdētājs. – Debates ir slēgtas.

Balsošana notiks otrdien, 2008. gada 18. novembrī.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

John Attard-Montalto (PSE), *rakstiski*. – ES tiesiskā sistēma attiecībā uz vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm ir plaši izvēsta. Problēma ir tās īstenošana.

Jāpiekřīt, ka spēkā esošie tiesību akti ir samazinājuši atalgojuma diskrimināciju atkarībā no dzimuma. Netiešā diskriminācija joprojām ir problēma. Visparastākais tās cēlonis ir ekonomiskā segregācija, un šādos gadījumos spēkā esošo tiesību aktu piemērošana ir ierobežota. Tiesiskās sistēmas novērtējums atklāj dažas atšķirības tiesību aktos attiecībā uz darba samaksas atšķirībām atkarībā no dzimuma (GPG).

Lai gan spēkā esošajiem tiesību aktiem *stricto sensu* ir tāda pati darbības joma, pašreizējās direktīvās ir ievērojamas atšķirības:

a) 1975. gadā GPG uzskatīja par ekonomiskās konkurences problēmu, kas „nav atdalāma no kopējā tirgus izveides un darbības”, bet

b) 2006. gada direktīvas pamatā ir „vienlīdzīga attieksmes un vienlīdzīgu iespēju” princips.

Dati liecina par pastāvīgu atšķirību starp vīriešu un sieviešu atalgojumu. Jaunākie skaitļi liecina, ka atšķirība starp vīriešu un sieviešu bruto samaksu par darba stundu ir 15 %. Privātajā sektorā tas ir vēl vairāk izplatīts, un šī atšķirība paaugstinās līdz 25 %.

GPG mēdza izskaidrot ar individuālām atšķirībām, piemēram, vecumu, izglītību un pieredzi. Taču pieredze liecina, ka šīm atšķirībām ir nosacīti neliela nozīme GPG pastāvēšanā.

Petru Filip (PPE-DE), rakstiski. – (RO) Vienlīdzīgu iespēju un vienlīdzīgas attieksmes princips attiecībā uz vīriešiem un sievietēm ir jautājums ar īpašu nozīmi nesen integrētajās Austrumeiropas valstīs. Profesionālo īpašību novērtēšanai lietoto kritēriju pamatā lielākoties joprojām ir vīriešu sasniegumi. Šos uzskatus nav viegli mainīt bijušajā komunisma zonā, kur režīma propagandas rezultātā kolektīvā mentalitāte pieņēma pilnīgi mākslīgu līdzvērtības modeli. Neatbilstība primitīvajai līdztiesībai, ko propagandēja komunistiskie režīmi, izrādījās kaitīga pašreizējiem centieniem veicināt vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm.

Pamatojoties uz šīm premisām, man šķiet, ka jebkuriem centieniem veicināt dzimumu līdztiesību mūsdienās ir jākoncentrējas uz plašāku izglītības aspektu, piedāvājot Kopienas iedzīvotājiem reālas sistēmas modeļus nediskriminējošas attieksmes īstenošanai. Lai īstenotu šo principu visā Kopienā, mums ir vajadzīgas Eiropas iestādes, kas ierosina vairāk nekā tikai organizēt vienlīdzīga darba atalgojuma dienu.

Zita Gurmai (PSE), rakstiski. – (HU) Tā nav nejaušība, ka viens no galvenajiem elementiem 2006. – 2010. gada ceļvedī par vīriešu un sieviešu vienlīdzību ir centieni likvidēt atalgojuma atšķirību starp dzimumiem. Atalgojuma atšķirības problēma starp vīriešiem un sievietēm pārkāpj pamatprincipu „vienāda samaksa par tādu pašu darbu”. Algu atšķirība atspoguļo lielo nevienlīdzību, kas vērojama darba tirgū un kas visvairāk skar tieši sievietes. Tas norāda uz nopietniem trūkumiem Eiropas demokrātijā.

Problēmas risināšanai ir vajadzīgi kompleksi pasākumi, kurus nevar īstenot bez politiskas apņēmības. Spēkā esošie tiesību akti ir jāpilnveido, un ir jāveicina un jāpārtrauca to praktiskā piemērošana.

Vienlīdzīgu iespēju principu var īstenot praksē tikai tad, ja katra dalībvalsts parāda stingru politisko gribu un īsteno konstruktīvus pasākumus, lai likvidētu atalgojuma atšķirību starp dzimumiem. Nav pieļaujams, ka ļoti daudzas dalībvalstis ne publiskās debatēs, ne politiskās programmās joprojām nepievērš īpašu uzmanību atalgojuma atšķirībām starp dzimumiem.

Obligāti jāuzsāk arī sociālās debates un jāorganizē izglītības kampaņas. Es aicinu sagatavot politisku pasākumu paketi šīs problēmas risināšanai, jebkurā gadījumā ņemot vērā nacionālās atšķirības un laika gaitā pārbaudītas metodes.

Mums ir vajadzīga precīzāka un detalizētāka statistikas informācija, lai redzētu patieso stāvokli un stingrāk novērtētu tā attīstības tendences. Ir jāpārbauda algu atšķirības cēloņi, un šādi iegūtā informācija ir jāizmanto, lai atklātu diskrimināciju, labotu to un novērstu tās parādīšanos nākotnē.

Lívia Járóka (PPE-DE), rakstiski. – Es gribētu apsveikt Bauer kundzi ar lielo darbu, ko viņa ieguldījusi, izstrādājot reālus ieteikumus Eiropas Komisijai attiecībā uz vienlīdzīgas samaksas principa īstenošanu. Samaksas atšķirība ievērojami ietekmē sievietes stāvokli ekonomiskajā un sociālajā dzīvē un traucē iegūt vienlīdzīgu ekonomisko neatkarību.

Eiropā ir vairākas jomas, kurās sievietes skar samaksas atšķirība tikai un vienīgi dzimuma dēļ. Gan vecajās, gan jaunajās dalībvalstīs sievietes sastopas ar darba stundas atalgojuma atšķirībām. Var vērot atšķirības ienākumu sadalē starp vīriešiem un sievietēm: 20 % sieviešu saņem vienādu ienākumu sadalījumu atalgojuma augstākajā līmenī, salīdzinot ar 40 % vīriešu. Vēl viens spilgts samaksas nevienlīdzības piemērs ir dzimumu segregācija nozarēs, jo trīs nozarēs pusē darbavietu ir vīriešu pārsvars.

Visbeidzot, pārmērīgi lielais sieviešu skaits – 30 % – daļēji laika darbavietās ietekmē darba tirgus proporcijas. Šie skaitļi ir vēl sliktāki, ja ir runa par noteiktas etniskas izcelsmes, piemēram, romu tautības, sievietēm. Kaut gan ES tiesiskā sistēma attiecībā uz vienlīdzīgu samaksu ir ļoti plaša, Eiropas Savienības sievietēm – pat tām, kurām ir tāda pati izglītība un prasmes – joprojām maksā mazāk nekā vīriešiem, un tas pierāda, ka galvenais mērķis ir tiesību aktu uzlabošana, palielinot to efektivitāti.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), rakstiski. – Samaksas atšķirība starp dzimumiem Eiropas Savienībā ir satraucoši augsta. Ir bijušas dažas ierosmes tās mazināšanai, taču ātrums, ar kādu šī atšķirība samazinās, ir pārāk mazs.

Parlaments vairākas reizes ir lūdzis Komisiju uzņemties iniciatīvu. Ziņojumā par samaksas atšķirību starp dzimumiem ir norādīti daudzi konkrēti veidi, kā ES var risināt šo problēmu.

Ir svarīgi skaidrāk un sīkāk definēt tādas koncepcijas kā „pensiju atšķirība”, „tiešā samaksas diskriminācija” un „netiešā samaksas diskriminācija”, lai mēs iegūtu labākus instrumentus samaksas atšķirības likvidēšanai starp dzimumiem.

Pašlaik mums nav precīzu statistikas datu, kas vajadzīgi stāvokļa novērtēšanai. Statistika ir jāuzlabo ne tikai dalībvalstīm un Komisijai, bet arī privātiem uzņēmumiem. Uzņēmumiem jāpieprasa veikt regulāras samaksas revīzijas un paziņot to rezultātus plašai publikai.

Vēl viens veids, kā mēs varam palīdzēt šīs problēmas risināšanā, ir papildināt Direktīvas 2006/54/EK 26. pantu ar īpašu atsauci uz samaksas diskrimināciju (diskriminācijas novēršana).

Vienkārši nav pieļaujams, ka Eiropas Savienībā sievietes pelna vidēji par 15 % mazāk nekā vīrieši. Mums kā vadības institūcijai ir kaut kas jādara, lai labotu šo netaisnību.

23. Akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējā kārtība (debates)

Priekšsēdētājs. – Darba kārtības nākamais punkts ir ziņojums par priekšlikumu Padomes direktīvai par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējo kārtību, ko Ekonomikas un monetārās komitejas vārdā sagatavojusi *Astrid Lulling* (COM(2008)0078 – C6-0099/2008 – 2008/0051(CNS)) (A6-0417/2008).

Astrid Lulling, referente. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Priekšlikums direktīvai, ar ko paredzēts aizstāt 1992. gada direktīvu, galvenokārt vērsts uz to, lai panāktu 2009. gada 1. aprīļa papildinājuma par akcīzes preču aprites elektronisko pārraudzību – slavenās akcīzes preču aprites un kontroles sistēmas – atbilstību tiesību aktiem.

Tādēļ tas ir tehnisks pasākums, taču tajā pašā laikā tas ir solis virzībā uz birokrātijas samazināšanu, krāpšanas samazināšanu un lielāku ātrumu.

Izņemot dažus manis iesniegtos un pieņemtos grozījumus, lai nodrošinātu lielāku konsekvenci jaunās sistēmas darbībā, mēs piekritam šai virzībai Komisijas priekšlikumā.

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja savā atzinumā ir padarījusi Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu daudz smagnējāku, kopējot ļoti daudz Padomē apspriesto grozījumu. Patiesībā ar šo rīcību nav panākts nekas svarīgs, ciktāl tas skar mūs.

Politiskās debates notiek citur. Tās attiecas uz akcīzes preču aprites un nodokļu aplikšanas noteikumiem, jo īpaši attiecībā uz privātu patērētāju nopirkto alkoholu un tabaku. Eiropas Komisijai šoreiz pietika gudrības iesniegt tekstu, kura pamatā ir nesenā tiesu prakse, tā sakot, tiesu prakse, kas atļauj eiropiešiem pārvadāt citā dalībvalstī nopirktās akcīzes preces neierobežotā daudzumā, ja šīs preces ir iegādātas pašu lietošanai.

Mans priekšlikums un mana nostāja kā referentei ir noteikta: es pilnībā atbalstu šo Komisijas tekstu, kas ir skaidrs, precīzs, un kura pamatā ir iekšējā tirgū valdošie principi. Taču daži no maniem kolēģiem, jo sevišķi sociāldemokrāti un liberāļi, jutās spiesti iesniegt grozījumus, kas atjaunotu tādas nodokļu robežas, kādas tās bija līdz 1992. gadam, atkal nosakot indikatīvas robežvērtības.

Patiesībā indikatīvas robežvērtības teorijā nozīmē kvantitatīvus ierobežojumus praksē. Izmantojot vairāku deputātu prombūtni un dažu kolēģu zināšanu trūkumu, viņi ieguva vairākumu komitejā. Mūsu politiskā grupa pieņēma vienprātīgu lēmumu iesniegt grozījumus, kuru mērķis ir atjaunot Eiropas Komisijas sākotnējos priekšlikumus. Tā rīkoties ir tikai godīgi. Mēs negribam atgriezties pie robežām un tādām metodēm, kādas pastāvēja pirms vienotā tirgus.

Tieši pretēji, mēs gribam mūsdienās pieņemtus risinājumus, tostarp arī attiecībā uz elektronisko tirdzniecību. Mūsu vēstījumam Padomei ir jābūt skaidram: neierosiniet mūsu iedzīvotājiem atgriezties pie *acquis communautaire*.

Tikpat nesaprotama šķiet to sociāldemokrātu un liberāļu attieksme, kuri vēlas likvidēt dažus vēl atlikušos beznodokļu veikalus uz Eiropas Savienības robežām. Diemžēl to vēlas arī Komisija, kaut gan šie veikali nekādi netraucē vienotajam tirgum. Taču to slēgšanas rezultāts būs tūkstošiem darbavieta zaudējums, sevišķi uz Grieķijas robežas. Mēs tiešām esam izvēlējušies īsto laiku šādam ierosinājumam!

Taču jaunākais vēl ir priekšā. Ekonomikas un monetārās komitejas ievērojams vairākums noraidīja pat manu grozījumu, kura mērķis bija saglabāt beznodokļu iepirkšanās iespēju ceļotājiem, kuru galamērķis ir trešā valsts, ņemot vērā situāciju ar savienojošajiem lidmašīnu reisiem.

Ja es ceļoju no Luksemburgas uz Singapūru caur Frankfurti vai Parīzi, tad kāpēc lai es nedrīkstētu pirms lidojuma iepirkties izbraukšanas lidostas beznodokļu veikalā? Jāsaka, priekšsēdētāja kungs, ka tas ir diezgan pazemojoši; es gribētu jums pateikt, ka man ir dotas sešas minūtes, bet es tās visas neizmantošu. Tagad esmu pārliecināts par lielākās daļas deputātu veselo saprātu – žēl, ka viņu šeit nav, – lai pieņemtu risinājumu, kas ir arī patērētāju interesēs un nerada jaunus nodokļu un birokrātijas šķēršļus.

Tiem, kuri rīt balsos pret mūsu saprātīgajiem priekšlikumiem, būs grūti izskaidrot iedzīvotājiem šo soli atpakaļ. Viņi var pajauties, ka es un mani kolēģi atmākosim viņu atpalikušos uzskatus.

SĒDI VADA: A. VIDAL-QUADRAS

Priekšsēdētāja vietnieks

László Kovács, *Komisijas loceklis*. – Priekšsēdētāja kungs! Atļaujiet man sākumā pateikties referentei *Lulling* kundzei un *ECON* komitejai par ziņojumu un šī priekšlikuma ātro izskatīšanu; tas nodrošina tiesisku pamatu akcīzes procedūru datorizācijai, sākot ar 2010. gada aprīli.

Dalībvalstis un arī Komisija ir daudz ieguldījušas akcīzes preču aprites un kontroles sistēmā (*EMCS*). Tā aizstāj pašreizējo aprites pārraudzības sistēmu, kuras pamatā ir dokumenti, ar datorizētu sistēmu.

Eiropas tīklu plašāka izmantošanai saziņai starp tirgotājiem un akcīzes pārvaldes iestādēm, un starp pašām akcīzes pārvaldes iestādēm samazinās laiku, kāds nepieciešams nodokļu samaksai par akcīzes preču apriti.

Tas būs svarīgs instruments akcīzes pārvaldēm, lai efektīvi novērstu krāpšanu un tādējādi aizsargātu likumīgu tirdzniecību. Tajā pašā laikā tas uzlabos pakalpojumus nodokļu maksātājiem, palielinot viņu tiesisko drošību un informācijas apmaiņu ar nodokļu iestādēm reālā laikā.

Šī direktīva ne tikai noteiks šos jaunus noteikumus, tā arī pilnībā pārveidos un atjaunos veco 1992. gadā pieņemto Horizontālās akcīzes direktīvu. Nekaitējot akcīzes kontrolei, tā vienkāršos un modernizēs akcīzes procedūras, lai samazinātu akcīzes nodevas tirgotājiem, jo sevišķi tiem tirgotājiem, kuri veic pārrobežu darījumus.

Saprotams, ka tad, kad Komisija ir ierosinājusi jaunu un mūsdienīgu tiesisko sistēmu akcīzei, ir atkārtoti jāapspriež arī daži šajā tiesību aktā iekļautie politiskie jautājumi.

Tas attiecas uz jautājumiem par sauszemes beznodokļu veikaliem, tranzīta lidostu stāvkli un norādēm, lai atšķirtu akcīzes preču komerciālu apriti no akcīzes preces personīgai lietošanai.

Daudzi no Parlamenta ierosinātajiem grozījumiem jau atbilst 2008. gada 4. novembrī *ECOFIN* sanāksmē ierosinātajam vispārējās orientācijas tekstam vai ietver to pašu virzienu. Tie ir arī pieņemami Komisijai.

Tādēļ es esmu pārliecināts, ka šo priekšlikumu ir iespējams drīz pieņemt un ka ir nodrošināta savlaicīga *EMCS* piemērošana.

Manuel António dos Santos, *Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas atzinuma sagatavotājs*. – (PT) Man atvēlētās pirmās divas minūtes es gatavojos izmantot, lai uzvērtu, manuprāt, galvenos principus, ko vienbalsīgi pieņēma Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja.

Šie principi ir: palielināt preču un pakalpojumu ražošanas un izplatīšanas efektivitāti, galvenokārt samazinot birokrātiju, uzlabojot pašreizējos noteikumus un pielāgojot to pašreizējiem apstākļiem, it sevišķi lai atvieglotu dalībvalstu administrācijām uz risku pamatotas procedūras; vienkāršot Kopienas iekšējās tirdzniecības procedūras un palielināt pārredzamību, nodrošinot tiesisko noteiktību un taisnīgus noteikumus; visbeidzot, nodevu iekasēšanas un atlīdzināšanas sistēma nedrīkst kļūt par iemeslu diskriminējošiem kritērijiem, un ir jānovērš divkārša aplikšana ar nodokļiem.

Tie bija pamatprincipi atzinumā, ar ko es Rūpniecības komitejas vārdā iepazīstināju Ekonomikas un monetāro komiteju. Es gribētu vēlreiz pateikt, ka šis atzinums guva vispārēju vienprātību Rūpniecības komitejā.

Tādēļ, izmantojot pēdējo minūti, man jāsaka, ka es kā deputāts no Sociāldemokrātu grupas Eiropas Parlamentā nesaprotu *Lulling* kundzes izteikumu, ka Sociāldemokrātu grupa un Liberāļu un demokrātu apvienības grupa – un tikai tās – ir noteikušas kvantitatīvus ierobežojumus. Tās bija ne tikai Sociāldemokrātu grupa un ALDE

grupa, jo tie bija vismaz visi Rūpniecības komitejas dalībnieki, ņemot vērā to, ka, kā es nupat teicu, mans atzinums tika pieņemts vienprātīgi.

Man šķiet, ka tas ir kaut kas patiesi ārkārtējs, ka kvantitatīvie ierobežojumi nav iekļauti, jo mēs zinām, ka šādam nodoklim ir dažādi mērķi. Pirmais, pats par sevi saprotams, ir nodokļu ieņēmumi, taču pastāv arī sabiedrības veselības aizsardzība. Bez šaubām, katra valsts piešķir šiem diviem mērķiem atšķirīgu nozīmību.

Tādēļ man šķiet, ka mūsu atrastais risinājums (nosakot kvantitatīvus ierobežojumus) ir taisnīgs un līdzsvarots risinājums, kas pārmērīgi nenāks par labu nevienai valstij. Tas arī nekaitēs nevienai no valstīm, kuru domāšanas veids dabiski atšķiras no tās valsts uzskatiem, ko pārstāv *Lulling* kundze, un ko es, protams, respektēju. Taču šīs valsts vēlmes, protams, nevar izvirzīt augstāk par citu Eiropas Savienības dalībvalstu vēlmēm.

Mans pēdējais komentārs tikai 10 sekundēs ir tāds, ka Sociāldemokrātu grupa, bez šaubām, atbalsta iekšējo tirgu un iekšējā tirgus paplašināšanu un neuzskata, ka Rūpniecības vai Ekonomikas komitejas pieņemtie priekšlikumi var būt drauds iekšējam tirgum.

Bill Newton Dunn, *Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinuma sagatavotājs*. – Priekšsēdētāja kungs! Parlaments aizstāv privātpersonas un mazas organizācijas, un mazos uzņēmumus pretstatā valdībām, kuras vēlas iznīcināt neērtas lietas, un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja ir pilnīgi pārliecināta, ka pierobežas veikali ir jāsaglabā. Tajos ir jāievieš labāka kārtība, tāpat kā ir ievērojami jāuzlabo cīņa pret noziedzību uz Eiropas robežām, taču tas nav iemesls, lai šos veikalu noslaucītu no zemes virsmas.

Otrkārt, attiecībā uz jūras un gaisa ceļojumiem Iekšējā tirgus komiteja noteikti uzskata, ka ceļotājiem – atkarībā no viņu galamērķa un nevis no tranzīta punkta – ir jāatļauj iepirkties bez nodokļiem, jo tas palīdzēs gūt ienākumus mazām reģionālām lidostām. Tas var būt neērti valdībām, taču mēs to ļoti noteikti aizstāvam.

Trešais un pēdējais punkts, ko es gribu pateikt – un ļoti žēl, ka Komisija neiekļāva to 2006. gada apspriešanās par šo tiesību aktu, – ir visu Komisijas ierosināto izņēmumu atcelšana. Kādēļ tā nav tos iekļāvusi? Kādēļ tā pirms ierosināšanas neveica ietekmes novērtējumu, ko tas varētu nozīmēt?

Zsolt László Becsey, *PPE-DE grupas vārdā*. – (HU) Paldies, priekšsēdētāja kungs! Es gribētu apsveikt gan Komisiju, gan referentus ar šo darbu, un es uzskatu, ka šai elektroniskajai modernizācijas sistēmai būs savlaicīga un ļoti labvēlīga iedarbība.

Es gribētu izteikt divas piezīmes. Pirmkārt, ļausim darboties iekšējam tirgum. Ja nodokļu reģistrācijas sistēma un informācijas apmaiņa darbojas, es uzskatu, ka preču pārvadāšana personīgai lietošanai neradīs lielu kaitējumu. Ja kāds kaut kur, nopircis preces personīgai lietošanai, samaksā akcīzes nodokli, tad vairumtirdzniecības cenas un daļēji arī PVN jebkurā gadījumā savstarpēji konkurēs.

Nevajag noteikt ierobežojumus visam, un absolūti nav vajadzīgs raidīt negatīvus vēstījumus, lai aizsargātu kasi valstīs ar augstām cenām. It sevišķi Šengenas zonā būtu ļoti dīvaini, ja mēs radītu sarežģījumus ar policijas vai muitas pārbaudēm, jo mēs zinām, ka ir daudz citu metožu lielu kravas automobiļu pārbaudei. Tādēļ es neredzu jēgu norādošam uzskaitījumam.

Vēl viena piezīme – arī es atbalstu iedzīvotāju tiesības, atstājot iekšējo tirgu, iegādāties šādas preces. Attiecībā uz ārzemju ceļojumiem es nedomāju, ka tas izraisīs liela apmēra kontrabandu, vai ka kaimiņos esošās dalībvalstis cietīs lielus zaudējumus, jo cenas kaimiņos esošajās trešajās valstīs ir daudz zemākas nekā ES dalībvalstīs. Tādējādi es nedomāju par rūpnieciska apmēra preču eksportu.

Es pieņemu, ka tas pats attiecas uz lidostām, jo pārbaudītā bagāžā vai rokassomā nav iespējams paņemt līdzīgu daudzumu preču, lai mums vajadzētu aizliegt vest šīs preces uz trešajām valstīm ārpus muitas savienības. Liels paldies par iespēju runāt, priekšsēdētāja kungs!

Elisa Ferreira, *PSE grupas vārdā*. – (PT) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs, dāmas un kungi! Es gribētu sākt ar apsveikumu galvenajai referentei *Lulling* kundzei un ēnu referentiem *Benoît Hamon* un *Olle Schmidt*. Nepārvaramu iemeslu dēļ mans kolēģis *Benoît Hamon* šodien nevar būt šeit, tādēļ es mēģināšu izteikt viņa nostāju, kas ir arī mūsu politiskās grupas nostāja jautājumā, kas pelnījis visu mūsu uzmanību. Patiesībā, runājot par akcīzes nodokli, aplikšana ar nodokļiem ir delikāts jautājums.

Runājot par akcīzes nodokli, mums ir jāatceras, ka to piemēro skaidri noteiktām patēriņa precēm un pakalpojumiem – tabakai, alkoholam un enerģētikas produktiem.

Komisijas priekšlikums groza 1992. gada tekstu. Kopš tā laika šo preču iekšējais tirgus ir ievērojami mainījies. Jāpiebilst, ka arī darījumu pārraudzības un kontroles jaunā elektroniskā sistēma ir pārmaiņa, ko mēs atzinīgi

vērtējam un kas vienkāršos šīs sistēmas darbību gan dalībniekiem, gan nodokļu iestādēm, kā nupat teica komisārs.

Attiecībā uz tehniskākiem aspektiem, tajā skaitā laika ierobežojumiem dokumentu iesniegšanu, dalībnieku finansiālo garantiju noteikumu izveidi un tā tālāk, Komisijas priekšlikums un referentes ziņojums ir pelnījis apsveikumus, jo tajos ir parādītas īstas un noderīgas priekšrocības.

Taču attiecībā uz šiem akcīzes nodokļiem politiskais saturs nedrīkst apstāties pie tehniskajiem aspektiem, kā jau minēja mans kolēģis *Manuel António dos Santos*. Tādēļ es gribētu pievērst uzmanību diviem uzskatāmiem piemēriem. Viens ir indikatīvi ierobežojumi šādu preču personīgajai pārvadāšanai, un otrs ir noteikumi, ko piemēro pārdevumiem internetā.

Šajos jautājumos mēs viennozīmīgi nepiekrītam referentei.

Attiecībā uz alkoholu, tabakai un arī degvielai piemērotajiem nodokļiem pastāv milzīgas atšķirības starp dalībvalstīm, un tādēļ atšķiras arī mazumtirdzniecības cenas. Man tikai jānorāda, ka šo ievērojamo nodokļu atšķirību dēļ Eiropas Savienībā tabakas paciņas cena var svārstīties no EUR 1 līdz EUR 7.

Parasti nodokļus maksā patērētāji, izņemot preces, kuras pārvadā Eiropas Savienības robežās. Saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem ir jāievēro zināmi kvantitatīvi ierobežojumi, pretējā gadījumā var pieņemt, ka preces tiek pārvadātas komerciāliem mērķiem.

Komisijas priekšlikuma mērķis ir likvidēt šos kvantitatīvos ierobežojumus, un tieši tam piekrīt referente *Lulling* kundze. Tā tas nebija Ekonomikas un monetārās komitejas izpratnē. Tieši pretēji, pēc ēnu referentu *Benoît Hamon*, *Olle Schmidt* un arī mana ierosinājuma mēs piekrītam samazināt šos ierobežojumus.

Liberalizācija ļauj dažiem patērētājiem pirkt preces vairāk nekā lēti. Tas nav mērķtiecīgi, ja tas var kaitēt dalībvalstu sabiedrības finansēm vai sabiedrības veselības mērķiem, kuru aizsardzība ir dalībvalstu tiesības. Nav mērķtiecīgi, ja tas var atbalstīt nekontrolēto tirgu, un no tā mums visiem vajadzētu izvairīties.

Tādēļ komitejā panāktā galīgā vienošanās bija saglabāt ierobežojumus saprātīgā līmenī, proti, 400 cigaretes vai 45 litrus vīna vienai personai. Tie ir pieņemamie daudzumi personīgai lietošanai. Tādēļ ceļotāji, kuri pērk preces, nepārsniedzot šo ierobežojumu, netiks skarti.

Šī paša iemesla dēļ mēs iebilstam pret 68. grozījumu, ko iesniedza Eiropas Tautas partija (Kristīgie demokrāti) un Eiropas Demokrāti un kurā ierosināts aplikt ar nodokļiem pārdevēja un nevis patērētāja valstī pirkumus no attāluma, jo īpaši pirkumus internetā. Tā ir (nepamatota) vispārējā nodokļu piemērošanas principa maiņa. Šis grozījums arī pavērtu ceļu plaša mēroga nekontrolētajam tirgum, un tādēļ tas ir noteikti jānoraida.

Visbeidzot, man ir jāpiemin jautājums par beznodokļu veikaliem. Saskaņā ar starptautiski atzītu principu beznodokļu veikali var pastāvēt tikai ostās un lidostās, lai nodrošinātu vislabāko kontroli un novērstu jebkādu krāpšanas un ļaunprātīgas izmantošanas risku. Tādēļ mums ir jādod pietiekami daudz laika, lai cilvēki varētu pielāgoties, un tādēļ mūsu Sociāldemokrātu grupa Eiropas Parlamentā ierosina pārejas periodu tām dalībvalstīm, kurās joprojām ir beznodokļu veikali, ļaujot tām pakāpeniski pielāgoties jaunajam stāvoklim. Tādēļ mēs ierosinām attālu datumu – 2017. gada 1. janvāri, – lai būtu iespējama pakāpeniska tuvināšanās parastajiem noteikumiem.

Mēs uzskatām, ka šī pieeja ir pieņemama. Tā ir pieeja, kas panāca vienprātību. Tā nebija pilnīga vienprātība, taču to pieņēma Ekonomikas un monetārās komitejas vairākums, un es ceru, ka to pieņems rītdienas balsojumā plenārsēdē.

Olle Schmidt, ALDE grupas vārdā. – (SV) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs un *Lulling* kundze! Mēs atkal tiekamies pie šī jautājuma. Protams, šī nav pirmā reize, kad mēs ar *Lulling* kundzi strīdamies par to, kādam ir jābūt akcīzes nodoklim Eiropā. Taču šī, iespējams, ir pirmā reize, kad es jutu, ka manā pusē ir vairākums. Ir bīstami būt pirmajam pircējam, taču redzēsim, kā viss risināsies.

Mēs esam pilnīgi vienprātīgi attiecībā uz jautājumu par jauno tehnisko sistēmu EMCS. Mūsu uzskati ievērojami atšķiras delikātajā jautājumā par importa kvotām.

Ja tiks pieņemts komitejas viedoklis, tad Parlaments būs skaidri izteicis gan atbalstu pārvietošanās brīvībai Eiropā, gan atbalstu vēlmei pēc elastīgas sabiedrības veselības politikas. Kā parasti, kad runa ir par nodokļu jautājumiem, ir jāatrod līdzsvars starp to, kam ir jāpaliek dalībvalstu kompetencē, un to, ko uzskata par mūsu kopīgo atbildību. Ja mēs nobalsosim par komitejas priekšlikumu, tas nozīmēs, ka Eiropas Parlaments būs noteicis, ka tabaka un alkohols nav tas pats, kas visas citas preces – tieši tā, kā mēs agrāk esam dzirdējuši šajā

Parlamentā – un pret tām ir jāizturas citādi. Tas, bez šaubām, nav nekas revolucionārs, jo daudzi cilvēki to jau sen ir teikuši.

Nolemjot uz pusi samazināt indikatīvo importa līmeni un vienlaikus saglabājot limita principu, mēs dodam dalībvalstīm daudz telpas pašu politikas īstenošanai, bet kopīgi tiesību akti tajā pašā laikā atvieglos pārrobežu tirdzniecību uzņēmējiem un privātpersonām. Vai, vienkāršāk sakot: Zviedrijai tiks dota telpa, lai piešķirtu prioritāti sabiedrības veselības jautājumiem, bet *Lulling* kundzes Luksemburga varēs turpināt savu kompleksu zemo nodokļu politiku. Iekšējo tirgu nevar būvēt ar alkohola tūrismu kā šī tirgus modeli.

Alkoholisms un tā sekas nav Zviedrijas problēma, kā reizēm dzirdu runājam. Nesen mēs dzirdējām prasības īstenot ietekmīgus pasākumus alkoholisma apkarošanai Apvienotajā Karalistē – varbūt britu deputātiem derētu par to padomāt. Manuprāt, Eiropas Parlamentam ir pēdējais laiks izturēties pret šīm problēmām daudz delikātāk un dot dalībvalstīm iespēju rīkoties sabiedrības veselības jomā.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, UEN grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Runājot Nāciju Eiropas grupas vārdā, es gribētu pievērst jūsu uzmanību trim punktiem. Pirmkārt, muitas nodevu pārmaiņas visā Eiropas Savienībā ne tikai palielinās preču un pakalpojumu ražošanu un izplatīšanu, galvenokārt pateicoties birokrātijas samazināšanai, bet arī atvieglos dalībvalstu pārvaldes iestādēm kontroles procedūru piemērošanu, pamatojoties uz riska analīzi.

Otrkārt, šajā direktīvā piedāvātie risinājumi atbilst šīm prasībām. Administratīvo procedūru vienkāršošana un elektroniskā informācijas apmaiņas sistēma kļūs par instrumentu dalībvalstu nodokļu iestādēm, lai uzlabotu un labāk pārvaldītu kontroles procedūras. Treškārt, mums ir jāatbalsta referentes ieteiktie risinājumi attiecībā uz akcīzes preču tālpārdošanas iekļaušanu direktīvas darbības jomā un arī atlikto nodokļu maksāšanas režīmu, piemērojot samazinātas garantijas juridiskām personām, kas izpilda labas prakses noteikumus un regulāri lieto garantiju sistēmu.

Trevor Colman, IND/DEM grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs! Komisijas priekšlikuma 2008/0051 (CNS) 10. pantā attiecībā uz procedūru noteikts, ka „dalībvalstis [...] var noteikt, ka akcīzes nodoklis par brīvam apgrozījumam izlaistajām akcīzes precēm ir atmaksājams [...]”. Pamatojoties uz to, *Lulling* kundze mums stāsta, ka attiecībā uz atmaksāšanas nosacījumiem priekšlikumā ir noteikts vispārējs princips, ka šos nosacījumus formulē dalībvalstis.

Taču 10. panta turpinājumā teikts: „ja šāda atmaksāšana [...] nav iemesls 11. pantā minētiem atbrīvojumiem no nodokļa”. 11. pantā minēti izņēmumi diplomātiskiem mērķiem, starptautisko organizāciju atbalstam, palīdzībai NATO bruņotajiem spēkiem un saskaņā ar īpašiem nolīgumiem arī valstīm, kas nav ES dalībvalstis, un tie visi – domāju, ka jūs man piekritīsiet – ir diezgan specifiski izņēmumi, kas pretēji *Lulling* kundzes pieņēmumam neapstiprina kā vispārēju principu to, ka atmaksāšanas nosacījumus formulē dalībvalstis.

Šajā priekšlikumā nav noteikti atbrīvojumi dalībvalstīm, un tādēļ es gribu pievērst deputātu uzmanību 54. grozījumam, kas ir mēģinājums labot šo acīmredzamo trūkumu priekšlikumā.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs! Mēs esam saskārušies ar vēl vienu ekscentrisku Komisijas priekšlikumu; tā ir ne vairāk un ne mazāk kā buldozera politika; priekšlikumā ierosināts likvidēt visus beznodokļu veikalus uz Kopienas sauszemes robežām ar trešām valstīm.

Lielais jautājums ir: kāpēc? Kāpēc, komisāra kungs, jums bija šāda doma, un kāpēc tad, ja jums tāda bija, jūs to neiesniedzāt apspriešanai, ko rīkojāt 2006. gadā, un kāpēc jūs to neiekļāvēt ietekmes novērtējumā, kas jums bija jāveic saistībā ar jauno principu par labāku regulējumu?

Tādēļ jūsu pienākums ir mums paskaidrot, kāpēc mums ir jāsaka simtiem strādnieku, ka viņi zaudēs darbu, it īpaši šajos grūtajos laikos; jums ir jāpaskaidro, kāda ir šī ietekme uz iekšējo tirgu, ja tā ir tik liela, ka jums vajag ar vienu rokas vēzienu likvidēt uz sauszemes robežām ar trešām valstīm visus veikalus, kuri manas valsts Grieķijas gadījumā darbojas ārkārtīgi labi un bez krāpšanas problēmām, nekādi neietekmējot iekšējo tirgu. Arī Parlamentam un politiskajām grupām, kas piekrīt šim viedoklim, ir jāuzņemas politiskā atbildība par paskaidrojumiem strādniekiem, kāpēc mēs gribam likvidēt šos plaukstošos veikalus.

Kas attiecas uz mani – un to nepārprotami pateica gan *Lulling* kundze, gan IMCO savā ziņojumā, – mēs neesam saņēmuši pārliecinošu atbildi, kas liek mums domāt, ka tā ir kaut kāda Komisijas kaprīze. Mēs neesam saņēmuši pārliecinošu atbildi.

Tādēļ es pēdējā brīdī aicinu rīt balsot par 63., 64. un 65. grozījumu, lai neļautu šai buldozera politikai atkal noslaucīt no zemes virsmas visu, kas darbojas Eiropas Savienībā.

Katerina Batzeli (PSE). - (EL) Priekšsēdētāja kungs, komisāra kungs! Es izteikšu īpašu priekšlikumu attiecībā uz atbrīvojumu sistēmu sauszemes veikaliem.

Komisāra kungs! Jūs nosakāt vispārēju atbrīvojumu sauszemes veikaliem; tā ir šo uzņēmumu diskriminācija, un tā ievērojami ietekmē šo citādi dzīvotspējīgo veikalu darbību, kas dod ievērojamu ieguldījumu nacionālajām kopienām un vietējai nodarbinātībai.

Tādās dalībvalstīs kā Grieķija, kam ir garas sauszemes robežas ar trešām valstīm, šie veikali jau ilgu laiku darbojas bez problēmām un ir ienesīgi, kamēr, no otras puses, valsts iestādes noteikti kontrolē jautājumus, kas saistīti ar kritērija „pirkums personīgām vajadzībām” sistemātiskiem pārkāpumiem vai sistemātisku ļaunprātīgu izmantošanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Es uzskatu, ka atļaut beznodokļu veikaliem turpināt darbību uz sauszemes robežām būtu risinājums, kas atbilstu arī pašas Komisijas priekšlikumiem, bet to darbības kontrole un cīņa pret izvairīšanos no nodokļu maksāšana tāpat kā visiem pārējiem veikaliem būtu ostu un lidostu pienākums.

Tādēļ es uzskatu, ka gaidāmajā balsošanā mums vajadzētu atbalstīt 57., 63., 64. un 65. grozījumu un, ļaunākajā gadījumā, 69. grozījumu, kurā noteikts šo veikalu darbības pagarinājums līdz 2012. gadam.

Colm Burke (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs! Es atzinīgi vērtēju ziņojumu par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārējo kārtību. Es vēlos norādīt uz panākumiem, kādi gūti, risinot jautājumus par nodokļiem iepērkoties. Ja tiktu īstenots sākotnējais priekšlikums, tad pasažieriem būtu atļauts pirkt beznodokļu preces tikai pēdējā lidostā pirms izlidošanas no ES. Praksē tas nozīmētu, ka tad, ja cilvēks dotos ceļojumā no Korkas Īrijā uz Dubaju caur Parīzi, tad viņš drīkstētu pirkt beznodokļu preces tikai Parīzē. Tas iznīcinātu Īrijas reģionālo lidostu ienesīgumu, jo pašlaik komercdarbība ir galvenais ienākumu avots daudzām no šīm lidostām. Bez šaubām, tas izraisītu arī darbavietu zaudējumu. Taču šis jautājums tagad tiek risināts, un attiecīgi es gribētu apsveikt referenti par darbu pie mūsu problēmu risināšanas.

Tā ir labvēlīga notikumu attīstība laikā, kad Īrijas valdība ir noteikusi lidostām jaunu nodokli, kas diskriminēs grūtību nomāktās mazās lidostas par labu jau tā pārslogotajai Dublinas lidostai. Saistībā ar to es aicinu Komisiju izmeklēt šī pasākuma likumību saskaņā ar ES konkurences noteikumiem. Es atzinīgi vērtēju Lulling kundzes un Komisijas ziņojumu.

Peter Skinner (PSE). - Priekšsēdētāja kungs! Iespējams, ka tad, ja es būtu Luksemburgā dzīvojošā Lulling kundze, es tik stipri neizjustu indikatīvo ierobežojumu trūkumu.

Diemžēl es dzīvoju uz salas, kur darbojas ievērojama kontrabanda, un daudz alkohola un tabakas, par ko cilvēki domā, ka viņi to var izmantot saviem personīgiem mērķiem, patiesībā vēlāk tiek atkārtoti pārdots citiem cilvēkiem. Baidos, ka viss, ko mēs darīsim, lai likvidētu indikatīvos ierobežojumus, būs signāls un vēstījums tiem kontrabandistiem, kuri mēģina pārpārdot alkoholu un cigaretes.

Indikatīvie ierobežojumi var nešķīst patērētāju aizsardzības pasākums, taču tie ir bērnu aizsardzības pasākums – to bērnu, kuri nereti nonāk atkarībā, pieņemot alkoholu un cigaretes, ko pārdod nelikumīgi tirgotāji vai kontrabandisti, kuri šos produktus ieved manā reģionā Īrijas dienvidaustrumos un pārdod tos uz ielas, nomaļās ieliņās un privātmājās, pārdod par sīknaudu, varbūt vienu vai divas cigaretes, taču ar to pietiek, lai piedabūtu bērnus sākt smēķēt.

Šī tirdzniecība ir jākontrolē, un vienīgā tās kontroles iespēja ir indikatīvo ierobežojumu noteikšana, lai mēs varētu tikt klāt tiem, kuri apgādā šos cilvēkus un kuri mēģina slepeni ievest šos produktus garām mūsu policijas un muitas ierēdņiem.

Tādēļ es uzskatu, ka indikatīvie ierobežojumi ir jā saglabā. Kā jau teicu, tas nav vienotā tirgus integrācijas gals, bet tas noteikti būs iemesls labākai izpratnei par sociālo kohēziju un sociālo uzvedību, un to lūdz Apvienotās Karalistes muitas un akcīzes iestāžu ierēdņi un policijas darbinieki. Viņi to lūdz, jo tas ir labs norādījums par to, kādas preces cilvēkiem paredzēts atvest atpakaļ personīgai lietošanai.

Tabakas derīguma termiņš ir tikai seši mēneši; tātad, ja jās apturat ar cigaretēm līdz griestiem piebāztus furgonus, jums ir jāpajautā: vai tās tiešām ir personīgai lietošanai, vai arī tās paredzētas atkārtotai pārdošanai – nereti arī bērniem?

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Kolēģi! Akcīzes nodoklis un maksas noteikšanas elektroniskās sistēmas šķietami ir tehniski jautājumi, taču tie kalpo arī ietekmīgiem politiskiem mērķiem. Taču lai tos varētu lietot, mums reizē ar abstraktām teorijām ir jāņem vērā arī īpašas situācijas dalībvalstīs. Tajā pašā laikā mums ir jā saglabā uzticība mūsu politikas plašākiem mērķiem. Piemēram, vienlīdzīgas attieksmes principam.

Ja priekšlikumu pieņems, šis ziņojums atbildīs abiem nosacījumiem. Tas īpaši attiecas uz 69. grozījumu, kurā noteikts, ka beznodokļu veikali ir jā saglabā līdz 2017. gadam Eiropas Savienības muitas punktos ne tikai ostās un lidostās. Šis grozījums novērstu diskrimināciju starp cilvēkiem, kuri ceļo pa gaisu vai ūdeni, un sauszemes ceļotājiem; šī diskriminācija ir absolūti neattaisnojama ne tikai no ekonomiskā un teorētiskā, bet arī no praktiskā viedokļa. Tajā pašā laikā tas dod zināmas priekšrocības pierobežas apgabalu iedzīvotājiem, kā jau šeit norādīja. Šie cilvēki vispārēji atrodas neizdevīgākā stāvoklī tādēļ, ka dzīvo nomalēs, bet ja viņu darbavietas pazudīs, tam būs nelabvēlīga ietekme uz viņiem.

Kolēģi, jums ir nopietni iemesli pieņemt šo grozījumu rītdienas balsošanā. Salīdzinot ar milzīgajiem izdevumiem, kādus mēs esam gatavi bez iebildumiem uzņemties, lai glābtu korporācijas, šim atbrīvojumam ir tikai nelielas finansiālas sekas.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Priekšsēdētāja kungs! Cilvēku un preču brīva aprīte ir viens no Eiropas Savienības lielajiem sasniegumiem, taču tā nefunkcionē labi, ja ir runa par precēm, kurām piemēro dažādās dalībvalstīs atšķirīgi lielu akcīzes nodokli. Komisijas, komitejas, Eiropas Kopienų Tiesas un referentu atšķirīgie viedokļi par kvantitātes politiku ir parādījuši, ka mēs neatradīsim labu risinājumu, kamēr pastāvēs šis nodokļu atšķirības. Mani satrauc tas, ka Komisija nav veikusi ietekmes pētījumu, lai mēs varētu novērtēt paralēlā tirgus ekonomisko un sociālo nozīmi, kas ierobežo mūsu iedzīvotājus un ko, iespējams, mēs visi apzināmies. Es gribētu, lai šo debašu rezultāts būtu alkoholam un tabakai piemēroto akcīzes nodokļu politikas saskaņošana arī veselības apdraudējumu dēļ. Patiesība ir tāda, ka valstīs, kur šie nodokļi ir augsti, nav nekādu ievērojamu panākumu cīņā pret alkoholu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Priekšsēdētāja kungs, komisār, 4. nodaļa nosaka pamatnoteikumus un procedūras, kas tiek piemērotas kā akcīzes preču kustības un kontroles sistēmas sastāvdaļa. Jauns ir tas, ka sistēma un administratīvā dokumentācija tiek ieviesta elektroniskā formātā.

Lai nodrošinātu datorizētās sistēmas efektīvu darbību, dalībvalstīm, ieviešot to savā valsts sistēmā, ir jāpieņem vienota datu sistēma un struktūra, lai nodrošinātu uzticamu saskarni ekonomikas darbiniekiem.

Pārejas posms akcīzes preču kustības un kontroles sistēmas pieņemšanai attiecībā uz akcīzes preču kustību atlikto nodokļu maksājuma režīmā ir jānosaka, ņemot konkrēti vērā datorizētās sistēmas ieviešanas iespējamību katrā dalībvalstī. Tādēļ dalībvalstis un Komisija veic nepieciešamos pasākumus, lai iekārtotu galvenās publiskās iekārtas valsts līmenī un nodrošinātu to savietojamību.

Komisār, ņemot vērā minēto pārtikas krīzi un Eiropas lauksaimniecības sociālo un ekonomisko nozīmi, es uzskatu, ka mums ir rūpīgāk jāapsver iespēja atcelt akcīzes nodokli degvielai, ko izmanto lauksaimnieciskā darbībā, kā arī enerģijai, ko lieto, lai sūknētu ūdeni irigācijas nolūkos.

László Kovács, Komisijas loceklis. – Priekšsēdētāja kungs, diskusiju gaitā es patiešām sadzirdu vispārēju atbalstu Komisijas priekšlikuma galvenajam mērķim, kas ir tiesiskā pamata nodrošināšana akcīzes procedūru datorizācijai līdz 2010. gada aprīlim.

Es gribu uzsvērt un apstiprināt, ka priekšlikuma nolūks ir vienkāršot un modernizēt akcīzes procedūru, uzlabot kontroli pār akcīzes preču kustību un vienlaikus mazināt ar akcīzes nodokli saistītās formalitātes tirgotājiem un mazināt slogu privātiem ceļotājiem. Tie bija priekšlikuma pamatprincipi.

Es vēlos dalīties dažos novērojumos attiecībā uz grozījumiem par dažiem jūtīgākiem jautājumiem priekšlikumā.

Jautājumā par „orientējošajiem lielumiem” Komisija varēja pieņemt, ka orientējoši lielumi tiek saglabāti kā rīks, lai gan mēs negribējām ieviest vai piedāvāt orientējošus lielumus. Tomēr pašreizējās kvantitatīvās atsaucēs vērtības ir jāievēro. Mēs nevaram pieņemt šo vērtību samazinājumu, jo tā būtu atkāpšanās, salīdzinot ar 1993. gada direktīvu.

Attiecībā uz beznodokļu veikalu likvidēšanu uz sauszemes robežām, kas ir vēl viens jūtīgs jautājums, es gribu atgādināt jums, ka šīs pieejas rašanās ved mūs atpakaļ pie pagājušā gadsimta 60. gadiem, kad PMO — Pasaules Muitas organizācija — ieteica atcelt sauszemes robežu beznodokļu veikalus, un es gribu arī atgādināt jums, ka 2002. gadā, kad bija pabeigtas 10 jaunu valstu pievienošanās sarunas, tādas valstis kā Slovēnija, Ungārija un dažas citas bija spiestas likvidēt savus sauszemes beznodokļu veikalus, tāpēc es domāju, ka ierosinātais risinājums, kas Grieķijai un Rumānijai nodrošina ļoti ilgstošu pārejas posmu, ir diezgan taisnīgs salīdzinājumā ar nostāju, kas pieņemta attiecībā uz iepriekšējām jaunajām valstīm.

Par akcīzes nodokļa kompensāciju sīkiem degvielu izplatītājiem Komisijas princips ir tāds, ka gala patērētāja maksātspēja nevar būt par pamatu akcīzes nodokļa neiekasēšanai. Vienlaikus, ņemot vērā pašreizējo ekonomisko krīzi un dažkārt saglabātās augstās degvielas cenas, un lai nodrošinātu degvielas izplatīšanu gala lietotājiem, dalībvalstīm ir jābūt kādai citai iespējai aizsargāt sīko izplatītāju intereses ar nosacījumu, ka šādi pasākumi netraucē konkurencei.

Attiecībā uz ietekmes novērtējumu, kam daudzi runātāji pievērsās, es gribu atgādināt jums, ka ietekmes novērtējums jau tika izdarīts 2004. gadā, tādēļ mēs vienkārši neuzskatījām par vajadzīgu to atkārtot pēc diviem gadiem.

Nobeigumā es vēlos pateikties Parlamentam par atbalstu un konstruktīvo pieeju. Tiesiskā pamata nodrošināšana jaunajai akcīzes preču kustības un kontroles sistēmai ļaus dalībvalstīm ātrāk sagatavoties sistēmas ieviešanai, kas ir paredzēta līdz 2010. gada aprīlim. Komisija veiks visu nepieciešamo, lai nodrošinātu, ka visas centrālās sistēmas ir darba gatavībā līdz šim termiņam, kā arī sniegs atbalstu, lai pāreja uz jauno elektronisko vidi notiktu bez aizķeršanās.

Astrid Lulling, referente. – (FR) Komisār, mēs ļoti gribam, lai akcīzes preču kustības un kontroles sistēma aizvietotu dokumentu sistēmu 2009. gada aprīlī, un mēs ceram, ka visas šīs nožēlu vērtās debates par indikatīvām robežvērtībām neaizkavēs direktīvas pieņemšanu.

Es vēlos teikt *Dos Santos* kungam, ka šīm indikatīvajām robežvērtībām nav nekāda sakara ar veselību vai Luksemburgu. Es vēlos norādīt *Ferreira* kundzei, ka 2005. gadā šajā Parlamentā mēs pieņēmām Eiropas Parlamenta Sociālistu grupas deputāta *Rosati* kunga ziņojumu, kurā mēs jau apstiprinājām indikatīvo robežvērtību atcelšanu. Turklāt *Hamon* kungs, kas tagad nodarbojas ar kaut ko citu, bija ierosinājis savā grozījumā daudz augstākas robežvērtības nekā bēdīgi slavenajā sociāli liberālajā kompromisā, kas tika sagudrots man aiz muguras. *Schmidt* kungam es vēlos teikt, ka mums patiešām nevajadzētu visu sajaukt kopā un vienā elpas vilcienā runāt par aplikšanu ar nodokļiem un veselību. Turklāt alkoholisma posts diemžēl ir tieši proporcionāls akcīzes nodokļa līmenim; jo lielāka ir akcīzes nodokļa likme, jo lielāks ir alkoholisma posts valstīs. Tās var pilnīgi brīvi uzlikt tik augstu akcīzes nodokli, cik tam tīk, jo mums ir tikai minimālās, nevis maksimālās likmes; bet, lūdzu, nerunājiet ar mums par veselības politiku, ja jums ir tādas likmes.

Es vēlētos pateikt *Skinner* kungam, ka kontrabandistiem patiešām ir pilnīgi vienaldzīgi līmeņi un indikatīvās robežvērtības. Turklāt Komisijas priekšlikumā ir kritēriji, kā noteikt preces, kas iegādātas personiskai lietošanai, kuri ir labāki aizsarglīdzekļi nekā indikatīvās robežvērtības, arī pret kontrabandu. Es ceru, ka rītdien mēs spēsim atrast pareizo risinājumu, proti, to, kuru es ierosinu.

Priekšsēdētājs. – Debates ir slēgtas.

Balsojums notiks rīt plkst. 12.00 dienā.

24. Šķēršļi Eiropas Savienības Solidaritātes fonda reformai (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais punkts ir debates par *Gerardo Galeote Quecedo* Reģionālās attīstības komitejas vārdā uzdoto mutisko jautājumu par šķēršļiem Eiropas Savienības Solidaritātes fonda reformai (O-0092/2008 – B6-o472/2008).

Gerardo Galeote, autors. – (ES) Priekšsēdētāja kungs, komisār, dāmas un kungi, mēs atkal veltām plenārsēdes debates Eiropas Savienības Solidaritātes fonda reformai, kurš, kā mums visiem ir zināms, ir domāts, lai atvieglotu postu, ko rada liela dabas katastrofa Savienības teritorijā.

Šis fonds ļoti ātri pierādīja savu neefektivitāti izvirzīto mērķu izpildē, un rezultātā 2005. gadā Eiropas Komisija iesniedza priekšlikumu, ar kuru grozīja regulu, kas pārvalda šo solidaritātes instrumentu. Mērķis bija uzlabot ne tikai tā spēju darboties, bet arī piekļuvi tam un tā piemērojamību lielas dabas katastrofas gadījumā.

Ir viegli pierādāms, ka Eiropas Parlaments strādāja ātri un intensīvi pie šī priekšlikuma un 2006. gada maijā mūsu iestāde bija beigusī tā pirmo lasījumu. Tajā laikā mēs visi domājām un uzskatījām, ka Padome rīkosies tāpat, ņemot vērā, ka tā bija regula, kas jāpieņem koplēmuma procedūrā. Tomēr, kā mēs visi tagad zinām, tā tomēr nenotika. Pretēji gaidītajam Padome apstādināja procesu savas bezdarbības dēļ.

Šajā laikā papildus nopietniem plūdiem Eiropas Savienība ir pārcietusi nopietnus ugunsgrēkus, kas dažos gadījumos ir nesuši bojā gājušos, un arī lielu sausumu. Tomēr Padome ir joprojām palikusi pasīva. Priekšlikums uzlabot regulu vēl arvien atrodas Padomei uz galda par spīti Eiropas iestāžu un sociālo spēku aicinājumiem.

Šodien mēs gribam vēlreiz aicināt Padomi rīkoties un atgādināt tai, ka šīs regulas grozīšana neprasīs neviena lieka eiro no Kopienas budžeta: mūsu prasībām nav finansiālu seku, un to nolūks ir vienīgi labot funkcionālas problēmas, kas ir parādījušās, kopš šis solidaritātes instruments tika radīts.

Mēs vienkārši gribam uzlabot tā funkcionalitāti un veiklību, pastāvīgi saglabājot atbilstību subsidiaritātes principam. Mēs atzīmējam, ka šim instrumentam, kāds tas pašlaik ir, piekļuve ir ļoti grūta, ierobežojoša un neelastīga, kā diemžēl mēs esam par to pārliecinājušies gandrīz septiņos tā darbības gados.

Tāpēc es gribu prasīt, vai šai Padomi veidojošo delegāciju nespējai panākt kopēju nostāju ir kaut kāds reāls izskaidrojums un vai kāds var pateikt mums, kas un kādi argumenti kavē šīs regulas reformu. Mēs vēlamies, lai Eiropas Komisija virza šī fonda reformu uz priekšu, izklāsta mums, kā tā plāno rīkoties, un skaidri nosaka iespējamās alternatīvas, ar ko tā rēķinās, lai palīdzētu iedarbināt šo lietu. Ja Komisijai patiešām ir kaut kādas alternatīvas, mēs, protams, vēlamies zināt, kādas tās ir un kāds ir to laika grafiks.

Es uzskatu, ka ir pareizi atgādināt klātesošajiem, sevišķi Francijas prezidentūrai, ka šis instruments tika izveidots slavējamam mērķim: lai ātri, adekvāti un redzami apliecinātu Savienības solidaritāti ar saviem pilsoņiem.

Nobeigumā, priekšsēdētāja kungs, es gribu vērsties vēl ar vienu aicinājumu šoreiz konkrēti pie Francijas prezidentūras jautājumā, kas ir cieši saistīts ar šo: par Eiropas civilās aizsardzības spēku radīšanu, par ko *Michel Barnier*, jums visiem zināmais bijušais komisārs, sniedza ziņojumu Eiropadomei 2006. gadā.

Es beidzu. Fonds tika radīts sevišķi kā simboliska izpausme solidaritātei starp Eiropas Savienību un tās pilsoņiem. Mans beidzamais lūgums ir tāds: ja mums izdosies pēc tik ilga laika un tik lielām pūlēm padarīt to spējīgu darboties kaut kādā līmenī, mums vispirms ir jādомā un jārikojas to dēļ, kuri ir gājuši bojā šajās katastrofās Eiropas Savienībā.

Danuta Hübner, *Komisijas locekle*. – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos pateikties Eiropas Parlamentam un it sevišķi Reģionālās attīstības komitejas locekļiem par viņu nepārtraukto ieinteresētību un atbalstu Solidaritātes fondam.

Tas ir svarīgs instruments Eiropas Savienības solidaritātes stratēģiskā mērķa veicināšanai, un kopš tā izveides 2002. gadā ir saņemts 61 iesniegums un fonds ir piedalījies 33 gadījumos 20 dažādās valstīs. Līdz šim kopējā piešķirtā summa ir EUR 1 523 miljoni. Saskaņā ar Revīzijas palātas neseno īpašo ziņojumu fonds tiek labi vadīts un sniedz ātru, efektīvu un elastīgu palīdzību.

Tomēr fondam ir savi ierobežojumi. Eiropas Savienības Solidaritātes fonda mobilizēšanas sliekšnis ir ārkārtīgi augsts. Rezultātā fonds nav labi aprīkots noteikta veida katastrofām, kas parasti saistās ar zemākiem attaisnojamiem izdevumiem, piemēram, meža ugunsgrēki, un vairāk nekā divas trešdaļas no visiem iesniegumiem par fonda palīdzību, kas līdz šim iesniegti, balstījās uz izņēmumu par tā sauktajām „ārkārtējām reģionālām katastrofām”.

Turklāt, neskatoties uz visiem pašreizējiem Kopienas instrumentiem, mums ir ārkārtīgi grūti vai pat neiespējami reaģēt uz cilvēka izraisītām katastrofām, kā to parāda rūpnieciski negadījumi, piemēram, tādi kā *Prestige* naftas izplūde vai terora akti kā *Madrides bombardēšana* 2004. gada martā. Līdzīgā veidā pašlaik nav iespējams sniegt palīdzību no Eiropas Savienības Solidaritātes fonda sabiedrības veselības nopietnas krīzes gadījumā.

Šo iemeslu dēļ 2005. gada aprīlī Komisija pieņēma priekšlikumu par regulas pārskatīšanu. Par spīti pieliktajām pūlēm kopš 2005. gada kopā ar visām prezidentūrām Padome līdz šim nav bijusi spējīga panākt vienošanos par šo priekšlikumu. Viens iemesls ir tas, ka liels dalībvalstu vairākums uzskata, ka fonds darbojas ļoti labi saskaņā ar pašreizējo shēmu, un tās neuzskata par nepieciešamu vai pareizu paplašināt to, lai tas aptvertu papildu situācijas, īpaši baidoties no sekām, kādas šāds paplašinājums varētu radīt budžetā.

Padome nav oficiāli konkretizējusi katras dalībvalsts nostāju, lai gan Padomes atzinumi tiek atbalstīti šķietami vienprātīgi. Turklāt netika norādīts, kurās jomās varētu atrast kompromisu, lai panāktu vienošanos ar Komisijas priekšlikumu.

Komisija joprojām ir pārliecināta, ka ir nepieciešams pārskatīt Solidaritātes fonda regulu, lai palielinātu Savienības spēju ātri reaģēt lielu katastrofu gadījumā, kuras pašlaik nav ietvertas. Tāpēc tā pieņems ziņojumu, lai inventarizētu fonda īstenošanas norisi sešos gados un lai atklātu Solidaritātes fonda ierobežojumus un uzlabojumu iespējas. Mēs ceram, ka līdz ar ziņojumu Padomē un Eiropas Parlamentā atsāksies diskusijas par

pašreizējās Solidaritātes fonda regulas pārskatīšanu. Ziņojumam ir jābūt gatavam līdz 2009. gada pirmā ceturkšņa beigām.

Attiecībā uz civilo aizsardzību Komisija ir sākusi identificēt robus civilās aizsardzības reaģēšanas resursos, pamatojoties uz lielu katastrofu scenārijiem, un izvērtēt iespējas šo robu aizpildīšanai. Šajā sakarā Komisija pētīs novatoriskus risinājumus ar dalībvalstīm, lai palielinātu vispārējo ES katastrofu seku likvidēšanas jaudu, ar eksperimentālu projektu un sagatavošanās darbības palīdzību, kas paredzēta 2008. gada budžetā.

Pamatojoties uz šo darbu, Komisija var ierosināt robu aizpildīšanu, attīstot civilās aizsardzības moduļus, ko iespējams izvietot jebkurā laikā, vai paredzot papildu rezerves jaudas, kas izveidotas kā papildinājums valsts spēkiem lielu katastrofu seku likvidēšanai, ietverot arī mežu ugunsgrēku dzēšanas jomu.

Rolf Berend, PPE-DE grupas vārdā. - (DE) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, dāmas un kungi, es runāju kā referents par Sociālo fondu, 2002. gada Solidaritātes fondu un paplašināto un uzlaboto 2006. gada versiju.

Šis ziņojums, ko Eiropas Parlaments pieņēma ar lielu vairākumu, ir stāvējis iesaldēts vairāk nekā divus gadus, jo to bloķē Padome par spīti tam, ka pilsoņi arvien skaļāk sauc pēc Eiropas solidaritātes saistībā ar to, ka arvien biežāk notiek dabas katastrofas. Solidaritātes fonds, kas tika steigā izveidots pēc postošajiem plūdiem 2002. gadā, lai nodrošinātu neatliekami vajadzīgo palīdzību, bija instruments, kas solīja tūlītēju palīdzību katastrofas gadījumā. Laika gaitā tomēr ir noskaidrojies, ka — kā jūs, komisāre, pilnīgi pareizi teicāt — ka pašreiz pieejamais instruments ārkārtīgi apgrūtina vai padara pilnīgi neiespējamu pienācīgu reaģēšanu uz liela apjoma krīzēm ES līmenī.

Turklāt pašreizējais sliekšnis fonda mobilizēšanai, kā jūs, *Hübner* kundze, teicāt, ir ārkārtīgi augsts, kas nozīmē, ka atkāpes nav iespējamās. Katastrofu palīdzības fonda pārstrādātais variants tomēr paredz skaidru rīcību šādā gadījumā. Tāpēc Eiropas Parlaments jūt, ka ir vēl svarīgāk, lai šis efektīvais instruments kļūtu pieejams cilvēkiem, kuri cieš katastrofās, tāpēc vēlreiz rodas konkrētais jautājums: kāpēc Padome nevar nonākt pie kopējas nostājas jautājumā, kas ir tik svarīgs Eiropas Savienības pilsoņiem, kuri cieš? Kuras dalībvalstis atbalsta uzlaboto līgumu un kuras to noraida? Jūs Komisijā esat norādījusi, ka tas varētu būt iespējams 2009. gada sākumā. Mēs ceram, ka tā būs, bet mēs arī gribam vēlreiz šeit virzīt to uz priekšu, jo nevar tā vienkārši bez ievēribas atstāt šī Parlamenta balsojumu, kā to iepriekš ir darījušas dažādās prezidentūras.

Iratxe García Pérez, PSE grupas vārdā. - (ES) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, kā apgalvoja mani kolēģi deputāti, 2006. gadā mēs šajā Parlamentā debatējām par Solidaritātes fonda regulas grozīšanu ar mērķi to pielāgot, lai tā varētu kļūt par ātru un efektīvu reaģēšanas instrumentu. Tomēr šodien šis jautājums vēl arvien atrodas turpat.

Nebija viegli panākt ļoti plašo vienošanos, kas tika sasniegta šajā Parlamentā, ņemot vērā, ka gan dažādās politiskās grupas, gan noteiktu valstu intereses izteica ļoti dažādas domas par to, kā grozīt šo regulu.

Tomēr man liekas, ka mēs visi pielikām lielas pūles, lai panāktu vienošanos un ļautu grozīt regulu. Man liekas, ka Parlaments deva paraugu tam, ko mums visiem tagad ir jāpapūlas sasniegt: vienprātīgu regulas grozīšanu.

Eiropas Komisijai ir jāpieliek visas iespējamās pūles, lai sekmētu šo vienošanos un panāktu izvirzīto mērķi. Esmu priecīga par komisāres šodien teikto, ka tiks veikts pētījums, lai noteiktu mērķus, kas mums tagad jāizvirza attiecībā uz regulas grozīšanu, lai tādā veidā mēs turpmāk varētu nodrošināt arī Padomes piekrišanu.

Mums ir jānodrošina, ka, grozot šo regulu, ir iespējams strauji un efektīvi reaģēt uz tādām katastrofām, ar kurām dalībvalstis nav spējīgas tikt galā vienas pašas, pašreizējo piemērojamību paplašinot uz rūpnieciskām katastrofām, terora aktiem un sabiedriskās veselības ārkārtas situācijām, neaizmirstot tādu svarīgu jautājumu kā nopietnie sausumi, kas notiek arvien biežāk, sevišķi dažos Vidusjūras reģionos.

Piedevām mums ir stingri jārosina pazemināt fonda mobilizēšanas sliekšni no EUR 3 000 līdz 1 000 miljoniem radītā postījuma, neaizmirstot reģionālo komponenti. Šim instrumentam ir jāreaģē ar finansiālu palīdzību sausuma, ugunsgrēku un plūdu radītās ārkārtas situācijās, nekādā gadījumā neaizmirstot upurus, kam ir vajadzīga tūlītēja palīdzība un atbalsts.

Solidaritātes fonds ir politisks instruments problēmu risināšanai, tāpēc man vēlreiz ir jāuzsver nepieciešamība pielikt visas pūles, lai virzītu šo pamatjautājumu uz priekšu, bet mums tas ir jādara, veicot nepieciešamās izmaiņas atbilstīgi šīs dienas realitātei.

Jean Marie Beaupuy, ALDE grupas vārdā. - (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, mani kolēģi deputāti jau ir minējuši dažus piemērus. Es vēlos ievadam atsaukties uz dažiem no tiem, jo mums jācinās pret dabas

katastrofām. Kurš atceras, kas notika tikai pirms simt gadiem 1908. gadā Mesinā, kur gāja bojā 100 000 cilvēku? Katrs acīmredzot atceras Černobiļu, bet ja mēs pievēršamies aptuveni pēdējiem 10 gadiem, ir bijušas 1999. gada vētras un slišķšanas, tikko pieminētie plūdi Centrāleiropā, nemaz nerunājot par 11. septembri Ņujorkā, teroristu uzbrukumiem 2004. gada martā, problemātisko Čikungunjas drudzi un tā joprojām.

Mēs nezinām, kāda būs nākamā katastrofa un kādi būs tās mērogi, bet mēs droši zinām vienu, proti, ka drīz atkal notiks jauna katastrofa.

Kad tas laiks pienāks, mūsu līdzpilsoņi, kas 50 gadus ir raduši redzēt, kā tiek celta, domājams, vienota Eiropa — un vairāki ziņojumi, par kuriem mēs šonedēļ esam balsojuši, liecina par to — pagriezīsies un uzdos mums to pašu jautājumu, ko viņi ir uzdevuši mums attiecībā uz pašreizējo finanšu krīzi: „Bet ko jūs esat darījuši?”.

Pirms dažām nedēļām daži no jums, iespējams, ir dzirdējuši, kā Starptautiskā valūtas fonda bijušais direktors skaidro iepriekšējā ziņojumā pirms trim, četriem gadiem: „Mēs SVF teicām, ka būs krīze, un mēs skaidrojām, kā to novērst.”

Tāpēc, komisāre, šovakar jūs esat ieradusies paklausīties mūs, un mēs ceram, ka jūs varēsiet sadzirdēt mūs un nodrošināt atšķirībā no tā, kas notika attiecībā uz pašreizējo finanšu krīzi, ka Eiropa neatpaliks, ja notiks katastrofa.

Es no savas puses vēlos izvirzīt divus priekšlikumus. Pirmkārt, priekšlikums par veicamās darbības veidu. Jūs, komisāre, tā teicāt savās nobeiguma piebildēs, jūs atsaucāties uz *Michel Barnier* ziņojumu.

Mums nevar būt divas atšķirīgas darbības, lai gan jūs pati tāpat kā mēs katrs, sevišķi Reģionālās attīstības komitejā mūžīgi sakām, ka mums ir vajadzīgas integrētas pieejas. Mums nevar būt Solidaritātes fonda attīstība no vienas puses un novēršanas politika no otras puses. Tām abām ir jābūt saistītām jau tādēļ vien, lai pārliecinātu šos bēdīgi slavenos finanšu ministrus, kuri skaidro mums, ka varbūt pat, ja tiktu pielāgoti Solidaritātes fonda kritēriji, — un jūs par to runājat — tas maksātu vairāk. Viņiem jāsmēlas iedvesma no *Barnier* ziņojuma, un tad viņi saprastu, ka vienlaikus, ja mēs veiktu novēršanas politiku, apvienojot rīcības līdzekļus un apvienojot nelaimes gadījumu un dabas katastrofu novēršanu, mēs ietaupītu naudu.

Tāpēc tas nepārprotami ir jautājums ne tikai par naudas taupīšanu un katastrofu novēršanu, bet galvenokārt par cilvēku dzīvību glābšanu — kas patiešām ir prioritāte.

Tāpēc, komisāre, es kopā ar saviem kolēģiem deputātiem, mudinu jūs darīt visu, kas vien ir jūsu spēkos, lai nodrošinātu, ka Francijas prezidentūras beigās un Čehijas prezidentūras laikā jūs saņemat no Zviedrijas prezidentūras īstu garantiju, ka darbības plāns tiks ne vien pētīts, bet arī iedarbināts.

Mēs rēķināmies ar jūsu izlēmību. Mums tā ir vajadzīga. Jūs zināt, ka Parlaments jūs atbalsta — šovakar tas to ir pateicis skaļi un skaidri. Mēs tagad noteikti gaidīsim uz rezultātiem veselu gadu.

Elisabeth Schroedter, *Verts/ALE grupas vārdā*. - (DE) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, dāmas un kungi, Padome te nepiedalās, bet tā ir iestāde, kas rada aizspojumu, un šī diskusija būtu jāadresē tieši Padomei. Galu galā kuri ir tie, kas iesniedz iesniegumus, kad plosās ugunsgrēki vai plūdi? Dalībvalstis — un tās pievieno visāda veida īpašas prasības. Tās grib saņemt devīgu palīdzību, un tā ne vienmēr tiek izmantota pienācīgi: mums ir bijis Lielbritānijas piemērs..

Tomēr es vēlos izmantot šo izdevību paust Komisijai citas bažas. Sākotnēji *Barnier* kunga ietekmē Komisija bija ļoti ieinteresēta novēršanas jomā, jo tā saprata, ka dabas katastrofas var patiesi apkarot vienīgi ar preventīvas rīcības palīdzību. Šodien šim aspektam netiek veltīta pietiekama uzmanība. Es atzinīgi vērtētu, ja Komisija varētu izstrādāt vadošus norādījumus Solidaritātes fonda īstenošanai, kuri patiešām koncentrētos uz novēršanu.

Es vēlreiz norādu, ka Komisijai jau ir iespējas likt lielāku uzsvāru uz novēršanu, piemēram, ERAF programmā, bet ko tā dara šajā saistībā? Līdz šim noticis visai maz, un maz ir ticis ieguldīts, lai novērstu dabas katastrofas. Nav bijis ieguldījumu dabiskās plūsmās, un ir trūcis pietiekamas neatlaidības, lai apmežošana paredzētu dabisku sajakumu, piemēram, Grieķijā, kur priežu meži ir tie, kuri deg īpaši viegli.

Es sagaidu, ka Komisija rīkosies apņēmīgāk attiecībā uz pašreizējiem izmantojumiem un vērīgi sekos, par ko tiek izdota nauda, lai nodrošinātu, ka katastrofas nenotiek, un lai dotu iespēju ieguldījumiem tiešām saskanēt ar dabu. Es neesmu novērojusi šādas apņēmības zīmes, un šajā ziņā Komisijai ir jāuzņemas daļa vainas. Lai gan mēs runājam par dabas katastrofām, lielākā daļa dabas katastrofu lielā mērā ir cilvēka izraisītas,

pirmkārt, mūsu neadekvātās cīņas dēļ pret klimata pārmaiņām un, otrkārt, būvniecības dēļ applūstošās teritorijās un monokultūru mežu stādījumu dēļ. Šajā sakarā Komisijai tagad ir jārikojas un nav jāgaida.

Pedro Guerreiro, GUE/NGL grupas vārdā. - (PT) Debatēs par Solidaritātes fonda grozīšanu, kas notika 2006. gada 18. maijā, kurās mēs aktīvi piedalījāmies, iesniedzot daudzus priekšlikumus, mēs uzsvērām, ka mēs nepiekrītam Parlamenta vairākuma pieņemtajai nostājai. Mēs īpaši iebildām pret to, ka neizdevās saglabāt reģionālo katastrofu — kuras notiek visbiežāk — piemērojamību, kā tas ir paredzēts pašreizējā regulā. Mēs iebildām arī pret noraidīto iespēju saņemt lielāku finansiālu palīdzību kohēzijas valstīm un konverģences reģioniem, un mēs nepiekrītam sliekšņa samazinājumam fonda mobilizēšanai, jo tādējādi tās Eiropas Savienības valstis, kurās ir visaugstākais iekšzemes kopprodukts, nepārprotami būs vislielākās ieguvējas.

Saskaņā ar visu, ko esam līdz šim izdarījuši, papildus iepriekš uzsvērtu jautājumu grozīšanai mēs joprojām cīnīsimies par šādiem aspektiem, *inter alia*: Vidusjūras dabas katastrofu īpašā rakstura atzīšana; Solidaritātes fonda termiņu pielāgošana (vadoties no pieredzes par neattaisnojami un nepieņemami novēlotu fonda mobilizēšanu un Kopienas fondu izsniegšanu upuriem); Solidaritātes fonda pielāgošana attiecībā uz attiecināmām darbībām, sevišķi sakarā ar dažādu dabas katastrofu, piemēram, sausuma un ugunsgrēka īpašo raksturu; katastrofās skarto jomu produktīvās darbības atjaunošanai nepieciešamā atbalsta iekļaušana attiecināmajās darbībās, kā arī pasākumi, lai nodrošinātu neatliekamās palīdzības aprīkojumu cīņai ar meža ugunsgrēkiem uz zemes un no gaisa.

Attiecībā uz visām iniciatīvām civilās aizsardzības jomā mēs uzskatām, ka katrā dalībvalstī profilakses veicināšanai un civilās aizsardzības resursu uzlabošanai, kā arī to darbības koordinēšanai ir jābūt prioritātei.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, Eiropa cer sagaidīt apsteidzošu rīcību. Pilsoņi skartajos apgabalos nevar saprast, kāpēc ir jāpaiet mēnešiem, pirms Eiropa, iestigusi pati savās procedūrās, var sniegt skaidrību.

Kā tas darbojas? Kaut kas kaut kur notiek, un pēc dažām stundām jūs varat to visu noskatīties televīzijā, un jūs sākat domāt — šim apgabalam ir vajadzīga mūsu palīdzība un solidaritāte. Tam seko apdullinošs klusums. Mēs esam iesprostoti starp valsts un Eiropas iestādēm. Satriec tas, ka šajā punktā nav nekādas komunikācijas. Viss ir iesprūdis Padomē, un tā tas ir bijis pēdējos divus gadus, bet, protams, mums jābūt spējīgiem uzzināt, kāds ir obstrukcijas iemesls, un uzklaut alternatīvas. Tas ir liels uzdevums. Drīz, pēc sešiem mēnešiem Parlaments izklidīs. Kad būs jauns Parlaments, mums būs jānodod šī lieta bez sasniegtiem mērķiem, ar iesniegtiem saprātīgiem priekšlikumiem.

Francijas prezidentūra interesējas par visu, izņemot šo lietu. Tajā nekas nav noticis, un mēs sevišķi vēlamies dzirdēt, kāpēc tā būtu jābūt. Es tomēr vēlos apsveikt Eiropas Komisiju. Hübner kundze ar saviem kolēģiem ir noteikti mazliet pavirzījusi to uz priekšu, un vajadzētu būt iespējai novākt šķēršļus pilnībā, apvienojot spēkus. Bez apsaukšanas un kaunināšanas mums ir jāsaprot, ka Padome un Francijas prezidentūra nav veikušas šo darbu.

Wolfgang Bulfon (PSE). - (DE) Priekšsēdētāja kungs, kad pilsonim ir vajadzīga Eiropas solidaritāte? Kad dalībvalstīm ir vajadzīga Eiropas Savienības solidaritāte? Vispirmām kārtām, protams, katastrofas gadījumā. Tieši šo jautājumu es uzdevu saistībā ar balsojumu par ceturto kohēzijas ziņojumu šopavasar.

Priekšsēdētāja kungs, šodien mēs spriežam par Solidaritātes fonda pārskatīšanu, lai būtu labāk sagatavoti nākamajām problēmām un dotu sev iespēju sniegt ātru un efektīvu palīdzību. Komisija un Parlaments, spriežot pēc to rezolūcijām, ir vienprātis attiecībā uz šīs likumdošanas iniciatīvas mērķiem. Šā gada jūlijā es jautāju Padomei par šīs procedūras stāvokli. Tā man paziņoja, ka atšķirībā no Parlamenta tā pašreiz nesaskata iniciatīvas nepieciešamību. Ņemot vērā to, ka bijušais Francijas komisārs un ministrs uzsvēra sava ziņojuma pārskatīšanas nepieciešamību, es uzskatu Padomes attieksmi par neizprotamu. Tāpēc es nevarētu iedomāties labāku komitejas priekšsēdētāju par Galeote kungu, kas nav gatavs pieņemt, ka Parlamenta lēmumi tiek atstāti bez ievērības. Es vēlos par to viņam īpaši pateikties. Es aicinātu Francijas prezidentūru steidzamības kārtā pārskatīt savu attieksmi pret Eiropas pilsoņiem.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). - (DE) Priekšsēdētāja kungs, šis jautājums jau sen ir nobriedis, un es vēlos sirsnīgi pateikties referentam.

Es domāju, ka tas ir viens no centrālajiem jautājumiem, kas satur Eiropu kopā, un tas ir arī solidaritātes jautājums. Dalībvalstīm ir pēdējais laiks rīkoties šajā jomā. ES ir jāsniedz finansiāls atbalsts tām organizācijām, kuras palīdz mums krīzes situācijās. Daudzas dalībvalstis ir pārcietušas postošas dabas katastrofas pēdējos

gados: es domāju par meža ugunsgrēkiem, kas atkārtoti notiek Grieķijā, kur tie notika arī pagājušajā gadā, un par plūdiem Centrāleiropā 2002. gadā, kas smagi ietekmēja arī Austriju.

Šādas katastrofas izrauj ekonomisko pamatu, uz kā cilvēki ir stāvējuši. Šādās situācijās, priekšsēdētāja kungs, ir vajadzīgi ārkārtas resursi, jo ir vajadzīga ne tikai neatliekamā palīdzība, bet arī gadsimtu infrastruktūras pārbūve. Dalībvalstij vienai pašai šādu resursu nav. Ir jātur prātā arī tas, ka diemžēl dažas dalībvalstis ir vairāk pakļautas šīm valsts mēroga katastrofām, un arī šeit es domāju par Austriju. Austrijas tauta vēl arvien ar ievērojamu pateicību runā par to, cik ātri ES tai palīdzēja. Eiropas Solidaritātes fondam ir ne tikai jāpalīdz finansēt rekonstrukciju, bet arī jāatbalsta neatliekamās palīdzības organizācijas. Brīvprātīgā ugunsdzēsības dienesta, Sarkanā Krusta un citu brīvprātīgo organizāciju darbs ir nenovērtējams: nav iedomājams, cik daudz šādi pakalpojumi izmaksātu, ja tie netiktu sniegti uz brīvprātības pamatiem. Šīs organizācijas vienmēr palīdz neatliekamajos gadījumos un lauku teritorijās ir neaizvietoja sociālās struktūras sastāvdaļa.

Tāpēc mums nekavējoties ir jārikojas, lai uzturētu un paplašinātu šīs palīdzības struktūras. Es ceru, ka mēs šeit ātri panāksim vienošanos, lai tādējādi mums nenāktos nožēlot, kad notiks vēl kāda katastrofa un mēs nevarēsim pietiekami ātri rīkoties.

Evgeni Kirilov (PSE). - (BG) Kā to norādīja referents *Galeote* kungs un vairāki citi deputāti, Solidaritātes fonds ir nepieciešams instruments, kura nosaukums jau rāda, ka tā nolūks ir izpildīt vienu no vissvarīgākajiem Eiropas Savienības principiem — solidaritāti dalībvalstu starpā. Fonda darbības laikā ir kļuvušas redzamas kļūdas un nolaidība, un tādēļ ir vajadzīga reforma, lai labotu šīs kļūdas un stātos pretī briesmām, ar kurām saskaramies. Kā jau ir ticis minēts, reformas mehānisms ir izveidots, un Eiropas Parlaments ir paudis savu nostāju. Ir svarīgi ņemt vērā visas iespējamās problēmas, ar ko fonds var sastapties, lai tas varētu kļūt par patiesi noderīgu instrumentu un lai cilvēki justu, ka kaut kas tiek darīts. Nevienam nav vajadzīgs nederīgs instruments, kam ir lietošanas potenciāls, bet kas praktiski tikpat kā nedarbojas. Vienlaikus teiksim gluži skaidri, ka vislielākais efekts tiek panākts ar ātru reakciju. Mēs vēl ļoti tālu atpaliekam no efektīvas sistēmas. Mazākajām dalībvalstīm nav lielāko valstu resursu, bet sadarbība un Eiropas līmeņa koordinācija ir kaut kas, par ko mēs varam vienīgi sapņot. Un, kā jau ir ticis norādīts, tas ne vienmēr obligāti nozīmē lielāku daudzumu skaidras naudas.

Šovasar manā valstī Bulgārijā Rila kalnos, visgleznainākajos un nepieejamākajos kalnos valstī, bija milzīgs ugunsgrēks, kuru mēs spējam savaldīt vienīgi ar Francijas ugunsdzēsības helikopteru palīdzību, un par tiem mēs esam dziļi pateicīgi. Bet operācijas organizēšana un koordinēšana prasa pārāk daudz vērtīga laika. Eiropas Savienības pilsoņi ar nepacietību gaida efektīvus lēmumus, nevis obligāti lielus finansējuma apjomus. Efektīvus lēmumus, kas, kā to teica *Beaupuy* kungs, varētu pat ietaupīt mums naudu.

James Nicholson (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, mēs visi zinām, ka Eiropas Solidaritātes fonda veidošanās un izcelsme ir saistīta ar postošajiem plūdiem centrālajā Austrumeiropā 2002. gadā; tā nepieciešamību tālāk nostiprināja citas dabas katastrofas, piemēram, meža ugunsgrēki Grieķijā. Un nesenie plūdi manā paša vēlēšanu apgabalā Ziemeļīrijā lika man saprast, cik tas ir svarīgs.

Par spīti plašajam atbalstam un entuziasmam, ko par fondu pauda Parlaments un Komisija un kas valdīja ES pilsoņu vidū, Padomes nevēlēšanās sadarboties kavē tā pilnīgu īstenošanu. Protams, ka Eiropas Savienība vēlas piešķirt palīdzību dalībvalstīm, kuras ir pieredzējušas dabas katastrofu. Šī palīdzība ir jāadministrē strauji un atsaucīgi, lai tā varētu būt efektīva. Tomēr Padome pašlaik liek šķēršļus ceļā, kas traucē fonda līdzeno darbību. Tāpēc es priecājos, ka komiteja ir pievērsusi uzmanību šī mutiski iesniegtā jautājuma un tā steidzamības izskatīšanai.

Turklāt es vēlos uzsvērt to komitejas uzdotā jautājuma daļu, kurā tiek prasīts, kuras dalībvalstis ir pret fondu, un lūdz pateikt mums, kāpēc. Ir ārkārtīgi svarīgi, ka Eiropas Savienības rīcībā ir tāds mehānisms kā Solidaritātes fonds. Tomēr tā īstenošanas problēmas ir turpinājušās pārāk ilgi, un, manuprāt, tās ir jāatrisina tik drīz, cik vien iespējams.

Tam nav nozīmes, vai tie ir plūdi vai meža ugunsgrēki, kad cilvēkiem ir bēdas, viņiem ir vajadzīga palīdzība un atbalsts, un galvenais — viņiem ir vajadzīgs finansiāls atbalsts tūlīt un uz vietas; nevis kā pašreizējā sistēma, kura prasa mēnešus un gadus un ko pilnībā ir nosmacējusi birokrātija. Ja jūs patiešām vēlaties izdarīt kaut ko pozitīvu, tad dariet to, un tas nesīs jums vairāk ticības Eiropai nekā jebkurš cits jūsu priekšlikums vai tie visi kopā ņemti.

Es gribu, lai Padomei tas būtu ļoti skaidrs. Padome nepiekrita, jo, manuprāt, — un tas ir tikai mans viedoklis — viņi negrib Parlamentu, vēl vairāk, viņi negrib Parlamenta deputātus vietējā reģionā, kur mēs esam svarīgāki nekā jūs, Komisija, vai viņi, Padome. Jo tiklīdz kaut kas notiek, cilvēki skatās uz deputātiem. Viņi neskatās

uz Komisiju, un viņi neskatās uz Padomi, un viņi nezina, kas jūs esat. Jūs esat aparāts Briselē — neaizskarams, bez sejas, birokrātisks. Tāpēc deputāti ir tie, — un nebēdziet no tā prom — mēs, Parlaments, esam tie cilvēki, kuri ir kopā ar tautu visu laiku, un mums ir vajadzīgs tas atbalsts. Es nekad vēl neesmu dzirdējis tik vārgu attaisnošanos visā savā mūžā; ir laiks beidzot to izdarīt līdz galam.

Stavros Arnautakis (PSE). - (EL) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, mēs parasti sakām, ka mēs esam Savienība, kuras pamatprincips ir solidaritāte. Šodien mūsu pilsoņiem ir vajadzīga Savienība, kas var īstenot šo principu dzīvē. Viņiem ir vajadzīga rīcība, nevis tikai vārdi. Šodien mēs aicinām Padomi ņemt vērā pilsoņu cerības un rādīt, ka tā var šo darbu veikt attiecībā uz Solidaritātes fondu.

Mēs visi katrs savā valstī esam izjutuši biežu dabas katastrofu atstātās sekas. Mēs visi esam bijuši liecinieki mūsu līdzpilsoņu izmisumam, kuri ir cietuši, un mēs visi zinām un saprotam, cik svarīgi šiem pilsoņiem ir just, ka Eiropas Savienība stāv tiem līdzās. 2006. gada maijā Eiropas Parlaments pieņēma Eiropas Komisijas plānu par jaunu Solidaritātes fondu, jaunu, ātrāku un elastīgāku, un efektīvāku fondu, ko tā plānoja ieviest 2007-2013. gadā, bet kas līdz šim ir krājis putekļus uz Padomes galda.

Es patiešām nevaru saprast, kā var būt, ka mums ir tik labs instruments un tomēr to neīstenojam. Eiropas Savienībai ir vajadzīgs jauns Solidaritātes fonds tagad vairāk kā jebkad.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). - (CS) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, dāmas un kungi, man kā Reģionu komitejas loceklim ir bijusi izdevība pašam ar savām acīm skatīt vētras izpostītus mežus Slovākijas Augstajos Tatros, ugunsgrēkus Portugālē un plūdus Čehijas Republikā. Diskusijās ar vietējiem cilvēkiem es pilnībā sapratu, ka Eiropas fondu izmantošana Tātru nacionālajam parkam radītā postījuma sakopšanai un atjaunošanai tika stingri uztverta kā Eiropas Solidaritātes konkrēta izpausme. Solidaritātes fonds var palīdzēt atsevišķām valstīm noteiktās krīzes situācijās un tādējādi ievērojami stiprināt piederības sajūtu plašākai Eiropai. Diemžēl šī fonda reālā pārvalde nav ļoti efektīva, tādēļ palīdzība bieži ierodas pēc daudzu mēnešu kavēšanās. Tāpēc Eiropas Parlaments ir ilgstoši mēģinājis mainīt tiesisko shēmu, lai tiesību akts varētu ņemt vērā jaunas vajadzības, izmantojot šos finanšu resursus un radot iespēju sniegt strauju un efektīvu palīdzību īsākā laikposmā.

Ņemot vērā globālās klimata pārmaiņas, var sagaidīt, ka katastrofas ar plūdiem, sausumiem, vētrām un ugunsgrēkiem kļūs biežākas mūsu vecajā kontinentā. Ir arī jauni draudi teroristu uzbrukumam un veselības pandēmiju veidā. Īstenībā atsevišķas valstis mēģina divpusēji sadarboties un organizē kopīgus treniņus un pasākumus saviem neatliekamās palīdzības dienestiem. Tādējādi tās netieši atbalsta dažas idejas par civilo aizsardzību, ko Michel Barnier iezīmēja 2006. gadā. Diemžēl šai diskusijai ir vēl jāturpinās.

Dāmas un kungi, strauja reaģēšana, efektīvāka Solidaritātes fonda un starptautiskās sadarbības izmantošana katastrofu seku novēršanai un likvidācijai ir ļoti aktuāli temati, sevišķi tuvojoties Eiropas vēlēšanām. Tāpēc es pilnībā saprotu jautājumus, kas ir iesniegti, un es aicinu Eiropas Komisiju un Padomi ātri atrisināt šo stāvokli.

Gábor Harangozó (PSE). - (HU) Liels paldies jums, priekšsēdētāja kungs! Komisāre, dāmas un kungi, Eiropas Komisija radīja Solidaritātes fondu ar noteiktu nolūku, kas ļautu tai ātri, efektīvi un elastīgi reaģēt galējas nepieciešamības gadījumos. Tomēr nevar teikt, ka ātrums un efektivitāte būtu raksturīga Padomei, kad ir jāformulē kopēja nostāja.

Diemžēl vislielākās dabas katastrofas negaida, kad tiks noformulēta kopēja nostāja. Par spīti pozitīvajiem rezultātiem, kas ir gūti, kopš Solidaritātes fonds pastāv, ir nepieciešami turpmāki uzlabojumi, lai ātrāk un efektīvāk varētu sniegt palīdzību tiem, kam tā vajadzīga. Mēs saskaramies ar milzīgām problēmām, un šī iemesla dēļ es nevaru saprast, kāpēc gadiem ilgi Padome nepieņem nekādu lēmumu. Mūsu pilsoņiem būs vēl grūtāk to saprast nekā man.

Mēs nedrīkstam pieļaut vēl ilgāku kavēšanos, bet mums jācenšas veidot debates, kas dod rezultātu, un jānonāk pie vienošanās tik drīz, cik vien iespējams, lai varētu risināt problēmas, ko rada arvien biežākas dabas katastrofas. Paldies jums par uzmanību.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) Iepriekšējos gados mums ir bijis jāpieredz arvien vairāk gan dabas, gan cilvēku izraisītu katastrofu. Šīs katastrofas ir nesusas nopietnus finansiālus, bet diemžēl arī cilvēku zaudējumus. Iepriekšējos piecos gados mums Bulgārijā bija jācīnās ar plūdiem, sausumu un meža ugunsgrēkiem. Šīs nedēļas nogalē Bulgārija pārcieta zemesrīci, kas laimīgā kārtā nebija ļoti spēcīga. Lai gan tas ir mazs mierinājums, tomēr tā apliecina efektīvu Eiropas Solidaritātes fonda nepieciešamību.

Es vēlos atzīmēt, ka mēs neesam vienīgā valsts Eiropā, kas cieš šādās dabas katastrofās. Kaimiņvalstij Grieķijai, piemēram, bija jātiek galā ar postošiem meža ugunsgrēkiem 2007. gadā. Tas nozīmē, ka mums ir vairāk jānodarbojas ar šo katastrofu seku likvidēšanu. Ir skaidrs, ka mums ir jāmaina regulas, lai nodrošinātu elastīgākus rīkus. Kā to pareizi secināja *Berend kungs* 2006. gada ziņojuma nobeigumā, mums ir jāpaātrina palīdzības sniegšana un jāsamazina ar to saistīto birokrātisko formalitāšu daudzums. Mums ir jānodrošina, lai palīdzība nonāktu pie pilsoņiem tad, kad tā ir vajadzīga, nevis dienām vai pat nedēļām vēlāk. Tāpēc es atzinīgi vērtēju sliekšņa pazemināšanu un jaunu, paātrinātu maksājumu ieviešanu, kas ir patiesas solidaritātes izpausme. Vēl viens ļoti svarīgs aspekts, ir tas, ka jaunais pārskatītais priekšlikums attiecas arī uz rūpnieciskām katastrofām. Ja Bulgārijā, piemēram, mums eksplodē naftas vads vai notiek kuģa negadījums, arī tas kvalificējas palīdzības saņemšanai no Solidaritātes fonda.

Un visbeidzot es vēlos piedāvāt ideju par finansējumu. Mēs ilgtermiņā varētu domāt par tādiem finanšu instrumentiem kā Solidaritātes fonds, izmantojot līdzekļus, kurus zaudējām saskaņā ar N+2 un N+3 noteikumiem. Tomēr pagaidām mums ir jākoncentrējas uz reālām pārmaiņām, un tāpēc es mudinu Komisiju un sevišķi Padomi atbalstīt Eiropas Solidaritātes fonda grozīšanu.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Priekšsēdētāja kungs, Solidaritātes fonds ir svarīgs rīks sociālās politikas īstenošanai dalībvalstīs, kuras ir cietušas dabas katastrofās. Tā praktiski izpaužas solidaritāte ar Eiropas pilsoņiem, kuri ir cietuši šādās katastrofās, un ar šādām procedūrām mēs rīkojamies atbilstīgi Eiropas Savienības iecerei par aktīvu atbalstu saviem pilsoņiem.

Fonda svarīgais ieguldījums lielu katastrofu seku likvidācijā tika apliecināts, kad bija plūdi Centrāleiropā, zemestrīce Itālijā, ugunsgrēki Portugālē un manā valstī Grieķijā 2007. gadā, un tas rāda, ka daudzas dalībvalstis ir izmantojušas fonda piešķirumus. Vienaļķus saskaņā ar pašreizējo regulu un esošajiem resursiem Eiropas Savienība nevar reaģēt uz citām šādām krīzēm, kuras nav izraisījuši tikai dabas cēloņi, piemēram, rūpniecisku piesārņojumu, Eiropas pandēmiju, sausumu un tamlīdzīgi.

Ierosinātā regulas reforma aptver plašākas prasības, paātrina procedūras, ievieš jaunus avansa maksājumus un vispār paredz praktiskus un pozitīvus pasākumus. Ja tas ir tā un ja Eiropas Parlaments ir pieņēmis Komisijas priekšlikumu, es nekādi nevaru saskatīt iemeslus un cēloņus regulas ratifikācijas kavēšanai.

Mierinājumu dod tas, komisāre, ka jūs paudāt skaidru atbalstu mūsu viedokļiem savā nostājā šodien. Šī kavēšanās nesaskan ar solidaritātes garu, kam ir jāvalda mūsu vidū. Padome nes lielu daļu atbildības, un mēs ceram, ka tā reaģēs uz Eiropas Parlamenta aicinājumu un pieņems to nekavējoties, lai gan tā šodien šeit nepiedalās.

Maria Petre (PPE-DE). - (RO) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, kolēģi deputāti, pirmkārt, es vēlos pateikt, cik es esmu laimīga, ka mēs beidzot debatējam par šo tematu. Es ceru, ka šīs dienas debates dos arī rezultātus, ko Komisija jau mums ir solījusi. Mēs visi zinām, ka pašreizējās procedūras, lai īsti piekļūtu Solidaritātes fondam, prasa ilgu laiku. Es tāpēc ierosinu grozīt Savienības budžetu.

Piemēram, kad Rumānija gribēja saņemt palīdzību no Solidaritātes fonda pēc plūdiem, kas notika 2005. gada pavasarī un vasarā, tai bija jāgaida aptuveni gadu, lai saņemtu naudu. Regulas noteikums paredz, ka pieteikums ir jāiesniedz ne vēlāk kā desmit nedēļas pēc katastrofas un ir jāuzrāda zaudējumu kopējā vērtība, kas palīdz klasificēt katastrofas tipu. Ir diezgan grūti pildīt šīs prasības, piemēram, saistībā ar plūdiem. Lai pareizi novērtētu zaudējumus, ir pilnībā jāaizvada ūdens. Tas ne pie kādiem apstākļiem nav atkarīgs no valsts institūcijām un iestādēm. Nākamā procedūra ir Komisijas pārbaude par atbilstību, pirmkārt, lielas katastrofas nosacījumiem. Tas prasa krietnu laiku, arī daudz papildu informācijas un paskaidrojumu. Visbeidzot pēc tam, kad grozītais budžets ir ticis apstiprināts, Komisija sagatavo un apstiprina lēmumus par dotāciju piešķiršanu. Tam galu galā seko finanšu līdzekļu pārvedums, kas ir jāiztērē ne vēlāk kā pēc gada. Praktiski tas nozīmē, ka nauda kompensē izdevumus, ko saņēmēja valsts jau ir apmaksājusi pēc pārciestās katastrofas. Šo nosacījumu dēļ mēs visi prasām sev, vai tā patiešām ir neatliekama palīdzība.

Es vēlos noslēgumā teikt, ka Komisijas priekšlikuma par regulas grozīšanu noraidījums pēc apspriešanas finanšu padomnieku darba grupā, nekonsultējoties ar struktūras darbības grupu, var ļaut izdarīt secinājumu, ka finanšu ministri faktiski nebija vienprātīgi. Šis secinājums rada daudzas problēmas mums, sevišķi pašreizējā gaisotnē, kad ir tik daudz problēmu arī dalībvalstu līmenī.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Priekšsēdētāja kungs, daži no vislabākajiem jautājumiem tiek uzdoti vēlu vakarā, un šis ir viens no tādiem, lai gan te piemīt zināms „nedzirdīgo sarunas” elements, jo mums nav klāt Padomes, kas dzirdētu šīs debates.

Ir divi vārdi, par kuriem daudz tiek runāts Eiropā: viens ir „subsidiaritāte” un otrs — „solidaritāte”. Subsidiaritāte ir par dalībvalstu un to tiesību respektēšanu, un solidaritāte, manuprāt, atspoguļo Eiropas Savienības kopību un mūsu savstarpējo atbalstu. Bet kāpēc šis fonds tā nedara? Patiešām, viena no briesmām un kaitējumiem, ko rada tā darbības neveiksme, ir tā, ka mēs izlaižam paziņojumus, ka ir pieejams finansējums, un tad nespējam to sniegt, jo sistēma ir sarežģīta, birokrātiska un ļoti neparocīga kopienām un indivīdiem darbā.

Es uzskatu, ka galu galā tas ir saistīts ar budžetu un ar naudu. Es pagājušonedēļ ļoti uzmanīgi ieklausījos par finanšu plānošanu un budžetu atbildīgās komisāres teiktajā par daudzām lietām, sākot no kopējās lauksaimniecības politikas un beidzot ar citiem jautājumiem, bet sevišķi aicinājumā par elastīgāku budžetu, budžetu, lai strauji reaģētu uz pasaules notikumiem, nevis Eiropas Savienībai skrienot notikumiem iepakaļ.

Man žēl, ka viņa nerunāja par elastības nepieciešamību, lai reaģētu uz notikumiem Eiropas Savienībā, jo es domāju, ka tieši par to mēs spriežam šeit šovakar. Es esmu no valsts, kura ir pateikusi „nē” Lisabonas līgumam, kurā arvien vairāk runājam par mēģinājumu tuvināt pilsoņus Eiropas Savienībai, un vislabākais veids, kā to darīt, ir redzēt Eiropu drīzāk kā darbību, nevis kā vārdus. Baidos, ka ir pārāk daudz paziņojumu par lietām Eiropas Savienībā un pārāk maz darbības uz vietas, kur cilvēki redz, kā tas darbojas.

Šorīt laikrakstos bija aptauja pozitīvā noskaņā, kas liek cerēt, ka Īrijas publika varbūt sliecas mainīt savas domas par Lisabonu. Tāpēc es negribētu, ka jūs aizejat no Parlamenta nospiestā omā.

Sérgio Marques (PPE-DE). - (PT) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, dāmas un kungi, šis mutiskais jautājums, ko Eiropas Komisijai uzdevis *Gerardo Galeote* Reģionālās attīstības komitejas vārdā, ir pilnīgi pamatots un būtisks. Iemesli, kāpēc Padome ir nobloķējusi Solidaritātes fonda reformu, ņemot vērā tās nespēju panākt vienošanos par kopēju nostāju, kas ļautu turpināties likumdošanas procesam, ir jānoskaidro.

Ir grūti saskatīt, kādi varētu būt Padomes nostājas iemesli, izņemot varbūt galvenokārt finansiāli iemesli. Vai Padome nevēlas raitāku un laicīgāku reakciju uz dabas katastrofām, kad tās notiek? Vai Padome nevēlas, ka būtu pieejama šāda veida steidzīga reakcija uz jebkura cita veida katastrofu, tādu kā lielas rūpnieciskas katastrofas, terora akti vai sabiedriskās veselības ārkārtas situācijas?

Tas ir dzīvībai svarīgi, lai tiktu dota skaidra atbilde uz šiem jautājumiem, tāpat kā dzīvībai svarīgi ir noskaidrot, ko Eiropas Komisija domā par šo situāciju un vai tā gatavojas kaut ko darīt, lai iekustinātu likumdošanas procesu.

Solidaritātes vērtība pilnībā jānodrošina arī šajā jomā. Pilsoņi patiešām nesaprastu, ja tas tā nenotiktu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Priekšsēdētāja kungs, šis ir fonds, pēc kura pilsoņi bieži spriež par Eiropas Savienību. Pēdējos gados mēs esam vērojuši arvien lielāku skaitu dabas katastrofu, kas ir bijušas arvien katastrofālākas pēc rakstura. Ik pa laikam mēs dzirdam par plūdiem, sausumu, ugunsgrēkiem un vētrām dažādās dalībvalstīs. Tās nav vienīgās problēmas. Mums ir jāpanāk, lai būtu iespējams saņemt palīdzību tādos gadījumos kā ķīmisku vielu noplūdes, rūpnieciski ugunsgrēki vai negadījumi atomelektrostacijās.

Mums ir jābūt arī gataviem jaunām problēmām, tādām kā stāšanās pretī teroristu uzbrukumiem un to seku likvidācija. Mēs nedrīkstam arī aizmirst krīzes situācijas, kas saistītas ar mūsu pilsoņu veselību vai dzīvnieku slimībām. Kad ir šādi draudi, zāļu, vakcīnu un aprīkojuma izmaksas ir liels šķērslis šo situāciju risināšanā. Fondam ir jābūt elastīgam, lai tas var atbilstīgi reaģēt uz situācijām un darīt to visaptveroši. Arī palīdzības pieprasījuma procedūrai ir jābūt tik vienkāršai, cik vien iespējams.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Priekšsēdētāja kungs, komisāre *Hübner* atrodas ļoti grūtā situācijā. Viņai ir jāatbild Padomes vārdā, kuras pārstāvja nav klāt. Dānijas prezidentūras laikā 2002. gadā, kad notika lietusgāžu izraisīti plūdi, viņiem izdevās mobilizēties un sagatavot attiecīgos dokumentus dažās nedēļās. Šodien mums ir jāpārmet četrām prezidentūrām tūlīšanās ar Solidaritātes fonda reformēšanu. Mums ir vajadzīgs šis fonds. Palīdzībai no tā ir jābūt ne tikai mūsu solidaritātes apliecinājumam, bet tai jābūt ātrai un efektīvai, tikai ar visnepieciešamākajām formalitātēm.

Es uzskatu, ka mums jāpievēršas diviem jautājumiem. Viens ir par to, kā Solidaritātes fonds jāvada un kādās situācijās jāpiemēro, un otrs ir par to, kā izmantot citus resursus no citiem fondiem — tādiem kā Kohēzijas fonds — katastrofu novēršanas ilgtermiņa darbībām. Bet tas ir atsevišķs temats. Es vēlos izmantot izdevību un uzdot komisārei jautājumu. Reiz tika apspriests jautājums par „ātras reakcijas instrumenta” izveidi un gatavību lielām katastrofām ar aptuveni EUR 200 miljoni budžetu tādiem gadījumiem. Es nezinu, kas notiek ar šo projektu, kas arī ir saistīts ar apspriežamo jautājumu.

Rolf Berend (PPE-DE). - (DE) Priekšsēdētāja kungs, ir neparasti saņemt vārdu nepieteiktas uzstāšanās procedūrā, bet es gribēju tikai atkārtot debašu nobeidzīgumu, ka šovakar izteiktā kritika lielākoties nepavisam nav vērsta pret Komisiju.

Komisija ilgstoši ir palīdzējusi mums izstrādāt šī līguma pārstrādāto versiju projektus, un tā vienmēr ir bijusi Parlamenta pusē centienos tos īstenot. Padome ir tā, kura ir vainīga, un mēs gribējām formulēt jautājumu tā, lai varētu paust savu kritiku Padomei. Tās nepiedalīšanās parāda nicinājumu pret Parlamentu, un mēs nedrīkstam samierināties, ka mūs šādi atraida.

Hübner kundze, mēs pilnībā atbalstām visas jūsu darbības attiecībā uz Padomi, mēģinot izkustināt no vietas šo pārskatīto fondu.

Danuta Hübner, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs, man jums ir jāsniedz trīs skaidrojumi. Šis nav neatliekamās palīdzības solidaritātes fonds; šis ir fonds, kura pamatā ir kompensācija par konkrētām izmaksām par seku likvidēšanas darbībām pēc katastrofām, kuras ļauj atgriezties pie normāliem dzīves apstākļiem. Komisija ierosina; Parlaments un Padome lemj.

Otrkārt, regulas grozījumā mēs ierosinām paplašināt apjomu, mēs ierosinām pazemināt sliekšni un mēs ierosinām mainīt procedūru, kas konkrēti ļauj veikt avansa maksājumu.

Treškārt, saraksts par manu un priekšsēdētāja *Barroso* darbošanās ar septiņām prezidentūrām ir ļoti garš; visu tikšanos un vēstulju pilns saraksts praktiski aizņem divas lappuses. Lai gan dažas no septiņām prezidentūrām sākotnēji puda pozitīvu attieksmi, nevienai no tām neizdevās panākt vienošanos Padomē par regulas grozījumu apstiprināšanu. Es atteicos atsaukt priekšlikumu no Padomes cerībā, ka ar jauno ziņojumu, kuru mēs iesniegsim un pieņemsim kā Komisija nākamā gada sākumā, mums būs jaunas debates, kas ļaus mums turpināt darbu pie grozījumiem; mums arī varbūt tagad ir jaunas idejas, varbūt plašāks grozījumu apjoms šim fondam. Saistībā ar to es ļoti ceru, ka jūs būsiet klāt un piedalīsieties šajās debatēs, un atbalstīsiet Komisijas priekšlikumu.

Īsi par citu jautājumu, par profilaksi; mēs šī gada beigās pieņemsim paziņojumu „Ceļā uz vispusīgu jaunu pieeju katastrofu novēršanai”. Mēs jau esam beiguši divus izziņas pētījumus, mēs esam arī beiguši konsultācijas, un ietekmes novērtējums pašlaik tiek gatavots. Arī kohēzijas politikai — kāds, šķiet, ka tas bija *Janowski* kungs, ierosināja kohēzijas politikas piesaisti novēršanas darbībās — viena no prioritātēm ir tieši profilaktiskas darbības, sevišķi vides jomā.

Tas ir viss, priekšsēdētāja kungs. Es ceru, ka mēs turpināsim strādāt kopā ar mērķi panākt šī fonda grozījumu tādā veidā, lai tas būtu svarīgāks un atbilstīgāks Eiropas pilsoņu vajadzībām.

Priekšsēdētājs. – Debates ir slēgtas.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Margie Sudre (PPE-DE), rakstiski. - (FR) Parlaments un Komisija panāca vienošanos vairāk nekā pirms diviem gadiem par Solidaritātes fonda apjoma paplašināšanu, lai tādējādi tas attiektos ne tikai uz dabas katastrofām, bet arī rūpnieciskiem negadījumiem, terora aktiem un lielām sabiedrības veselības krīzēm.

Vienošanās nosaka, ka īpaša uzmanība tiks veltīta visattālākajiem reģioniem, pat ja tie pilnībā neatbilstu piemērojamības kritērijiem, lai tie varētu saņemt neatliekamu palīdzību neparedzētu notikumu gadījumos.

Tomēr šai reformai ir vēl jāstājas spēkā, jo Padomei nav izdevies panākt nolēmumu, tāpēc kopējas nostājas pieņemšana ir tikusi atlikta vēl ilgāk.

Par spīti tam, ka šis fonds nesen ir ticis izmantots, lai palīdzētu Reinjonai pēc ciklona *Gamede* un Martinikai un Gvadelupai, kas abas kļuva par orkāna *Dean* upuriem, saglabājas neskaidrība par katra šāda līguma pieļaujamību, jo Padome nepieņēma ātru lēmumu par šo reformu.

Komisijai ir arī jāpārskata tās priekšlikumi ar mērķi stiprināt Savienības civilās aizsardzības jaudu, lai izmantotu visattālāko reģionu ekspertīzi un ģeogrāfisko novietojumu un AZ, kas cenšas būt par atbalsta punktiem intervences gadījumos ārpus Eiropas.

Šajos abos punktos visattālākie reģioni sagaida plašu atbalstu no ES, lai garantētu viņu drošību.

25. Patērētāju izglītošanas un informētības uzlabošana kredīta un finanšu jomā (īss izklāsts)

Priekšsēdētājs. - Nākamais punkts ir *Iotova* kundzes ziņojums (A6-0393/2008) Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas vārdā par patērētāju aizsardzību: patērētāju izglītības un informētības uzlabošana kredīta un finanšu jomā (2007/2288(INI)).

Iliana Malinova Iotova, referente. - (BG) Ziņojums par izglītību finanšu jomā, kas tiks nodots balsošanai rītdienas plenārsēdē, ir svarīgāks nekā jebkad. Ir skaidrs, ka no finanšu krīzes, ar kuru mēs saskaramies, var izvairīties, ja patērētāji ir labi informēti par riskiem, ar ko saistās dažādi kredītu veidi. Mēs pilnīgi noteikti varam teikt, ka mums tagad nebūtu pašreizējās situācijas vai vismaz krīze nebūtu pieņēmusi tik lielus apmērus kā tagad, ja mēs iepriekš būtu vairāk pievērsušies cilvēku izglītošanai finanšu jomā. Nākotnes dēļ mums ir jābūt drošiem, ka mūsu bērniem tiek dota izdevība mācīties un rīkoties ar kredītkartēm un aizdevumiem pareizi visā Eiropā. Mums ir jākoncentrējas uz studentu hipotēku aizdevumiem un pensiju un ieguldījumu fondiem. Šie finanšu produkti spēcīgi iedarbojas uz patērētāju dzīvi, tāpēc tie ir jāņem vērā. Mēs nedrīkstam aizmirst, ka arvien lielāks skaits jaunu cilvēku nonāk dziļos parādos, pat nenojaušot, kā tas ietekmēs viņu dzīvi.

Mēs esam pavadījuši daudzus mēnešus, strādādami pie šī ziņojuma teksta. Mēs noorganizējam ļoti interesantu publisku diskusiju ar Eiropas un ASV banku un finanšu iestāžu pārstāvjiem pašā krīzes priekšvakarā. Jau tad problēmas nepārprotami atradās uzmanības centrā un tika skandēta trauksme. No otras puses mēs varējām redzēt finanšu izglītības pieredzi un labu praksi valstīs, kurās ir tradīcijas šajā jomā un kas pastāvīgi strādā, lai tās uzlabotu — Apvienotajā Karalistē, Francijā, Vācijā un citur, un mēs dzirdējām to cilvēku viedokļus, kuri spēra savus pirmos soļus šajā jomā. Man ir prieks par balsojumā rezultātiem par ziņojumu Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejā, un par Komisijas lēmumu par budžetu, kas vajadzīgs atbalsta sniegšanai projektam.

Mēs saņemam arī daudzas uzmundrinošas atsauksmes no vadošām finanšu iestādēm par iniciatīvas ziņojumu. Es uzskatu, ka mēs esam panākuši kompromisa risinājumu, kas apmierina visas politiskās grupas, tāpēc es ceru, ka rītdienas balsojums par ziņojumu būs sekmīgs. Mēs varam pārvarēt pašreizējo finanšu krīzi vienīgi kopīgos centienos, tāpēc mums ir jāapvienojas un jāstrādā kopā pie šīs kopējās iniciatīvas. Ir laiks rīkoties un nodrošināt, lai Eiropas patērētājiem būtu viņiem nepieciešamās zināšanas par patēriņa un cita veida kredītiem, lai tādējādi neatkārtotos līdzīga finanšu katastrofa. Lai to panāktu, ir ārkārtīgi svarīgi, lai dalībvalstis īsteno pieņemtos pasākumus un cieši sadarbojas. Un visbeidzot es gribu sirsnīgi pateikties Eiropas Komisijas locekļiem par atbalstu, ko viņi man ir snieguši.

Danuta Hübner, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs, šis ziņojums nāk īstajā laikā. Tas izgaismo daudzas problēmas, ar kurām saskaras Eiropas pilsoņi saistībā ar pašreizējo finanšu krīzi. Tāpēc es izsaku lielu pateicību *Iotova* kundzei par šo izcilo darbu.

Komisija savā paziņojumā, ko pieņēma pagājušā gada decembrī, atzina nozīmi, kāda ir izglītošanai par finanšu jomu iekšējā tirgus pareizai funkcionēšanai. Patērētājiem noteikti ir nepieciešamas papildu pastiprinājums, lai viņi varētu uzņemties atbildību attiecībā uz savām personīgajām finansēm, un tikai šādā veidā viņi spēs gūt jūtamu labumu, ko dod finanšu integrācija Eiropas Savienībā.

Izglītība ir dalībvalstu kompetence. Komisijas loma šajā jomā ir galvenokārt atbalstoša, bet tomēr svarīga.

Valsts ir vispiemērotākais līmenis patērētāju izglītības programmu sniegšanā, tas ir arī visefektīvākais un ērtākais. Dalībvalstīm ir jāpilda galvenā loma, piemēram, pieņemot valsts izglītības stratēģiju finanšu jomā, balstoties uz valsts un privāto partnerību.

Mēs uzskatām, ka Komisijai ir jādarbojas kā izglītības veicinātājai finanšu jomā visā ES, rādot labumus, ieguldot pūles koordinēšanā, demonstrējot labāko praksi.

Šajā sakarā mēs esam īstenojuši vairākas praktiskas iniciatīvas un izveidojuši ekspertu grupu par izglītību finanšu jomā, kura oktobrī sapulcējās savā pirmajā sanāksmē, kas bija veltīta valsts izglītības stratēģijām finanšu jomā.

Mēs esam virzījuši uz priekšu arī *Dolcetta* tiešsaistes rīku attīstību skolotājiem, lai atvieglotu viņiem finanšu tematu iekļaušanu esošajos mācību plānos. Drīz mēs publiskosim Eiropas datu bāzi finanšu izglītībai, elektronisku bibliotēku par dažādu veidu pakalpojumu sniedzēju shēmām. Visbeidzot Komisija regulāri piedāvā savu aizgādību atsevišķiem notikumiem, piešķirot redzamību izglītībai finanšu jomā.

Mēs pilnībā piekrītam šī parlamentārā ziņojuma vispārējai virzībai un lielākajai daļai tajā izteikto priekšlikumu. Jautājums ar izšķirīgu nozīmi ir bērnu un jauniešu izglītība, un Komisija ir vienisprātis ar Parlamentu pārliecībā, ka zināšanas finanšu jomā ir jādod skolā.

Mēs esam sagatavojušies un gribam palīdzēt dalībvalstīm viņu pamatizglītības programmu attīstīšanā personisko finanšu jomā, un tas pats attiecas uz ideju par Komisijai uzlikto pienākuma vadīt ES informācijas un saziņas līdzekļu kampaņu par izglītību finanšu jomā. Šādas informētības palielināšanas kampaņas ir jāorganizē atbilstoši publikas konkrētajām vajadzībām, un tās iedarbojas vislabāk, ja tiek veiktas valsts vai pat vietējā līmenī. Arī te mēs esam gatavi palīdzēt.

Es vēlos noslēgumā pateikties Parlamentam par tā labo darbu šajā jautājumā un izteikt cerību, ka dialogs tiks turpināts starp Parlamentu un Komisiju par svarīgiem patērētāju izglītošanas jautājumiem finanšu jomā.

Priekšsēdētājs. – Ar to mēs noslēdzam šo darba kārtības punktu.

Balsojums notiks rīt plkst. 12.00 dienā.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Dragoș Florin David (PPE-DE), rakstiski. - (RO) Likuma nezināšana neatbrīvo mūs no tā sekām tieši tāpat, kā finanšu mehānismu nepārzināšana neatbrīvo mūs no ciestajiem zaudējumiem.

Finanšu un banku iestādēm un apdrošināšanas sabiedrībām bija un arvien vēl ir pienākums sniegt patērētājiem „lietotāja instrukcijas” par finanšu instrumentiem, lai tādējādi viņi varētu pieņemt saprātīgus lēmumus. Tāpēc es uzskatu, ka nepieciešamība valsts un nevalstiskajām iestādēm izglītēt Eiropas pilsoņus finanšu, banku un apdrošināšanas jautājumos ir labs risinājums tiem, kuri to patiešām grib. Tomēr informācijas sniegšana pilsoņiem, kas izmanto šos instrumentus, ir jābūt pienākumam, ko veic pakalpojuma sniedzēji šajā jomā. Es domāju, ka ES Komisijas un dalībvalstu pienākums ir brīdināt un informēt Eiropas pilsoņus par konkrētu produktu un pakalpojumu kaitīgo raksturu un regulēt Eiropas tirgu tā, lai šie kaitīgie produkti vai pakalpojumi nevarētu tirgū parādīties.

Es vēlos noslēgumā apsveikt referenti *Iotova* kundzi un mūsu kolēģus no Starptautiskās tirdzniecības komitejas un Ekonomikas un monetārās komitejas par efektīvo darbu pie šīs rezolūcijas projekta izstrādes.

Zita Plešinská (PPE-DE), rakstiski. - (SK) Krīze sakarā ar riskantiem hipotekāriem aizdevumiem ir apliecinājusi, ka informētības līmenis par finansēm ES pilsoņu vidū ir zems. Patērētāji nav pietiekami iepazinušies ar bankrota un pārmērīgi liela parāda riskiem. Informācija par finanšu produktiem no finanšu iestādēm, ko galvenokārt sniedz reklāmas, ir grūti saprotama un dažreiz neskaidra. Tās nedod patērētājiem pietiekamu informāciju pirms līgumu parakstīšanas.

Patērētāju informēšanai par finansēm un aizdevumiem ir jāsākas skolā, kur rītdienas patērētāji ir jāiepazīstina ar banku nozares produktiem. Īpašs uzsvars ir jāliek uz programmām jauniešiem, pensionāriem un mazaizsargātām grupām.

Es stingri uzskatu, ka Komisijai ir jārada budžeta pozīcija finanšu izglītības programmām ES līmenī, kas varētu savākt kopā visus būtiskos pārstāvjus, tādus kā valsts, nevalstiskas organizācijas, patērētāju organizācijas un finanšu iestādes.

Es vēlos sevišķi uzsvērt patērētāju organizāciju nozīmi Kopienas līmenī, kā arī valstu iekšējā līmenī, jo tās vislabāk pārzina mērķa grupu īpašās vajadzības izglītības programmu jomā. Daudzas dalībvalstis savos budžetos nepiešķir pienācīgu finansējumu patērētāju aizsardzības politikai un nepievērš uzmanību patērētāju organizāciju darbībai vai nesniedz tai finansiālu atbalstu.

Maz ir patērētāju, kas var atļauties personisku finanšu padomnieku pakalpojumus, un tāpēc es stingri uzskatu, ka patērētājiem ir jāsniedz neatkarīgs padoms par kārtīgiem apmācību kursiem, izmantojot ES izglītības programmas patērētāju organizāciju sistēmā.

Marian Zlotea (PPE-DE), rakstiski. - (RO) Es vēlos apsveikt *Iotova* kundzi par lietas būtību, kas izskatīta ziņojumā. Es uzskatu, ka izglītošana finanšu jomā ir ļoti svarīgs temats. Pašlaik Rumānijā mēs saskaramies ar problēmu, ka cilvēki vairs nespēj samaksāt savus parādus, jo viņi ir ņēmuši kredītus no dažādām bankām. Viņiem ir ne tikai dots slikts padoms par šī kredīta nozīmi, bet viņiem nav bijusi pieejama nekāda veida izglītība par finansēm, kas ļautu viņiem lemt, kāds finanšu pakalpojums varētu viņiem derēt vislabāk.

Mēs nedrīkstam sajaukt finanšu izglītību ar informāciju, ko dod patērētājiem. Finanšu izglītības programmas ir jāattīsta atbilstoši vecuma grupām un dažādu iedzīvotāju grupu vajadzībām.

Es ceru, ka *Dolceta* pakalpojumi tiks tulkoti rumāņu un bulgāru valodā tik drīz, cik vien iespējams, lai tādējādi dalībvalstu pilsoņi varētu gūt no tiem labumu.

26. Patēriņa tirgus novērtējuma rezultāti (īss izklāsts)

Priekšsēdētājs. Nākamais punkts ir *Anna Hedh* kundzes ziņojums (A6-0392/2008) Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas vārdā par patēriņa tirgus novērtējuma rezultātiem (2008/2057(INI)).

Anna Hedh, referente. - (SV) Priekšsēdētāja kungs, iekšējais tirgus ir ārkārtīgi svarīga Eiropas sadarbības daļa, bet daudziem patērētājiem tas nav nekas vairāk kā neskaidrs jēdziens. Neatkarīgi no tā, cik labi mēs atzīstam tā nozīmi, reglamentu un noteikumus, mēs visi esam patērētāji un mūs visus ietekmē tas, kā iekšējais tirgus darbojas. Es vienmēr esmu apgalvojusi, ka tikai tad, ja mums būs apmierināti un pārliecināti Eiropas patērētāji, mums būs arī iekšējs tirgus, kas efektīvi darbojas un plaukst.

Lai iekarotu šo uzticību, mums jāpadara iekšējais tirgus efektīvāks un jūtīgāks pret pilsoņu cerībām un problēmām. Tas nenozīmē, ka obligāti jābūt vairāk un stingrākiem tiesību aktiem un noteikumiem, ko uzlikusi ES. Informācija, izglītība un pašregulācija bieži var būt piemērotāks un efektīvāks risinājums. Neatkarīgi no tā, kā mēs atrisinām problēmas, mērķim vienmēr ir jābūt nodrošināt, ka mēs sargājam patērētāju tiesības, lai viņi var pieņemt labus un pamatotus lēmumus. Tas, protams, ir labi arī pašam tirgum. Tāpēc Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja un es atzinīgi vērtēju patēriņa tirgu novērtējuma rezultātus, ko Komisija izklāstīja pēc komitejas lūguma. Mēs uzskatām, ka tas var būt svarīgs rīks patērētāju politikas turpmākajai attīstībai.

Iekšējais tirgus aptver aptuveni 500 miljonus patērētāju ar plašu preču un pakalpojumu piegādes klāstu. Protams, ka ir neiespējami sīki pārbaudīt visus iekšējā tirgus aspektus. Tāpēc ir svarīgi izmantot analītiskus resursus, kur tie patiešām ir visvairāk vajadzīgi. Es atzinīgi vērtēju piecas jomas, uz kurām Komisija ir koncentrējusi uzmanību, proti, sūdzības, cenu līmeņus, apmierinātību, pārlēgšanos un drošību. Šie pieci galvenie rādītāji ir būtiski un piemērojami, pat ja, laikam ejot, vajadzēs tos attīstīt un uzlabot, un varbūt arī iekļaut tajos kādas jaunas kategorijas.

Es vēlos arī uzsvērt, ka novērtēšanas rādītājiem ir svarīga nozīme informētības palielināšanā pašu patērētāju un vispārējās publikas vidū. Tāpēc ir svarīgi, lai tie būtu uzrakstīti viegli pieejamā valodā. Turklāt novērtējuma rādītājiem ir jābūt redzamiem attiecīgās tīmekļa vietnēs.

Visbeidzot es vēlos teikt, ka novērtējuma rādītāju attīstīšana prasīs laiku daļēji tāpēc, ka mēs dažādās dalībvalstīs esam sasnieguši dažādas progresa pakāpes attiecībā uz patērētāju politiku un patērētāju aizsardzību, bet arī tāpēc, ka mēs esam atšķirīgi, mums ir atšķirīgas kultūras un atšķirīgas tradīcijas. Mums ir jābūt pacietīgiem un jādod patēriņa tirgu novērtējuma rādītājiem laiks.

Es vēlos arī izmantot izdevību un pateikties komisārei *Kuneva* un viņas sekretariātam, kā arī manam sekretariātam par ārkārtīgi konstruktīvo sadarbību.

Danuta Hübner, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs, iniciatīva par novērtējuma rādītāju radās ne ilgāk kā pirms gada, un šajā laikā Komisija ir ļoti augstu vērtējusi Parlamenta interesi un atbalstu.

Par šo rādītāju ir notikušas daudzas debates Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejā, un mēs esam daudz uzzinājuši no šīm debatēm un dotajiem ieteikumiem. Liels paldies jums par to visu, bet sevišķa pateicība *Anna Hedh* kundzei par izcilo ziņojumu.

Ļaujiet īsi atkārtot, kāpēc Patēriņa tirgus novērtējuma rezultātu rādītājs ir tik svarīgs mums visiem. Ja mums ir jānodrošina patērētāji, mums ir jābūt atsaucīgākiem pret viņu cerībām un labāk jāsaprot problēmas, ar kurām viņi saskaras savā ikdienas dzīvē. Lai to darītu, mums ir vajadzīga liecību bāze, kas rāda, kādi ir tirgu ekonomiskie un sociālie rezultāti patērētājiem un kā patērētāji izturas tirgū. Saprātīgai politikas veidošanai vajadzīgi precīzi dati, un mēs esam pilnībā vienprātīgi par to.

Novērtējuma rādītājs savāc liecības, lai identificētu tirgus, kuros ir risks, ka tie nav labi piegādātāji patērētājiem, un tāpēc tiem nepieciešams turpmāk pievērst uzmanību. Tas arī ļauj sekot mazumtirdzniecības attīstības integrācijai un palīdz mērīt patērētāju vidi dalībvalstīs, sevišķi attiecībā uz to, kā tiek ievēroti patērētāju tiesību akti, kā notiek izpilde, atbildība un patērētāju iespēju paplašināšana. Mēs esam vienprātīgi ar jums par to,

kādi indikatori ir jāiekļauj šajā novērtējuma rādītājā, un mēs uzskatām, ka saskaņotas patērētāju sūdzību datu bāzes izveide ES mērogā būs būtisks solis uz priekšu. Tas ļaus mums konstatēt problēmas patēriņa tirgos agrīnā stadijā un nepieciešamības gadījumā pienācīgi rīkoties.

Komisija ir stingri pārliecināta, ka ir svarīgi iekļaut datus par cenām, jo cenas ir viens no galvenajiem patērētāju bažu cēloņiem. Pašreizējais politikas un ekonomikas klimats vēl vairāk pastiprina nepieciešamību pēc labiem datiem par cenām. Mums ir jāraida skaidrāks signāls mūsu patērētājiem, ka mēs sekojam tam, kā cenas mainās iekšējā tirgū. Komisija var jums apliecināt, ka tā pilnībā apzinās šī jautājuma sarežģītību un, protams, rūpīgi analizēs šos datus un sekos tam, lai tie tiek aplūkoti pareizajā sasaistē. Cenas iekšējā tirgū var atšķirties ekonomiski pamatotu iemeslu dēļ, bet arī tirgus sliktas funkcionēšanas dēļ, un mūsu mērķis ir atrast veidus, kā noteikt šo atšķirību.

Mēs piekrītam *Hedh* kundzes viedoklim par dalībvalstu ciešas sadarbības nozīmi. Šogad Komisija sāka strādāt kopā ar valstu politikas veidotājiem, statistikas iestādēm, izpildvaras iestādēm un patērētāju organizācijām, lai tālāk attīstītu novērtējuma rādītāja indikatorus, un mēs turpināsim šo sadarbību nākamajos gados. *Hedh* kundze ir uzsvērusi, ka mums ir jāpadara šis novērtējuma rādītājs pieejams plašākai publikai un ka jāuzlabo informētība. Komisija pieņem šo punktu un centīsies vēl vairāk. Es aicinu jūs apskatīt rezultātus novērtējuma rādītāja otrajā izdevumā.

Visbeidzot tas, ko Komisija vēlas paņemt no *Hedh* kundzes ziņojuma — lai gan es varētu citēt daudzus citus punktus, ja man būtu vairāk laika — ir vēlme redzēt vairāk iespēju indikatoru, tādus kā prasmes un iemaņas. *Eurostat* pārstrādātajā Eiropas Sociālās izpētes programmā Komisija plāno iekļaut moduli par patērētāju iespējām, ar ko tā grib mērīt patērētāju prasmes, patērētāju informētību un tiesību apzināšanos, un uzstājību. Tas ļaus mums sākt veidot statistisku momentuzņēmumu par Eiropas pilsoņiem kā patērētājiem. Mēs to redzam kā eksperimentālā projekta galveno tematu, ko ierosinājis Parlaments 2009. gadam. Ļaujiet man noslēgumā vēlreiz pateikties *Hedh* kundzei par interesi un atbalstu, arī finansiālu.

Priekšsēdētājs. – Ar to mēs noslēdzam šo darba kārtības punktu.

Balsojums notiks rīt plkst. 12.00 dienā.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Slavi Binev (NI), rakstiski. - (BG) Es atzinīgi vērtēju *Anna Hedh* ziņojumu par patēriņa tirgu novērtējuma rādītājiem un tā mērķi likt iekšējam tirgum jūtīgāk reaģēt uz pilsoņu cerībām un bažām. Iepriekšējos 19 gados, kad Bulgārijā notika tā sauktā demokrātiskā pāreja, mēs esam pilnā mērā izbaudījuši daudz dažādu valdošo aprindu ierosināto privatizācijas risinājumu. Ir satriecoši, ja zagļiem no ČEZ Měření spēkstacijas, kuru vaina bija pierādīta, tika atļauts ienākt Bulgārijas iekšējā tirgū. Pret kungiem no ČEZ, kurus mēs no ATAKA jau sen esam atzinuši par klajiem gangsteriem, ir izvirzīta apsūdzība viņu pašu valstī. Viņu 32 darbinieki ir arestēti par klientu šantažēšanu, kurus viņi apvainoja par elektrības zagšanu. Bet acīmredzams, būdama pārāk aizņemta ar korupciju, trīspusējā koalīcija Bulgārijā neuzskatīja to par pietiekamu iemeslu, lai izraidītu šos noziedzniekus ārā, kā to darīja valdība Kanādā un Ungārijā, un tādējādi ČEZ turpina laupīt un šantažēt Bulgārijas nodokļu maksātājus, maskējoties ar saviem nevainojamiem mazajiem privatizācijas līgumiem.

Es uzskatu, ka patēriņa tirgus novērtējuma rādītājs pilnveidos rīkus uzskaites veikšanai par nozarēm, kuru trūkumi un pārkāpumi ir jāizpēta, iesaistīs valsts patērētāju aizsardzības iestādes sociālo pakalpojumu kvalitātes saglabāšanā un palīdzēs atjaunot patērētāju uzticību iekšējam tirgum.

Zita Plešinská (PPE-DE), rakstiski. - (SK) Eiropas Parlamenta Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejai ir prioritārs mērķis uzlabot Eiropas patērētāju stāvokli iekšējā tirgū. Tā nepārtraukti aicina Komisiju un dalībvalstis pētīt, ko patērētāji domā par iekšējo tirgu, un it sevišķi, kas viņiem ir vajadzīgs. Galvenais priekšnosacījums efektīvam un labi funkcionējošam iekšējam tirgum ir patērētāju uzticība.

Atzīstot novērtējuma tabulas priekšrocības iekšējam tirgum, kas ir tikusi izmantota kopš 1997. gada, komiteja ir aicinājusi Komisiju iesniegt priekšlikumu par patēriņa tirgu novērtējuma tabulu kā tirgus izvērtēšanas instrumentu arī no patērētāju skatupunkta.

Sūdzības, cenu noteikšanas līmeņi, apmierinātība, saskarnes un drošība ir pieci galvenie indikatori, kas tiek izmantoti novērtējuma tabulā. Komiteja saprot, ka, tā kā tie būs paši pirmie patēriņa tirgu novērtējuma rezultāti, daži no šiem indikatoriem būs jāaizvieto ar jauniem nākotnē. Sevišķi apšaubāms ir rādītājs attiecībā uz cenu noteikšanas līmeņiem.

Es piekritu referentes *Anna Hedh* atzinumam, ka rādītājs ir pienācīgi jāpopularizē saziņas līdzekļos un jāievieto attiecīgās tīmekļa vietnēs. Es dotu priekšroku Komisijas finansiālam atbalstam, ko piešķirtu publikas informēšanas kampaņai, kuru varētu veikt patērētāju organizācijas. Pateicoties savai pieredzei patēriņa politikas jomā tās vislabāk zinātu, kā novadīt novērtējuma rādītājus līdz patērētājiem.

Man ir stingra pārliecība, ka tabulai ir jāspēj piesaistīt patērētāju interesi, ja vēlamies to padarīt par svarīgu instrumentu patēriņa politikas attīstībai nākotnē.

27. Atbalsts ilgtspējīgas enerģijas ražošanas no fosilā kurināmā agrīniem demonstrējumiem (īss izklāsts)

Priekšsēdētājs. - Nākamais punkts ir *Christian Ehler* ziņojums (A6-0418/2008) Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vārdā par atbalstu ilgtspējīgas enerģijas ražošanas no fosilā kurināmā agrīniem demonstrējumiem (2008/2140(INI)).

Christian Ehler, referents. - (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, būdams Brandenburgas iedzīvotājs, es, protams, vēlos īpaši sveikt *Hübner* kundzi. Es vēlos dot īsu pārskatu par Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu sakarā ar Komisijas paziņojumu par oglekļa uztveršanas un glabāšanas (CCS) demonstrēšanas iekārtām. Ja mēs gribam sasniegt enerģijas un klimata pārmaiņu mērķus, ko Eiropas Savienība ir pieņēmusi, ir skaidrs, ka viens no izšķirīgākajiem faktoriem ir CO₂ izplūdes samazināšana, tāpēc šajā sakarā ogleim kā fosilam kurināmajam ir būtiska nozīme. No otras puses mēs Eiropā pašlaik saskaramies ar dilemmu. Mums ir trīs mērķi vides un enerģētikas politikā: pirmais ir vides aizsardzība, otrs ir energoapgādes drošība un trešais ir cenu stabilitāte, kas iet roku rokā ar energoapgādes drošību un ir sevišķi svarīga tādos ekonomiski grūtos laikos kā pašlaik.

Mums visiem Eiropā ir skaidrs, ka ogles ir vienīgais fosilais kurināmais, Eiropas vienīgais fosilās enerģijas avots, kas tādējādi ir stratēģiski svarīgs šiem trim mērķiem. Tomēr bez CCS tehnoloģijas, citiem vārdiem sakot, bez tīras ogļu tehnoloģijas šim kurināmajam nebūs nākotnes. Tāpēc Komisijas priekšlikumu atbalstīt steidzami nepieciešamos demonstrējumu projektus atzinīgi vērtē komitejas lielākais vairākums. Komisija ir iesniegusi ļoti saprātīgu priekšlikumu izskatīšanai. Mums ir jānodrošina — un komitejas vairākums tam piekrīt — tik ātri, cik vien iespējams, stimulēt CCS tehnoloģijas izmantošanai rūpnieciskā mērogā. Tomēr vairākumam Parlamentā tāpēc liekas — un mēs to esam pateikuši pilnīgi skaidri — ka finansiāls atbalsts tīrai ogļu tehnoloģijai ir absolūti nepieciešams Eiropas enerģētikas un klimata pārmaiņu mērķiem.

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas priekšlikums tāpēc ir ļoti specifisks ar finansējumu no Septītās pamatprogrammas par pētniecību, kā arī no gaidāmās emisiju kvotu tirdzniecības, lai atbalstītu vismaz 12 demonstrēšanas iekārtu būvi. Šīm iekārtām ir jāapvieno dažādas tehnoloģijas ar dažādām uzglabāšanas un pārvadāšanas iespējām, un tām ir jāaptver tik plaši, cik vien iespējams, visa Eiropa.

Mēs esam piesardzīgi optimistiski, redzot pirmās kustības pazīmes no Komisijas pašreizējās trīspusējās sarunās par CCS un ETS direktīvu. Ar tādu pašu piesardzīgu optimismu mēs uzskatām, ka mums ir jāspēj trīspusējās sarunās ne tikai skaidrot CCS nākotnes pamata nosacījumus, bet arī ielikt stingrus pamatus svarīgu iepriekšējās izmēģināšanas iekārtu finansējumam.

Danuta Hübner, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs, es ļoti pateicos *Ehler* kungam par viņa ziņojumu par Komisijas paziņojumu par atbalstu ilgtspējīgas enerģijas ražošanas no fosilā kurināmā agrīniem demonstrējumiem. Mēs augsti vērtējam ziņojumā pausto vispārējo atbalstu mūsu politikas mērķiem un tam, ka tiek atzīta svarīgā nozīme, kāda var būt CCS cīņā pret klimata pārmaiņām visā pasaulē.

Ziņojums arī atzīst neatliekamo vajadzību pēc gandrīz 12 plaša apjoma demonstrējumu projektiem, lai līdz 2020. gadam sasniegtu CCS komerciālu dzīvotspēju. Mūsu paziņojums ir jāskata kā pilnā un vispusīgā klimata un enerģētikas dokumentu kopuma sastāvdaļa, kurā ietilpst CCS direktīva, kas nosaka tiesiskās pamatnostādnes, lai ļautu darboties CCS tehnoloģijām Eiropā, emisiju tirdzniecības sistēma, kas nodrošina CCS ekonomiskās un komerciālās pamatnostādnes, un Komisijas priekšlikums, kas ierosina, lai 20 % no izsoļu ieņēmumiem dalībvalstis paredzētu ieguldījumiem zema oglekļa sastāva tehnoloģijās, tādās kā CCS. Neatkarīgi no tā, kāds būs galīgais lēmums, izsoļu ieņēmumi būs viens no CCS demonstrējumu projektu finansējuma būtiskajiem avotiem.

Visbeidzot mūsu paziņojums arī ierosina 2009. gada sākumā radīt Eiropas koordinācijas struktūru CCS demonstrējumu projektu atbalstam, daloties zināšanās, veicot kopējas komunikāciju darbības un citus kopīgus pasākumus.

Es augstu vērtēju jūsu vispārējo atbalstu klimata un enerģētikas dokumentu kopumam un it sevišķi paziņojumam. Tomēr ziņojums arī apgalvo, ka Komisijas centieni varētu nebūt pietiekami, lai sasniegtu Padomes noteikto mērķi par gandrīz 12 demonstrējuma projektu veikšanu. Es saprotu šīs bažas.

Lai risinātu finanšu jautājumu, Vides komitejā ir ticis pieņemts grozījums ETS priekšlikumam, ierosinot izmantot EUR 500 miljoni vērtās kvotas no jaunās iestāšanās rezerves, lai finansētu CCS demonstrējuma projektus.

Komisija ir nosūtījusi politikas izvēles dokumentu Parlamentam, lai palīdzētu veidot vienprātību arī Padomē, lai nodrošinātu pietiekamu finansējumu zema oglekļa sastāva tehnoloģijām.

Ziņojumā tiek izvirzīti vēl divi citi jautājumi, kuriem Komisija nevar pilnībā piekrist šajā brīdī. Pirmkārt, ziņojums aicina Komisiju iesniegt sīki izstrādātu izmaksu un privātā un sabiedriskā finansējuma daļu izvērtējumu katrai no divpadsmit demonstrējumu iekārtām. Šajā sakarā es teikšu tā, ka demonstrējuma projekti tiks konkrēti noteikti tikai pēc piedāvājumu konkursa, kas tiks organizēts vai nu Eiropas vai dalībvalstu līmenī. Pie izmaksu aplēsēm pašlaik tiek strādāts, bet tās var dot tikai aptuvenus izmaksu vērtējumus, jo katrs projekts ir unikāls.

Otrkārt, tas arī rosina izmantot resursus no riska sadales finanšu mehānisma, lai atbalstītu CCS. Tā kā resursi šeit ir pilnībā tikuši sadalīti, kā jūs zināt, ikviena izmaiņa prasītu grozījumus Septītajā pamatnostādņu programmā.

Tādēļ ļaujiet man noslēgumā pateikties jums par teicamo darbu pie ziņojuma, un es arī ceru, ka Parlaments saglabās ziņojuma vispārējo virzienu un mērķus balsojumā.

Priekšsēdētājs. – Ar to mēs noslēdzam šo darba kārtības punktu.

Balsojums notiks rīt plkst. 12.00 dienā.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 142. pants)

Adam Gierek (PSE), rakstiski. - (PL) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, viens no Eiropas Savienības mērķiem ir vērēnīgs klimata aizsardzības plāns līdz 2020. gadam, kuru pazīst kā 3x20 mērķi. Tā īstenošanas instrumentos ietilpst izsoļu ieviešana emisiju tirdzniecības shēmā un CCS tehnoloģijas pēc 2015. gada. Bet 500 g CO₂/kWh emisiju limits, kas jāievēro pēc 2015. gada, ir tehniski nesasniedzams pat modernām ar oglēm darbināmām spēkstacijām. Tāpēc tas būs sava veida moratorijs ar oglēm darbināmu spēkstaciju celtniecībai un tādējādi apdraudēs energapgādes drošību.

CCS tehnoloģijas varētu arī izmantot rūpniecības nozarēs, kas rada lielas CO₂ plūsmas kā atkrituma produktu, piemēram, čuguna kausēšanā. Šī iemesla dēļ dalībvalstīm, kas visvairāk ir atkarīgas no oglēm, pat tagad būtu jāsāk celt demonstrējuma rūpnīcas, tādējādi iegūstot būtisku pieredzi. Tas prasīs tūlītēju finansiālu atbalstu, jo visi līdzekļi, ko dos emisiju tirdzniecība pēc 2013. gada, ienāks pārāk vēlu. Piemēram, Polijā mums tagad ir jāceļ divas līdz trīs šādas iekārtas, izmantojot dažādas CCS tehnoloģijas. Tas, par ko es domāju, ir modernas, ar akmeņoglēm un brūnoglēm darbināmas spēkstacijas, kas izmanto dažādas CO₂ uzglabāšanas metodes porainos ģeoloģiskos veidojumos jeb pazemes rezervuāros.

András Gyürk (PPE-DE), rakstiski. - (HU) Jautājums par oglekļa dioksīda uztveršanu un glabāšanu šodien ir neatliekama sastāvdaļa diskusijās par klimata pārmaiņām. Mēs runājam par ļoti daudzsoļu tehnoloģiju, kura tomēr vēl nav iekarojusi sabiedrības uzticību. Tās izmantojums nākotnē varētu kalpot kā sava veida reālistisks kompromiss starp nenovēršamu fosilā kurināmā izmantošanu un klimata aizsardzības mērķiem.

Tā kā oglekļa dioksīda uztveršana ir saistīta ar ievērojamiem ilgtermiņa ieguldījumiem, ir izšķirīgi svarīgi Eiropas Savienībai izveidot konsekvētu, stabilu tiesisko sistēmu. Es domāju, ka šajā sakarā Parlamenta grozītais klimata dokumentu kopums norāda uz visiem pareizajiem virzieniem.

Savukārt attiecīgais Parlamenta ziņojums slavējamā veidā ierosina izdot brīvas emisiju kvotas 10-12 eksperimentālām spēkstacijām, nevis piešķirt tiešu finansiālu atbalstu. Es uzskatu par obligātu, lai Eiropas Komisija nosauktu tās spēkstacijas, kurām ir tiesības uz brīvām kvotām, atbilstīgi reģionāla līdzsvara principam. Es piekrītu referentam, ka jaunu pētījumu un attīstības avoti ir pamatīgi jāstiprina gan dalībvalstu, gan ES līmenī, lai veicinātu jaunās tehnoloģijas.

ES atbalsts nevar aizvietot centienus privātajā sektorā. Ja oglekļa uztveršana un glabāšana ir patiešām dzīvotspējīgs risinājums, būs uzņēmumi, kas gribēs aktīvi piedalīties nepieciešamo ieguldījumu veikšanā.

Turklāt ir svarīgi atzīmēt, ka oglekļa uztveršanas atbalstīšanas dēļ nav jānovirza līdzekļi no ilgtspējīgiem enerģijas avotiem. Apspriežamā tehnoloģija var būt iespējams, bet nekādā gadījumā ne vienīgais risinājums klimata pārmaiņu ietekmes ierobežošanai.

28. Nākamās sēdes darba kārtība (sk. protokolu)

29. Sēdes slēgšana

(Sēdi slēdza plkst. 23.10)